

דוחות כספיים ביניים

ליום 31 במרס 2018

דוחות כספיים ביניים

ליום 31 במרס 2018

פרק א': דוח הדירקטוריון

פרק ב': דוחות כספיים

פרק א': דוח הדירקטוריון

תוכן עניינים

1.....	1. תיאור החברה.....	1.
1.....	1.1 בעלי מניותיה של החברה.....	
1.....	1.2 תחומי פעילותה של החברה.....	
1.....	2. אירועים והתפתחויות מאז הדוח השנתי האחרון.....	2.
1.....	2.1 חידוש כהונת חבר ועדת השקעות עמיתים וחבר ועדת משנה לאשראי.....	
1.....	2.2 אסיפה כללית מיוחדת של החברה.....	
1.....	2.3 גיוס הון רובד 2.....	
2.....	2.4 קביעת הון יעד.....	
2.....	2.5 התקשרות בפוליסת סיעוד קבוצתית.....	
2.....	2.6 חלוקת דיבידנד.....	
2.....	2.7 הליכים משפטיים.....	
2.....	2.8 מגבלות ופיקוח על עסקי התאגיד.....	
4.....	2.9 התפתחויות בסביבה המאקרו כלכלית.....	
7.....	3. המצב הכספי.....	3.
7.....	3.1 נתונים עיקריים מהדוחות הכספיים.....	
9.....	4. תוצאות הפעילות.....	4.
9.....	4.1 נתונים מדוחות רווח והפסד המאוחדים.....	
9.....	4.2 פרמיות ביטוח שהורווחו, ברוטו.....	
10.....	4.3 רווח כולל מתחומי פעילות.....	
11.....	4.4 מידע כספי לפי תחומי הפעילות.....	
16.....	5. תזרים מזומנים.....	5.
16.....	6. מקורות מימון.....	6.
16.....	7. גילוי בדבר הליך אישור הדוחות הכספיים בחברה.....	7.
17.....	8. בקורות ונהלים לגבי הגילוי (SOX 302).....	8.
17.....	בקורות ונהלים לגבי הגילוי.....	
17.....	בקרה פנימית על דיווח כסף.....	
18.....	9. אירועים לאחר תאריך מאזן.....	9.
18.....	9.1 שינוי בהרכב ועדות הדירקטוריון.....	
18.....	9.2 פרסום תשקיף מדף.....	

מנורה מבטחים ביטוח בע"מ

דוח הדירקטוריון ליום 31 במרס 2018

דוח הדירקטוריון שלהלן סוקר את פעילותה של מנורה מבטחים ביטוח בע"מ (להלן: "החברה") לשלושת החודשים שנסיימו ביום 31 במרס 2018 (להלן: "תקופת הדוח"). הדוח נערך בהתאם לתקנות הפיקוח על עסקי ביטוח (פרטי דין וחשבון), התשנ"ח-1998, ומתוך הנחה שבפני המעיין בו מצוי גם הדוח התקופתי המלא של החברה לשנת 2017 ("הדוח התקופתי").

החברה כפופה להוראות חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981 (להלן: "חוק הפיקוח") ולתקנות וצווים שהוצאו מכוחו, וכן להנחיות הממונה על רשות שוק ההון ביטוח וחיסכון ("הממונה").

1. תיאור החברה

1.1 בעלי מניותיה של החברה

החברה הינה חברה פרטית בשליטה מלאה של מנורה מבטחים החזקות בע"מ (להלן: "מנורה מבטחים החזקות"), שהינה חברה ציבורית אשר מניותיה נסחרות בבורסה לניירות ערך בתל אביב. בעלי השליטה במנורה מבטחים החזקות הינם פלמס אסטבלישמנט וניידן אסטבלישמנט (תאגידים זרים) המוחזקים עבור ה"ה טלי גריפל וניבה גורביץ, בהתאמה, והמחזיקים ביחד בכ- 61.86% ממניות החברה. יו"ר דירקטוריון החברה, מר ארי קלמן, המכהן גם כמנכ"ל מנורה מבטחים החזקות מחזיק, באמצעות החברה לנאמנות עובדים, נכון למועד הדוח, בכ- 2.72% ממניות מנורה מבטחים החזקות. יתרת מניות מנורה מבטחים החזקות, מוחזקת בידי הציבור.

1.2 תחומי פעילותה של החברה

נכון למועד הדוח, החברה עוסקת, בכל ענפי הביטוח העיקריים, ובכלל זה ביטוח חיים וחיסכון ארוך טווח, ביטוח כללי (הכולל ביטוח רכב (חובה ורכוש) וביטוח כללי אחר) וביטוח בריאות. בנוסף, מחזיקה החברה בסוכנות הביטוח אורות סוכנות לביטוח חיים (2005) בע"מ.

לתיאור תחומי הפעילות של החברה ראה סעיף 1.3 בפרק תיאור עסקי התאגיד בדוח התקופתי.

2. אירועים והתפתחויות מאז הדוח השנתי האחרון

2.1 חידוש כהונת חבר ועדת השקעות עמיתים וחבר ועדת משנה לאשראי

בחודש מרס 2018, אישר דירקטוריון החברה את מינויו של ה"ה צבי גרינוולד כחבר ועדת השקעות משותף וחבר ועדת משנה לאשראי, לכהונה שלישית בת שלוש שנים, החל מיום 17 במאי 2018, לאחר אישור הממונה.

2.2 אסיפה כללית מיוחדת של החברה

בחודש מרס 2018, אישרה האסיפה הכללית של החברה חידוש מינויה של ה"ה יוכי דביר, כדירקטורית חיצונית בחברה, לתקופת כהונה נוספת (שניה) של שלוש שנים, החל מיום 1 באפריל 2018. יצוין, כי דירקטוריון החברה סיווג את ה"ה דביר, כדירקטורית בעלת מומחיות חשבונאית ופיננסית.

2.3 גיוס הון רובד 2

בחודש פברואר 2018, הנפיקה מנורה מבטחים גיוס הון כתבי התחייבות נדחים (סדרה ה') בסך של כ- 254 מיליוני ש"ח רשומים על שם, בני 1 ש"ח ע.ג. כל אחד, בשיעור ריבית שיקלית שנתית קבועה של 3.43%. כתבי ההתחייבות הנדחים דורגו בדירוג A1 ונרשמו למסחר בבורסה לני"ע בת"א. תמורת כתבי ההתחייבות הופקדה בחברה ומהווה הון רובד 2.

2.4 קביעת הון יעד

בחודש פברואר 2018, החליט דירקטוריון החברה, על קביעת הון יעד לצורך חלוקת דיבידנד. לפרטים ראה באור 5 לדוחות הכספיים.

2.5 התקשרות בפוליסת סיעוד קבוצתית

בחודש פברואר 2018, חתמה החברה עם ארגון גמלאי צה"ל ("צוות"), על הסכם מפורט לביטוח סיעודי קבוצתי לחברי צוות. לפרטים נוספים ראה סעיף 6.2.1.2 לפרק תיאור עסקי התאגיד בדוח התקופתי.

2.6 חלוקת דיבידנד

בחודש מרס 2018, חילקה החברה דיבידנד בסך של 60 מיליון ש"ח.

2.7 הליכים משפטיים

לעניין התפתחויות בדבר חשיפה לתובענות ייצוגיות ולאישור תובענות שהוגשו כנגד החברה ו/או החברות המאוחדות שלה, כייצוגיות ותביעות תלויות נוספות, ראה באור 6 לדוחות הכספיים.

2.8 מגבלות ופיקוח על עסקי התאגיד

2.8.1 הוראות דין החלות על הקבוצה באופן כללי

2.8.1.1 חוקים ותקנות

- בחודש אפריל 2018, פורסמו תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) הון עצמי מזערי נדרש לקבלת רישיון מבטח), התשע"ז-2017. התקנות קובעות, בין היתר, דרישות הון עצמי מזערי ראשוני נדרש לקבלת רישיון מבטח ישראלי וכן מבטלות את תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) הון עצמי מינימלי נדרש ממבטח), התשנ"ח-1998 (להלן: "תקנות ההון הישנות"). לפרטים נוספים בדבר משטר כושר פירעון כלכלי מבוסס Solvency II של חברות ביטוח ראה באור 5 בדוחות הכספיים וכן סעיף 3.1.2 להלן.

- בחודש אוגוסט 2016, פורסם ברשומות חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (שירותים פיננסיים מוסדרים), התשע"ו-2016 (להלן, לצורך פסקה זו: "החוק"). עניינו של החוק בהסדרת הפיקוח על נותני שירותי מטבע ונותני שירותי האשראי החוץ בנקאי. עיקרי החוק כוללים, בין היתר, מינוי מפקח על נותני שירותים פיננסיים, אשר הינו המפקח המוגדר בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה-2005, אשר יפקח על פעילות של העמדת אשראי חוץ בנקאי שלא על ידי גופים מוסדיים ועל פעילות נותני שירותי מטבע. השירותים המפוקחים בהתאם לחוק זה יהיו מתן אשראי מסוגים והיקפים מסוימים על ידי גופים כאמור וכן עסקאות ניכיון. על פי החוק קיימים מספר סוגי רישיונות, בהתאם לסוגי הפעילויות המבוקשות על ידי נותני השירות, והיקפן. החוק נכנס לתוקף ביום 1 ביוני 2017, ביחס לנותני שירותי אשראי, וביום 1 ביוני 2018, ביחס לנותני שירות בנקאי. האסדרה במסגרת חקיקה זו חולקה למספר מקטעים כשבכל אחד מהם מוסדרים תחומי שירותים פיננסיים שונים. במקטע הראשון הוסדרו תחום מתן שירות בנקאי פיננסי ותחום מתן האשראי. מקטע זה עוגן כאמור בחוק. המקטע השני, עוסק בין היתר, באסדרת הבנקאות הזעירה, לחברי אגודה או לקרוביהם, לרבות, מתן אשראי, ניהול פיקדונות וניהול תשלומים. המקטע השלישי, מסדיר את תחום מתן האשראי החוץ בנקאי באמצעות פלטפורמה המתווכת באופן מקוון - בין מלווים ללווים שהם יחידים. יצוין, כי תיווך מקוון באשראי בין מלווים ללווים שהם תאגידים, מוסדר בחוק נפרד אשר הרשות לניירות ערך אמונה על אסדרתו. בחודש מרס 2018, פורסם ברשומות צו איסור הלבנת הון (חובות זיהוי, דיווח וניהול רישומים של נותני שירותי אשראי למניעת הלבנת הון ומימון טרור), התשע"ח-2018, אשר מסדיר את החובות לעניין איסור הלבנת הון ומימון טרור של "נותן שירותי אשראי" שהוא גוף פיננסי, לרבות, הכרת הלקוח, זיהוי פנים אל פנים, רישום פרטי הלקוח ואימותם, וחובות בקרה ודיווח.

2.8.1.2 חוזרי ממונה, הנחיות, ניירות עמדה והכרעות עקרוניות

- בחודש מרס 2018, פרסמה הממונה עמדה שעניינה "הגדרת הון מוכר והון נדרש במכשירי הון מורכב", אשר מבקשת להבהיר ולסנכרן הגדרות במונחים "הון נדרש" ו"הון מוכר" עבור חלק מסעיפים בתנאי מכשירי הון שהונפקו בעבר ובפרט סעיפים המתייחסים לנסיבות משהות שבהן יופעלו מנגנוני ספיגת הפסדים (כגון דחיה או ביטול קרן וריבית) וסעיפים המתייחסים לתנאים לפדיון מוקדם. לעיתים, הגדרת המונחים בתנאי מכשירי הון מפנה להוראות הממונה באופן כללי, ובמקרים אחרים ההגדרה מפנה מפורשות לתקנות ההון המינימאלי. עם כניסתם לתוקף של חוזר "הוראות ליישום משטר כושר פירעון כלכלי של חברת ביטוח מבוסס Solvency II" (להלן: "חוזר סולבנסי") אשר פורסם בחודש יוני 2017, וחוזר נוסף שפורסם בחודש מרס 2018, שעניינו "הוראות בדבר הון עצמי לכושר פירעון של מבטח" (להלן - "חוזר הון עצמי לכושר פירעון"), יחושבו ההון העצמי וההון הנדרש של חברות הביטוח על פי חוזרים אלו, לפי העניין, ולא על פי תקנות ההון אשר בוטלו. בהתאם לאסדרה האמורה, ולגבי חברות ביטוח שקיבלו את אישור הממונה לביצוע ביקורת על יישום הוראות חוזר סולבנסי, נקבע כי המונח 'הון נדרש' (לרבות 'הון מינימאלי נדרש' ומונחים דומים) - יפורש בהתאם להגדרת המונח "סף הון מינימאלי (MCR) בחוזר סולבנסי בגבולו העליון, כלומר, 45% מ- SCR (כשהוא מחושב ללא ההוראות בתקופת הפריסה). כמו כן, נקבע כי המונח 'הון עצמי' (לרבות 'הון מוכר' ומונחים דומים) יפורשו בהתאם להגדרת המונח "הון עצמי" בחוזר סולבנסי. לגבי חברות שלא קיבלו את אישור הממונה כאמור, המונחים "הון עצמי" ו"הון עצמי נדרש לכושר פירעון" יפורשו בהתאם להגדרתם בחוזר הון עצמי לכושר פירעון.
- בחודש מרס 2018, פורסם פרק 4 חלק 2 בשער 5 בחוזר במאוחד (קודקס הרגולציה) בנושא ניהול נכסי השקעה. הפרק מאחד בתוכו את כל חוזרי הממונה בנושא השקעות ומבטל את החוזרים הספציפיים אשר הוטמעו בתוכו, לרבות חוזר "כללי השקעה החלים על גופים מוסדיים", הקובע הוראות משלימות לתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (כללי השקעה החלים על גופים מוסדיים) התשע"ב-2012, בין היתר, הוראות לעניין עסקאות עם צד קשור ובאמצעותו, מתן הלוואות, השקעה בשותפות ועוד, וכן חוזר "ניהול השקעות באמצעות סלי השקעה" המסדיר, בין היתר, דרך ההקמה, אישור ותפעול סלי השקעה.
- בחודש מאי 2018, הוארך תוקף תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (הוצאות ישירות בשל ביצוע עסקאות) (תיקון מס' 2), התשע"ד-2014, מחודש מרס 2014 (להלן: "תקנות ההוצאות"), כהוראת השעה, ובתחולה רטרואקטיבית החל מה 1 בינואר 2018 ועד ליום 31 בדצמבר 2019, אשר מאפשרות לגבות הוצאות הנובעות מעמלות ניהול חיצוני, בין היתר, בשל השקעות בקרנות השקעה, תעודות סל, קרן או קרן חוץ, וכן בגין עמלות הנובעות מהשקעה בקרן טכנולוגיה עילית, ותוך ביטול, בתוקף החל מסוף שנת 2018, של האפשרות לגבות הוצאות ישירות בגין הלוואות לעמיתים ומבוטחים. במקביל, ההגבלה, במסגרת הוראת השעה, על שיעור ההוצאות הישירות שניתן לגבות בגין עמלות ניהול חיצוני כאמור לשיעור כולל של 0.25%, נותרה בעינה.
- בחודש פברואר 2018, פרסמה הממונה חוזר שעניינו "ניהול סיכוני הלבנת הון ומימון טרור בגופים מוסדיים", וזאת בהמשך לפרסום צו איסור הלבנת הון (חובות זיהוי, דיווח וניהול רישומים של מבטחים, סוכני ביטוח וחברות מנהלות, למניעת הלבנת הון ומימון טרור), התשע"ז-2017, בחודש מאי 2017 (להלן: "צו איסור הלבנת הון"). במסגרת החוזר נקבעו, בין היתר, נושאים אליהם תתייחס מדיניות הגוף המוסדי לניהול סיכוני הלבנת הון ומימון טרור ונהלים ליישום המדיניות זו, שתתייחס בין היתר, לזיהוי הסיכונים ולאמצעים להפחתתם. כמו כן, נקבע כי דירקטוריון הגוף המוסדי יאשר, יפקח ויבקר את יישום המדיניות. בנוסף, נקבע כי הליך הכרת הלקוח יתבצע באמצעות שאלון מובנה שייערך בהתאם לקווים המנחים שבנספח א' לחוזר, וכי בירור קיומו של חשבון של איש ציבור כהגדרתו בחוזר יבוצע באמצעות הטופס המובנה בנספח ב' לחוזר. מועד התחילה של הוראות החוזר הינו מועד התחילה של צו איסור הלבנת הון.

2.8.1.2.1 הצעות חוק וטיטות תקנות וחוזרי ממונה

- בחודש מרס 2018, פורסמה טיטת חוזר שעניינו "דירקטוריון גוף מוסדי". טיטת החוזר נועדה להסדיר באופן מקיף את כללי הממשל התאגידי של דירקטוריון גוף מוסדי תוך

קביעת סטנדרט מינימלי לניהול תקין של הגוף המוסדי בכל הקשור לפעולת הדירקטוריון וועדותיו, וזאת באמצעות קביעת הוראות לעניין כשירות חברי הדירקטוריון, הרכבו, תפקידיו, סמכויותיו ואופן התנהלותו. במסגרת הטיטה מוצע לבטל חוזרים קיימים הנוגעים לנוהל עבודת דירקטוריון וועדותיו תוך הצהרה כי הוראות החוזר נועדו להחליף גם את הוראות תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) (דירקטוריון וועדותיו), התשס"ז-2007 שבתוקף, ותוך קביעת הוראות מעבר בעניינים שונים.

- בחודש פברואר 2018, פורסמה טיוטת חוזר שעניינה תיקון לחוזר המאוחד, בנושא "ועדת השקעות שאינן תלויות תשואה". במסגרת הטיטה הוסדרו היבטים שונים בעניין ועדת השקעות. בין היתר, טיוטת החוזר מתייחסת להרכב ועדת השקעות ומגבלות למינוי חבר ועדת השקעות, כשירות חבר ועדת השקעות, תפקידי ועדת השקעות, דרכי עבודת הוועדה והרכבה, ונושאים נוספים כך שפעילות הוועדה תותאם למסגרת העדכנית של ממשל תאגידי בגופים המוסדיים. החוזר עתיד להחליף את תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) (דרכי השקעת ההון והקרנות של מבטח וניהול התחייבויותיו), תשס"א-2001, לאחר ביטולן הצפוי עם פרסומן של תקנות ועדת השקעה עמיתים.

2.8.2 ביטוח אלמנטרי

2.8.2.1 חוקים, תקנות והצעות חוק

- בהמשך להוראות הפרק המתייחס לביטוח לאומי, בתזכיר חוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב לשנת 2019), התשע"ח-2018, התפרסמה בפברואר 2018 הצעת חוק לתיקון חוק הביטוח הלאומי. במסגרת הצעת החוק, מוצע, בין היתר, להוסיף את סעיף 328 ובמסגרתו לבטל את תחולתם של סעיפים 328(א) ו- 328(א2) הנ"ל על מבטחים, ביחס לתביעות שיבוב הנובעות מחוק פיצויים לנפגעי תאונות דרכים, התשל"ה-1975, וכן את חובת הדיווח כאמור, ולהוסיף לו הוראות שלפיהן המבטחים יעבירו למל"ל מידי שנה, סכום שנתי שיקבע בתקנות שיוקנו תוך 30 יום מיום פרסומו של החוק החדש. התקנות אמורות לקבוע גם הוראות לעניין אופן עדכון הסכום האמור, אופן חלוקתו של הסכום בין המבטחים וכן את הסכום שעל כלל המבטחים להעביר למל"ל בגין תאונות דרכים שאירעו בתקופה שמיום 1.1.2014 ועד יום 31.12.2018. תחילתו של התיקון, אם ייכנס לתוקף, במועד פרסומו של החוק או במועד כניסתו לתוקף של התקנות, לפי המאוחר. כמו כן, יחול התיקון לגבי תאונות דרכים שאירעו מיום התחילה ואילך וכן לגבי תאונות דרכים שאירעו בתקופה שמיום 1 בינואר 2014 ועד יום התחילה ואשר המל"ל לא הגיש תביעה או דרישה לפיצוי בגינם.

בחודש ינואר 2018, לאחר פרסום תזכיר החקיקה ולפני פרסום הצעת החוק, פרסם משרד האוצר מתווה בקשר עם יישום תזכיר החקיקה, לרבות לעניין הסכום ודרך חישובו. איגוד חברות הביטוח שלח למשרד האוצר, התייחסות ראשונית ליוזמה האמורה, הכוללת בין היתר התנגדות לתחולה הרטרואקטיבית ולהיבטים נוספים במתווה האוצר. לא ניתן בשלב מקדמי זה להעריך את השלכות תזכיר החוק אם ייכנס לתוקף, אשר יושפעו, בין היתר, מן המתווה הסופי שייקבע, הסכום ו/או השיעור שייקבע לעניין זה. הערכת החברה בעניין זה, הינה בגדר מידע צופה פני עתיד המבוסס על המידע המצוי בידיה במועד פרסום הדוח. התוצאות בפועל עשויות להיות שונות מן התוצאות המוערכות, בין היתר, לאור המתווה הסופי שייקבע ובפרט לעניין התחולה כאמור.

2.9 התפתחויות בסביבה המאקרו כלכלית

2.9.1 שוק ההון - התפתחויות בסביבה המאקרו כלכלית

פעילות הקבוצה, שעיקרה בתחום הפיננסי, מושפעת מרמת הפעילות הכלכלית במשק בכלל ובשוק ההון בפרט, וכן מהשפעות מאקרו כלכליות עולמיות כמפורט להלן

2.9.2 סביבה כללית והשפעת גורמים חיצוניים על פעילות התאגיד

האינדיקטורים לפעילות הריאלית שפורסמו במהלך החודשים האחרונים תומכים בהערכה שהמשק הישראלי ממשיך לצמוח בקצבים גבוהים. כך, למשל, הצמיחה של המשק הישראלי ברבעון הראשון של שנת 2018 הגיעה ל- 4.2% (כל הנתונים להלן מנוכחים עונתיות ומופיעים במונחים שנתיים) לאחר צמיחה בשיעור של כ- 4.4% ברבעון הרביעי של שנת 2017.

הצמיחה ברבעון הראשון הושפעה לחיוב מגידול חד בהיקף הצריכה הפרטית, בשיעור של כ- 10% בעיקר כתוצאה מגידול ברכישת מוצרים בני קיימא דוגמת רכישת מכוניות חדשות, כאשר במקביל עלה היצוא בשיעור של כ- 7.2% והיבוא ב- 23.1%. ההשקעות בבנייה למגורים בלטו לשלילה וירדו ב- 15.4% בעוד שיתר ההשקעות במשק עלו בשיעור של כ- 43.2%.

התרחבות הפעילות הכלכלית שגדלה כאמור בקצב נאה, נתמכת במדיניות מוניטרית מרחיבה, כמו גם במדיניות הפיסקלית, שצפויה להמשיך להיות מרחיבה יחסית בשנת 2018. על רקע זה, תחזית המאקרו של חטיבת המחקר של בנק ישראל צופה צמיחה נאה של המשק הישראלי בשיעור של כ- 3.4% בשנת 2018 ובשיעור של כ- 3.5% בשנת 2019.

בשוק העבודה נמשכת תמונה חיובית מאוד של גידול בתעסוקה ובשכר כאשר האבטלה במשק הישראלי עמדה, בסוף הרבעון הראשון של שנת 2018, על שיעור מנוכה עונתית של כ- 3.6%. השכר במשק הישראלי הוסיף לעלות, אם כי קצב עלייתו התמתן בחודשים האחרונים כאשר במקביל יחס המשרות הפנויות למספר המובטלים נותר גבוה יחסית.

סביבת האינפלציה מוסיפה להיות נמוכה מהיעד, אולם מסתמנת בחודשים האחרונים עלייה מסוימת בקצב האינפלציה. למרות שמדד המחירים לצרכן עלה ברבעון הראשון של שנת 2018, בשיעור מעט גבוה מהתחזיות, וב- 12 החודשים האחרונים שהסתיימו בחודש מרס 2018, נרשמה אינפלציה של 0.2% בלבד, ההערכות הן כי האינפלציה תתקרב במהלך החודשים הקרובים ליעד האינפלציה התחתון של בנק ישראל קרי- 1%, כתוצאה מגריעתם של מדדים שליליים חריגים שפורסמו אשתקד.

רמת הריבית הנומינלית, אשר נקבעת על ידי בנק ישראל, ממשיכה להיות ברמת שפל היסטורי של 0.1%. בשילוב עם פעילות בנק ישראל בשוק המט"ח, הרי שהמדיניות המוניטרית ממשיכה להיות מרחיבה מאוד. יחד עם זאת, העובדה שהמשק הישראלי צומח בקצבים מהירים כשבמקביל שיעורי האבטלה בו נמוכים מאוד, עשויה לתמוך בהעלאת הריבית ובמדיניות מוניטרית מרסנת יותר לקראת סוף השנה.

ניכר כי להתגברות הסביבה התחרותית במשק יש השפעה מתמשכת על עיכוב האינפלציה מחזרתה ליעד. כך, למשל, קיימת השפעה של התגברות הרכישות באינטרנט, בארץ ובח"ל, על המחירים במשק. בכיוון ההפוך, קיימים מספר גורמים שתומכים בעליית האינפלציה, ובראשם מצבו ההדוק של שוק העבודה שבא לידי ביטוי בעלייה מתמשכת של השכר במשק, שבשנה האחרונה גם תורגמה לעלייה בעלות העבודה ליחידת תוצר; העלייה באינפלציה בעולם שבאה לידי ביטוי בעלייה באינפלציה של מוצרי המחירים הסחירים, אם כי היא עדיין שלילית; והפיחות בשער החליפין של השקל לעומת ייסוף שחל בשער השקל למול המטבעות הזרים בתקופות קודמות.

הנתונים ברבעון הראשון של שנת 2018 משוק הדירור ממשיכים להצביע על האטה בפעילות בתחום זה: עליית מחירי הדירות נבלמה, ונרשמה אף ירידה של כ- 2.4% במחירי הדירות בחמשת החודשים האחרונים שלגביהם התפרסמו נתונים, והיקף העסקאות ממשיך לרדת, במיוחד בקרב משפרי דור. במהלך שנת 2017, ירדו התחלות הבנייה וגמר הבנייה, אם כי במחצית השנייה של השנה גדלו היתרי הבנייה. קצב נטילת המשכנתאות עלה קלות לאחר ירידה מתמשכת בשנה קודמת, תוך המשך ירידה קלה בריבית.

הנתונים לגבי הכלכלה העולמית מצביעים על התבססות השיפור, וה- OECD עדכן כלפי מעלה את תחזיות הצמיחה עבור המשקים העיקריים, בעיקר על רקע ההרחבה הפיסקלית בארה"ב והמשך הגידול בביקושים בעולם.

עם זאת, מדדים שונים מצביעים על היחלשות המומנטום, חוסר ודאות ועלייה בסיכונים. כך, למשל, התגברו החששות ל"מלחמת סחר", אם כי לצעדים שננקטו עד כה (ובהם צו להטלת מכסי יבוא על פלדה ועל אלומיניום ולמכסים הדדיים על יבוא מסין ומארה"ב בהתאמה) יש השפעה מוגבלת, ומסתמן שהצדדים מנסים להגיע להסדרים. כמו כן, גבר המתח הגאופוליטי (בעיקר על רקע התערבות ארה"ב ואירופה במשבר בסוריה מול רוסיה, מדיניות הגרעין באירן, צפון קוריאה וכו'). הידוק התנאים הפיננסיים בארה"ב מהווה סיכון נוסף לכלכלה הגלובלית.

מרבית הבנקים המרכזיים העיקריים מוסיפים לנקוט מדיניות מוניטרית מרחיבה, ובתקופה הנסקרת עלתה האינפלציה קלות אך עדיין נותרה מתחת ליעדיהם. המשק האמריקאי מצוי בקרבת תעסוקה מלאה וצפוי להמשיך לצמוח בקצב נאה, על רקע המדיניות הפיסקלית המרחיבה עליה החליט הממשל בחודשים האחרונים, שצפויה גם להוביל לעלייה בגירעון

ובחוב. ה- Fed העלה כצפוי, בהחלטתו האחרונה, את הריבית ב- 25 נקודות בסיס והוא צפוי להעלותה עוד פעמיים במהלך שנת 2018.

בגוש האירו נמשך קצב הצמיחה המהיר יחסית. ה- ECB הותיר על כנה את המדיניות המוניטרית המרחיבה. התרחבות הכלכלה ביפן נמשכת זה הרבעון התשיעי ברציפות. שיפור בפעילות הכלכלית נרשם גם במשקים מתעוררים, אך סין מושפעת במיוחד מאי-הוודאות לגבי "מלחמת הסחר". מחיר הנפט שב לעלות, על רקע עליה בביקושים ובסיכון הגיאופוליטי.

2.9.3 שוקי האג"ח והמניות

הרבעון הראשון של שנת 2018 התאפיין בעיקר בירידות של שוקי המניות. מדד MSCI World ירד בכ- 1.4% במהלך הרבעון הראשון של שנת 2018.

בבורסה לני"ע בישראל, מדד ת"א 35 הציג ירידה של כ- 4.9%, מדד ת"א 125 ירד בכ- 4.0%. יחד עם זאת, בלטו לחיוב מדד חברות הנפט והגז שהציג עלייה נאה של כ- 6.8%, מדד חברות הביטוח שעלה בכ- 1.5% ומדד חברות הפיננסים שעלה בכ- 1.1%. מנגד בלטו לשלילה מדד ת"א נדל"ן שירד בכ- 4.8% ומדד ה- SME-60 (מדד מניות היתר) שירד בשיעור של כ- 5.5%.

מדדי המניות האירופיים הציגו בדרך כלל ירידות גבוהות יותר ביחס למדדים בארה"ב. כך למשל, מדד יורוסטוקס 50 ירד בכ- 4.1%, מדד פוטסי האנגלי ירד בכ- 8.2%, מדד הדאקס הגרמני ירד בכ- 6.4%, כאשר בארה"ב מדד ה- S&P 500 ירד בכ- 1.2%, מדד הדאו ג'ונס ירד בכ- 2.5% בעוד שמדד הנאסד"ק הציג עלייה נאה של כ- 2.3%.

במהלך הרבעון הראשון של שנת 2018 מדד המניות של המדינות המתפתחות (MSCI EM) עלה בכ- 1.1% בהובלת שוק המניות הברזילאי שעלה בכ- 11.7% ובהובלת שוק המניות הרוסי שהניב תשואה של כ- 8.6%.

מדד האג"ח הממשלתי השקלי עלה בשיעור של כ- 0.2%, ומדד האג"ח הממשלתי הצמוד עלה בשיעור של כ- 0.3%. מדד התל בונד 20 והתל בונד 40 ירדו בשיעור של כ- 0.4% כל אחת.

במהלך הרבעון הראשון של שנת 2018, פוחת שיעור היציג של השקל מול הדולר בשיעור של כ- 1.4%, כאשר מול האירו פוחת השקל בכ- 4.2% ומול היין היפני בכ- 7.1%. יתרות המט"ח של בנק ישראל הסתכמו, נכון לסוף חודש מרס 2018, בכ- 116 מיליארד דולר.

2.9.4 התפתחויות לאחר תאריך המאזן

על רקע שיפור בנתונים הכלכליים בארה"ב, עלייה במחירי הסחורות, סימנים לעלייה בשיעור האינפלציה בארה"ב ולצמצום מאזן ה"פד", המשיכו תשואות האג"ח הממשלתי האמריקאי לעלות לאחר תאריך המאזן, כאשר האג"ח הממשלתי האמריקאי ל- 10 שנים אף חצתה את רמת ההתנגדות הקריטית של ה- 3%, שיא של כ- 4 שנים. לעליית התשואות בשוק האג"ח האמריקאי קיימת השפעה גם על עליית התשואות בשוק האג"ח הממשלתי בישראל. לעליית התשואות כאמור, קיימת השפעה על ההתחייבויות הביטוחיות של החברה וכפועל יוצא על התוצאות העסקיות שלה.

יצוין, כי ברקע קיימת מתיחות גיאופוליטית במזרח התיכון בכלל ובין ישראל לבין איראן בפרט אשר להתפתחות לרעה בהם עלולה להיות השפעה מהותית על השווקים הפיננסיים.

3. המצב הכספי

3.1 נתונים עיקריים מהדוחות הכספיים

3.1.1 נתונים מתוך המאזנים המאוחדים

באלפי ש"ח	31 במרס 2018	31 במרס 2017	31 בדצמבר 2017
סך הכל נכסים עבור חוזים תלויי תשואה	25,847,380	23,576,310	25,391,318
סך הכל השקעות פיננסיות אחרות	11,664,385	10,338,623	11,279,806
נכסים אחרים	5,804,139	5,744,609	5,481,397
סך כל הנכסים	43,315,904	39,659,542	42,152,521
הון	1,600,535	1,594,621	1,691,911
התחייבויות:			
התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה	12,631,284	11,782,891	12,133,873
התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה(*)	25,793,845	23,297,697	25,347,461
התחייבויות פיננסיות	1,694,285	1,363,582	1,348,525
התחייבויות אחרות	1,595,955	1,620,751	1,630,751
סך כל ההון וההתחייבויות	43,315,904	39,659,542	42,152,521

(*) חלק מההתחייבויות בגין חוזי ביטוח תלויי תשואה מוצגות בסעיפי התחייבויות אחרות והתחייבויות פיננסיות.

סך הנכסים של החברה נכון ליום 31 במרס, 2018 עומד על סך של 43,316 מיליוני ש"ח לעומת סך של 42,153 מיליוני ש"ח ליום 31 בדצמבר, 2017. הגידול בסך הנכסים בתקופת הדוח נבע בעיקר מדמי ביטוח שנתקבלו.

סך ההתחייבויות של החברה נכון ליום 31 במרס, 2018 עומד על סך של 41,715 מיליוני ש"ח לעומת סך של 40,461 מיליוני ש"ח ליום 31 בדצמבר, 2017. הגידול בסך ההתחייבויות נובע בעיקר מדמי ביטוח שנתקבלו בגין חסכון ארוך טווח.

3.1.2 ההון העצמי

ההון העצמי המיוחס לבעלי המניות של החברה, נכון ליום 31 במרס 2018, הסתכם בכ- 1,599 מיליוני ש"ח לעומת סך של כ- 1,690 מיליוני ש"ח נכון ליום 31 בדצמבר 2017. הירידה בהון נובעת בעיקר מהפסד כולל בסך של כ- 30 מיליוני ש"ח ומדיבינד שחולק בסך של כ- 60 מיליון ש"ח.

3.1.2.1 משטר כושר פירעון כלכלי של חברת ביטוח - מבוסס Solvency II

בחודש יוני 2017, פורסם על ידי הממונה חוזר 9-2017-1 שעניינו "הוראות ליישום משטר כושר פירעון כלכלי של חברת ביטוח מבוסס Solvency II". מטרת החוזר הינה לכוון משטר כושר פירעון חדש לחברות ביטוח בישראל, בהתבסס על הדירקטיבה EC/2009/138 שאומצה על ידי האיחוד האירופי ומיושמת, החל מינואר 2016, בכל המדינות החברות בו (להלן: "משטר סולבנסי"). החוזר האמור החיל על החברה את החובה לקיים משטר כושר פירעון כלכלי. בחוזר נקבע, בין היתר, כי משטר כושר הפירעון החשבונאי לא יחול על חברת ביטוח אשר קיבלה את אישורו של הממונה כי ביצעה ביקורת על יישום הוראות חוזר סולבנסי, וזאת החל ממועד האישור ואילך ובכפוף לביטול תקנות ההון הישנות.

בחודש דצמבר 2017, פורסם חוזר שעניינו הוראות בקשר למבנה דוח יחס כושר פירעון כלכלי, אישורו על ידי האורגנים המתאימים, ביקורת על ידי רואה החשבון המבקר ודרישות הגילוי לגביו (להלן: "חוזר הגילוי").

בהמשך לאמור, קיבלה החברה, בחודש דצמבר 2017, את אישור הממונה כי ביצעה ביקורת רואה חשבון מבקר על יישום הוראות משטר סולבנסי בהתאם להוראות חוזר הגילוי, וכפועל

יוצא מכך, ועל רקע ביטול תקנות ההון הישנות (כמפורט בסעיף 2.8.1.1 לעיל), עברה החברה למשטר כושר פירעון כלכלי בלבד.

בחודש פברואר 2018, החליט דירקטוריון החברה על "הון יעד" לצורך חלוקת דיבידנד. הון היעד הינו תוספת להון העצמי מעבר להון הנדרש לכושר פירעון (SCR). הון היעד שנקבע על ידי החברה, הינו בשיעור של 10% מעל להון הנדרש, נכון ל-31 בדצמבר, 2017, אשר הולך ומתעצם בהדרגה (בתוספת גידול שנתי בשיעור של כ-0.7%) כך שמתוכם תקופת ההתאמה של הוראות הסולבנסי (בשנת 2024) ואילך, יעמוד הון היעד על שיעור של 15%. מובהר כי אין ודאות כי החברה תעמוד ביחס כושר פירעון זה בכל נקודת זמן.

לפירוט אודות מדיניות, דרישות הון ומשטר ההון החל על החברה, ראה ביאור 5 לדוחות הכספיים.

דרישות הון לפי משטר הסולבנסי (באלפי ש"ח)

ליום 31 בדצמבר 2016		ליום 31 בדצמבר 2016	
			א. יחס כושר פירעון
	עמידה באבני דרך בתקופת הפריסה:		ללא התחשבות בהוראות לתקופת הפריסה:
4,077,276	הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון בתקופת פריסה	4,188,398	הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון (SCR)
1,923,618	הון נדרש לכושר פירעון בתקופת פריסה	3,366,630	הון נדרש לכושר פירעון (SCR)
<u>2,153,658</u>	עודף ליום הדוח בתקופת הפריסה	<u>821,768</u>	עודף ליום הדוח
		<u>124%</u>	יחס כושר פירעון ליום הדוח (באחוזים)
			ב. סף הון (MCR)
		<u>865,628</u>	סף הון (MCR)
		<u>3,288,593</u>	הון עצמי לעניין סף הון (MCR)

4. תוצאות הפעילות

4.1 נתונים מדוחות רווח והפסד המאוחדים

1-12/2017	1-3/2017	% שינוי	1-3/2018	באלפי ש"ח
6,154,567	1,499,559	19.4%	1,790,813	פרמיות שהורווחו ברוטו
5,392,605	1,306,692	22.5%	1,600,171	פרמיות שהורווחו בשייר
2,223,196	362,685	(55.3%)	162,151	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
313,025	66,475	(10.4%)	59,557	הכנסות מדמי ניהול
141,325	37,992	(4.5%)	36,281	הכנסות מעמלות
1,021	237		-	הכנסות אחרות
6,427,403	1,319,792	13.3%	1,495,136	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
1,061,333	257,121	8.2%	278,199	וחוזי השקעה בשייר
376,579	91,605	(0.4%)	91,281	עמלות הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
69,090	14,147	(3.1%)	13,702	הוצאות הנהלה וכלליות ואחרות
(3,467)	(1,126)	257.5%	(4,025)	הוצאות מימון
133,300	90,290		(24,183)	חלק בהפסדי חברות כלולות
47,851	37,850		(9,584)	רווח (הפסד) לפני מיסים על הכנסה
85,449	52,440		(14,599)	מיסים על הכנסה (הטבת מס)
122,646	24,356		(30,376)	רווח נקי (הפסד)
				רווח (הפסד) כולל

4.2 פרמיות ביטוח שהורווחו, ברוטו

1-12/2017	1-3/2017	% שינוי	1-3/2018	באלפי ש"ח
1,110,599	266,899	4.4%	278,750	רכב רכוש
499,414	120,477	2.4%	123,366	רכב חובה
504,350	125,618	(5.4%)	118,866	ענפי רכוש ואחרים
321,391	80,957	(7.4%)	74,985	ענפי חבויות אחרים
2,435,754	593,951	0.3%	595,967	סך תחום ביטוח כללי
2,161,465	521,164	7.1%	558,207	פרמיות שוטפות בגין חוזי ביטוח חיים
852,692	216,935	104.7%	444,154	פרמיות חד-פעמיות בגין חוזי ביטוח חיים
3,014,157	738,099	35.8%	1,002,361	סך פרמיות בגין חוזי ביטוח חיים
1,010,581	279,449	1.9%	284,824	פרמיות בגין חוזי השקעה (*)
4,024,738	1,017,548	26.5%	1,287,185	סך פרמיות בתחום ביטוח חיים וחיסכון ארוך טווח
704,656	167,509	14.9%	192,485	תחום בריאות
7,165,148	1,779,008	16.7%	2,075,637	סה"כ פרמיות שהורווחו ברוטו
6,154,567	1,499,559	19.4%	1,790,813	סה"כ פרמיות בדוח רווח או הפסד (*)

(*) פרמיות בגין חוזי השקעה נזקפות ישירות להתחייבויות הביטוחיות ואינן נרשמות כפרמיות בדוחות הכספיים.

4.3 רווח כולל מתחומי פעילות

1-12/2017	1-3/2017	% שינוי	1-3/2018	באלפי ש"ח
				רווח (הפסד) כולל מתחומי הפעילות לפני מס:
63,100	31,398		(21,338)	ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח
28,193	4,575		(28,205)	בריאות
47,614	13,039	91.0%	24,901	ביטוח כללי
138,907	49,012		(24,642)	סך רווח (הפסד) כולל לפני מס מתחומי פעילות ברי דיווח
48,056	(1,544)	1431.2%	(23,642)	רווח (הפסד) כולל לפני מס מאחרים (שלא נכללו בתחומים)*
186,963	47,468		(48,284)	סה"כ רווח (הפסד) כולל לפני מס
64,317	23,112		(17,908)	מיסים על הכנסה (הטבת מס)
122,646	24,356		(30,376)	רווח (הפסד) כולל
				מיוחס ל:
121,252	24,050		(30,779)	בעלי מניות בחברה
1,394	306	31.7%	403	זכויות שאינן מקנות שליטה
122,646	24,356		(30,376)	רווח (הפסד) כולל

(* כולל בעיקר, תוצאות פעילות שאיננה מוגדרת כתחום פעילות, הכנסות מהשקעות והוצאות מימון שאינן משויכות לתחום פעילות מוגדר.

השינויים העיקריים שהשפיעו על התוצאות בתקופת הדוח:

א. **ריבית חסרת סיכון ופרמיית אי נזילות:** החברה מחשבת את עתודות ביטוח חיים לתשלום קצבה, את נאותות העתודה בביטוח חיים ובריאות ואת ההתחייבויות הביטוחיות בביטוח כללי בהתבסס על ריבית חסרת סיכון בתוספת פרמיית אי נזילות. כתוצאה משינויים בריבית בתקופת הדוח, החברה הגדילה את ההתחייבויות הביטוחיות בסך של כ- 68 מיליוני ש"ח, (גידול בסך של כ- 23 מיליוני ש"ח בביטוח חיים, גידול בסך של כ- 33 מיליוני ש"ח בביטוח בריאות וגידול בסך של כ- 12 מיליוני ש"ח בביטוח כללי). בתקופה המקבילה אשתקד, הקטינה החברה את ההתחייבויות הביטוחיות בסך של כ- 21 מיליוני ש"ח (קטון בסך של כ- 23 מיליוני ש"ח בביטוח חיים, קטון בסך של כ- 3 מיליוני ש"ח בביטוח בריאות ומנגד, גידול בסך של כ- 5 מיליוני ש"ח בביטוח כללי).

ב. **ריבית היוון קצבאות ביטוח לאומי:** בחודש יוני 2016, עודכנו תקנות הביטוח הלאומי (היוון), התשל"ח-1978, וזאת בהמשך להמלצות ועדה בין משרדית בראשות השופט (בדימוס) וינוגרד. במסגרת התיקון עודכנו תוחלת החיים ושיעור הריבית לצורך היוון הקצבה השנתית אשר נקבע על שיעור של 2% במקום 3% עובר לתיקון. מאחר ולביטוח הלאומי קיימת זכות להשבת גמלאות ששילם או עתיד לשלם בהתאם לחוק הביטוח הלאומי, החברה מעריכה כי התשלומים שיהיה עליה לשלם במסגרת תביעות שיבוב שמגיש המוסד לביטוח לאומי יגדלו ויכול שהדבר ישפיע גם על גובה הסכומים שיהיה עליה לשלם לנפגעים בתביעות אחרות.

כתוצאה מהעדכון האמור, הגדילה החברה בתקופה המקבילה אשתקד את ההפרשות להתחייבויות ביטוחיות בביטוח כללי, בענפי ביטוח רכב חובה וענפי חבויות אחרים בסך של כ- 12 מיליוני ש"ח.

ההפסד הכולל מפעילות אחרת שאינה מיוחסת למגזרי פעילות, לפני מיסים על ההכנסה, הסתכם בתקופת הדוח בכ- 24 מיליוני ש"ח לעומת הפסד כולל כאמור בסך של כ- 2 מיליוני ש"ח, בתקופה המקבילה אשתקד, הגידול בהפסד נובע בעיקר מקטון בהכנסות מהשקעות.

4.4 מידע כספי לפי תחומי הפעילות

4.4.1 תוצאות פעילות ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח

באלפי ש"ח	1-3/2018	% שינוי	1-3/2017	1-12/2017
פרמיות שהורווחו ברוטו	1,002,361	35.8%	738,099	3,014,157
רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון	116,021	(63.4%)	316,986	2,008,373
הכנסות מדמי ניהול	59,557	(10.4%)	66,475	313,025
הכנסות מעמלות	6,626	(17.8%)	8,060	23,562
תשלומים ושינוי בהתחייבות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר	1,018,524	13.9%	894,490	4,571,870
עמלות הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות	101,728	12.9%	90,126	363,373
הוצאות הנהלה וכלליות	54,487	3.3%	52,768	214,722
רווח (הפסד) לפני מס	(26,327)		53,388	68,858
רווח (הפסד) כולל לפני מס	(21,338)		31,398	63,100

הפרמיות שהורווחו בביטוח חיים הסתכמו בתקופת הדוח לסך של כ- 1,002 מיליוני ש"ח לעומת סך של כ- 738 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של כ- 36%. הפרמיות השוטפות בביטוח חיים הסתכמו בתקופת הדוח בכ- 558 מיליוני ש"ח, לעומת פרמיות שוטפות בסך של כ- 521 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של כ- 7%. הגידול בפרמיות השוטפות נובע בעיקר ממכירות חדשות.

הפרמיות החד-פעמיות הסתכמו בתקופת הדוח בכ- 444 מיליוני ש"ח לעומת פרמיות חד-פעמיות בסך של כ- 217 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של כ- 105%. הגידול בפרמיות החד פעמיות נובע ממכירת פוליסות המיועדות להסדרי פרישה ופרישה מוקדמת.

בנוסף, התקבלו בתקופת הדוח תקבולים שנזקפו ישירות להתחייבויות בגין חוזי השקעה (ללא מרכיב סיכון ביטוחי משמעותי) בסך של כ- 285 מיליוני ש"ח לעומת כ- 279 מיליוני ש"ח, בתקופה המקבילה אשתקד.

הפוליסות שנפדו בתקופת הדוח הסתכמו בסך של כ- 198 מיליוני ש"ח לעומת סך של כ- 194 מיליוני ש"ח, בתקופה מקבילה אשתקד. שיעור הפדיונות מהעתודה הממוצעת בתקופת הדוח הינו כ- 2.97% לעומת שיעור של כ- 3.22% בתקופה המקבילה אשתקד.

פדיונות בגין פוליסות שהפרמיות בגינן נזקפו ישירות להתחייבויות ביטוח (ללא מרכיב סיכון ביטוחי משמעותי) הסתכמו בתקופת הדוח בכ- 122 מיליוני ש"ח, לעומת סך של כ- 349 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

ההפסד הכולל מעסקי ביטוח חיים, לפני מס, בתקופת הדוח הסתכם בסך של כ- 21 מיליוני ש"ח לעומת רווח כולל לפני מס בסך של כ- 31 מיליוני ש"ח, בתקופה המקבילה אשתקד.

השינוי בהפסד הכולל מפעילות ביטוח חיים נובע בעיקרו מירידה בריבית חסרת הסיכון בתוספת פרמיית אי הנזילות, אשר הגדילה בתקופת הדוח את ההתחייבויות הביטוחיות בביטוח חיים בגין קצבאות בתשלום וקצבאות שטרם החל תשלום קצבה בגינן ובגין נאותות העתודה ביטוח חיים, ביחס לתקופה המקבילה אשתקד, בסך של כ- 46 מיליוני ש"ח, מקיטון בדמי הניהול בסך של כ- 7 מיליוני ש"ח (מתוכם קיטון בסך של כ- 11 מיליוני ש"ח בדמי ניהול משתנים אשר נגבו בתקופת הדוח כתוצאה מתשואה חיובית נמוכה יותר בפוליסות תלויות התשואה בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד, ומנגד, עליה בדמי הניהול הקבועים בסך של כ- 4 מיליוני ש"ח בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד), ומגידול בהוצאות עמלות, הוצאות שיווק, והוצאות רכישה אחרות בסך של כ- 11 מיליוני ש"ח כתוצאה מגידול בהיקף העסקים. מנגד חלה עליה במרווח הפיננסי בגין ההשקעות בסך של כ- 22 מיליוני ש"ח בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד.

פוליסות תלויות תשואה

כספי עתודות הביטוח הנצברים בפוליסות ביטוח חיים תלויות תשואה מושקעים לפי הוראות חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) ותקנותיו. רווחי השקעות אלו נזקפים לזכות המבוטחים בניכוי דמי ניהול.

התחייבויות הנובעות מפוליסות ביטוח חיים תלויות תשואה ליום 31 במרס, 2018 הסתכמו בסך של כ- 25,730 מיליוני ש"ח בהשוואה לסך של כ- 23,236 מיליוני ש"ח ליום 31 במרס 2017, עלייה של כ- 2,494 מיליוני ש"ח המהווה גידול של כ- 11%.

פרטים בדבר שיעורי התשואות בפוליסות משתתפות ברווחים:

פוליסות שהוצאו בשנים 1992-2003 (קרן י'):

1-12/2017	1-3/2017	1-3/2018	
7.40%	1.32%	0.65%	תשואה ריאלית לפני תשלום דמי ניהול
5.74%	0.99%	0.42%	תשואה ריאלית אחרי תשלום דמי ניהול
7.72%	1.12%	0.34%	תשואה נומינלית לפני תשלום דמי ניהול
6.06%	0.79%	0.12%	תשואה נומינלית אחרי תשלום דמי ניהול

פוליסות שהוצאו החל משנת 2004 (קרן י' החדשה):

1-12/2017	1-3/2017	1-3/2018	
7.40%	1.32%	0.65%	תשואה ריאלית לפני תשלום דמי ניהול
6.31%	1.05%	0.40%	תשואה ריאלית אחרי תשלום דמי ניהול
7.72%	1.12%	0.34%	תשואה נומינלית לפני תשלום דמי ניהול
6.63%	0.85%	0.10%	תשואה נומינלית אחרי תשלום דמי ניהול

פרטים בדבר רווחי ההשקעה שנזקפו למבוטחים בפוליסות משתתפות ברווחים ודמי הניהול:

1-12/2017	1-3/2017	1-3/2018	במיליוני ש"ח
1,333.1	182.0	9.3	רווחי ההשקעה הנומינליים שנזקפו למבוטחים לאחר דמי הניהול
192.0	46.5	50.8	דמי ניהול קבועים
121.0	19.8	8.8	דמי ניהול משתנים
313.0	66.3	59.6	סך-הכל דמי ניהול

בפוליסות ביטוח חיים תלויות תשואה שהונפקו בשנים 1991 עד 2003 רשאי מבטח לגבות דמי ניהול קבועים ודמי ניהול משתנים בשיעורים הקבועים בתקנות והנגזרים מהתשואה הריאלית של תיק ההשקעות. דמי הניהול המשתנים נגבים רק בגין תשואה ריאלית חיובית. במידה והושגה תשואה ריאלית שלילית, המבטח מנוע מגביית דמי הניהול המשתנים עד אשר התשואה שתושג תכסה את ההפסד הריאלי המצטבר. יצוין, כי בכל הנוגע לפוליסות תלויות תשואה שהונפקו החל משנת 2004, דמי הניהול הנגבים הינם דמי ניהול קבועים בלבד ואשר על כן, להפסדים או לרווחים הריאליים מהשקעות אין השלכה ישירה כאמור על גביית דמי ניהול אלה.

ההכנסות מדמי ניהול בפוליסות ביטוח חיים תלויות תשואה בתקופת הדוח הסתכמו בכ- 60 מיליוני ש"ח לעומת כ- 66 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, ירידה של כ- 6 מיליוני ש"ח. הירידה בדמי הניהול נובעת בעיקר מגביית דמי ניהול משתנים בתקופת הדוח בסך של כ- 9 מיליון ש"ח לעומת סך של כ- 20 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, כתוצאה מתשואה נמוכה יותר שנזקפה למבוטחים בתקופת הדוח לעומת התקופה המקבילה אשתקד.

4.4.2 תוצאות פעילות מגזר ביטוח כללי

עסקי הביטוח הכללי נחלקים לשלושה תחומי פעילות: רכב חובה, רכב רכוש וביטוח כללי אחר (חבויות אחרות וענפי רכוש אחרים).

1-12/2017	1-3/2017	% שינוי	1-3/2018	באלפי ש"ח
2,433,677	780,462	0.0%	780,784	פרמיות ברוטו
92,920	6,244	396.3%	30,992	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
92,443	23,521	(4.3%)	22,506	הכנסות מעמלות
1,538,652	353,463	1.2%	357,803	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח בשייר
466,205	111,269	(2.0%)	109,065	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
99,656	25,352	(7.0%)	23,585	הוצאות הנהלה וכלליות
14,732	9,348	257.9%	33,456	רווח לפני מס
47,614	13,039	91.0%	24,901	רווח כולל לפני מס

עיקרי תוצאות הפעילות בענף רכב חובה:

1-12/2017	1-3/2017	% שינוי	1-3/2018	באלפי ש"ח
500,361	165,479	(2.3%)	161,598	פרמיות ברוטו
35,648	310	4166.5%	13,226	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
517,322	110,626	0.8%	111,513	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח בשייר
43,038	9,050	15.6%	10,464	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
27,981	6,890	10.5%	7,616	הוצאות הנהלה וכלליות
(63,122)	(9,377)		3,290	רווח (הפסד) לפני מס
(46,152)	(7,413)	(79.2%)	(1,540)	הפסד כולל לפני מס

ההכנסות מפרמיות ברוטו בתקופת הדוח הסתכמו בסך של כ- 162 מיליוני ש"ח לעומת סך של כ- 165 מיליוני ש"ח, בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון של כ- 2%.

ההפסד הכולל לפני מס בתקופת הדוח הסתכם בסך של כ- 1 מיליוני ש"ח לעומת הפסד כולל של כ- 7 מיליוני ש"ח, בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון בהפסד בסך של כ- 6 מיליוני ש"ח. הקיטון בהפסד נובע בעיקר מקיטון בהשפעת ההפרשה בגין עדכון תקנות ההיוון בסך של כ- 8 מיליוני ש"ח לפני מס לעומת התקופה המקבילה אשתקד, ומנגד מהרעה בתוצאות החיתומיות בסך של כ- 2 מיליוני ש"ח ביחס לתקופה מקבילה אשתקד.

עיקרי תוצאות הפעילות בענף רכב רכוש:

1-12/2017	1-3/2017	% שינוי	1-3/2018	באלפי ש"ח
1,133,239	361,335	0.5%	363,083	פרמיות ברוטו
22,461	2,736	150.1%	6,844	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
4,584	3,067	(3.4%)	2,962	הכנסות מעמלות
724,818	172,221	4.3%	179,546	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח בשייר
242,083	57,793	2.4%	59,157	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
37,294	9,760	(14.2%)	8,376	הוצאות הנהלה וכלליות
74,911	18,537	25.5%	23,268	רווח לפני מס
80,769	19,166	15.0%	22,041	רווח כולל לפני מס

הפרמיות ברוטו הסתכמו בתקופת הדוח בכ- 363 מיליוני ש"ח לעומת כ- 361 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של כ- 2 מיליוני ש"ח.

הרווח הכולל לפני מס בתקופת הדוח הינו בסך של כ- 22 מיליוני ש"ח לעומת רווח כולל בסך של כ- 19 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול ברווח נובע בעיקר בעיקר משיפור בתוצאות החיתומיות והתפתחות תביעות בסך של כמיליון ש"ח ביחס לתקופה מקבילה אשתקד וכן מגידול בהכנסות מהשקעות בסך של כ- 2 מיליוני ש"ח.

תחום פעילות ביטוח רכב רכוש

1-12/2017		1-3/2017		1-3/2018	
שייר	ברוטו	שייר	ברוטו	שייר	ברוטו
65%	66%	65%	67%	65%	67%
95%	95%	94%	95%	94%	95%
Loss Ratio					
Combined Loss Ratio					

4.4.2.1 עיקרי תוצאות הפעילות בענפי רכוש אחרים:

1-12/2017	1-3/2017	% שינוי	1-3/2018	באלפי ש"ח
494,242	139,057	2.9%	143,028	פרמיות ברוטו
10,045	1,525	62.8%	2,483	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
75,309	17,772	(19.3%)	14,346	הכנסות מעמלות
73,005	17,822	32.3%	23,585	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח בשייר
122,044	29,980	(8.0%)	27,577	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
19,920	4,624	1.6%	4,699	הוצאות הנהלה וכלליות
54,689	12,182	(44.3%)	6,782	רווח לפני מס
56,042	12,279	(44.6%)	6,803	רווח כולל לפני מס

הפרמיות ברוטו הסתכמו בתקופת הדוח בכ- 143 מיליוני ש"ח לעומת כ- 139 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, עליה של כ- 3%.

הרווח הכולל לפני מס בתקופת הדוח הינו בסך של כ- 7 מיליוני ש"ח לעומת רווח כולל לפני מס של כ- 12 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, ירידה של כ- 5 מיליוני ש"ח. הקיטון ברווח לעומת התקופה המקבילה אשתקד נובע בעיקר מהרעה חיתומית ביחס לתקופה מקבילה אשתקד בסך של כ- 5 מיליוני ש"ח.

ענפי ביטוח רכוש אחרים

1-12/2017		1-3/2017		1-3/2018	
שייר	ברוטו	שייר	ברוטו	שייר	ברוטו
36%	66%	37%	93%	45%	75%
76%	95%	76%	122%	90%	105%
Loss Ratio					
Combined Loss Ratio					

עיקרי תוצאות הפעילות בענפי חבויות אחרים:

1-12/2017	1-3/2017	% שינוי	1-3/2018	באלפי ש"ח
305,835	114,591	(1.3%)	113,075	פרמיות ברוטו
24,766	1,673	404.4%	8,439	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
11,783	2,679	94.2%	5,202	הכנסות מעמלות
223,507	52,794	(18.3%)	43,159	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח בשייר
59,040	14,446	(17.9%)	11,867	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
14,461	4,078	(29.0%)	2,894	הוצאות הנהלה וכלליות
(51,746)	(11,994)		116	רווח (הפסד) לפני מס
(43,045)	(10,993)	(78.1%)	(2,403)	הפסד כולל לפני מס

הפרמיות ברוטו הסתכמו בתקופת הדוח בכ- 113 מיליוני ש"ח לעומת כ- 115 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, ירידה של כאחוז.

ההפסד הכולל בתקופת הדוח, הסתכם בסך של כ- 2 מיליוני ש"ח לעומת הפסד כולל של כ- 11 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הקיטון בהפסד לעומת התקופה המקבילה אשתקד נובע בעיקר מקיטון בהפרשה בגין עדכון תקנות ההיוון בסך של כ- 4 מיליוני ש"ח לעומת ההפרשה האמורה בתקופה המקבילה אשתקד, ומשיפור בהוצאות הנהלה וכלליות ועמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות.

4.4.3 תוצאות פעילות ביטוח בריאות

1-12/2017	1-3/2017	% שינוי	1-3/2018	באלפי ש"ח
704,656	167,509	14.9%	192,485	פרמיות שהורווחו ברוטו
33,576	6,738	(16.1%)	5,652	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
13,619	4,083	(8.7%)	3,729	הכנסות מעמלות
316,881	71,839	65.4%	118,809	תשלומים ושינוי בהתחייבות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
237,535	57,539	19.4%	68,684	עמלות הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
37,844	9,025	4.7%	9,451	הוצאות הנהלה וכלליות
28,730	7,625		(29,187)	רווח (הפסד) לפני מס
28,193	4,575		(28,205)	רווח (הפסד) כולל לפני מס

הכנסות מפרמיות שהורווחו בתקופת הדוח הסתכמו בכ- 192 מיליוני ש"ח לעומת כ- 168 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של כ- 15%. העלייה בפרמיות נובעת מגידול בהיקף תיק הלקוחות.

ההפסד הכולל לפני מס בתקופת הדוח הסתכם בסך של כ- 28 מיליוני ש"ח, לעומת רווח כולל בסך של כ- 5 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. ההפסד נובע בעיקר, מהשפעת השינוי בעקום ריבית חסרת הסיכון בתוספת פרמיית אי נזילות אשר משפיעה על בדיקת נאותות העתודות אשר גרם לגידול בהוצאה בסך של כ- 36 מיליוני ש"ח.

5. תזרים מזומנים

באלפי ש"ח	1-3/2018	% שינוי	1-3/2017	1-12/2017
תזרימי מזומנים, נטו שנבעו מפעילות (ששימשו לפעילות):				
שוטפת	(269,002)		73,350	611,548
השקעה	(35,212)	(42.9%)	(61,649)	(264,846)
מימון	190,334		(1,002)	(50,267)
הפרשי שער בגין יתרות מזומנים	6,988		(16,095)	(28,939)
גידול (קיטון) ביתרת המזומנים	(106,892)	1881.0%	(5,396)	267,496
יתרת מזומנים לתום תקופה	2,543,994	7.0%	2,377,994	2,650,886

6. מקורות מימון

יתרת ההתחייבויות הפיננסיות לתאריך הדוח הינה כ- 1,568 מיליוני ש"ח, לעומת יתרה בסך 1,311 מיליוני ש"ח ליום 31 בדצמבר 2017.

היקפן הממוצע של ההתחייבויות הפיננסיות בתקופת הדוח, הסתכם לסך של כ- 1,440 מיליוני ש"ח.

לפירוט בדבר גיוס הון רובד 2 לחברה, ראה סעיף 2.3 לעיל וכן ביאור 4 בדוחות הכספיים.

לענין דיבידנד שחולק בסך של 60 מיליון ש"ח, ראה סעיף 2.6 לעיל וכן ביאור 5 בדוחות הכספיים.

7. גילוי בדבר הליך אישור הדוחות הכספיים בחברה

האורגנים המופקדים על בקרת העל בנוגע לדיווח הכספי בחברה הינם המנכ"ל ומנהל אגף כספים, ברמת ההנהלה, וכן ועדת המאזן, שמונתה על ידי דירקטוריון החברה, ואשר תפקידה לדון ולהמליץ בפני דירקטוריון החברה בנושאים הנוגעים לדוחות הכספיים של החברה, ובכלל זה, חוות דעתו של רואה החשבון המבקר, נאותות הדוחות הכספיים, המדיניות החשבונאית, שלמות הגילוי וסקירת הבקורות הפנימיות (להלן: "ועדת המאזן"). יצוין, כי ועדת המאזן אינה ועדת הביקורת של החברה.

בוועדת המאזן מכהנים שלושה חברים כלהלן: יוכבד (יוכי) דביר (י"ר ודח"צ), שלמה מילוא, ויחזקאל (חזי) צאיג (דח"צ). כל החברים בוועדה הינם בעלי מיומנות חשבונאית ופיננסית. בישיבות ועדת המאזן נוכחים גם רואי החשבון המבקרים של החברה.

במסגרת בחינת התוצאות הכספיות וכחלק מתהליך הכנת הדוחות הכספיים, מתקיימים דיונים בהשתתפות המנכ"ל, מנהל אגף כספים ומנהלי האגפים השונים בחברה ובהשתתפות גורמים מקצועיים רלוונטיים נוספים, בהם נבחנות סוגיות מרכזיות אשר להן השלכה על הדיווח הכספי תוך בדיקת סבירות הנתונים ובחינת סוגיות שעניינן מדיניות חשבונאית.

ועדת המאזן מתכנסת מספר ימים לפני מועד אישור הדוחות הכספיים על ידי דירקטוריון החברה, ובישיבתה מוצגים הדוחות הכספיים, נדונים עיקרי המדיניות החשבונאית שיושמה ושינויים שחלו בה, אשר עשויים להיות בעלי השפעה מהותית על הדוחות הכספיים. הדוחות הכספיים נמסרים לחברי הדירקטוריון לעיון מספר ימים לפני מועד אישורם.

לקראת אישור הדוחות הכספיים ליום 31 במרס 2018, התכנסה ועדת המאזן של החברה ביום 24 במאי 2018 והעבירה המלצתה לדירקטוריון. מרבית חברי ועדת המאזן נכחו בישיבה הנ"ל. בנוסף, השתתפו בישיבה נושאי משרה ומנהלים בקבוצה כמפורט להלן - ארי קלמן, יו"ר; יהודה בן אסאייג, מנכ"ל; ערן גריפל, דירקטור; אילן שגב, מנהל אגף כספים; שי קומפל, משנה למנכ"ל; אתי הירשמן, המבקרת הפנימית; דן בר-און, האקטואר הראשי, נעמה חשמונאי (אקטוארית ממונה - ביטוח כללי), רגינה אדין-חייקין (אקטוארית ממונה - ביטוח חיים); רואי החשבון המבקרים, אסנת אופיר שדה, ראש מטה מנכ"ל, שמעון עיר-שי, היועץ המשפטי ונציגת מזכירות החברה.

8. בקורות ונהלים לגבי הגילוי (SOX 302)

הוראות סעיף 302 ל"חוק Sarbanes-Oxley" שנחקק בארצות-הברית והמיושמות בהתאם להוראות הממונה, קובעות כי המנכ"ל וסמנכ"ל הכספים, יחתמו כל אחד בנפרד על הצהרה בנושא בקורות ונהלים לגבי הגילוי. לצורך קיום ההליך הנדרש על פי ההנחיות האמורות, ביצעה החברה, בין היתר, בחינה של הבקורות ונהלים לגבי הגילוי וקיום דיונים בהשתתפות הגורמים השותפים להכנת הדוחות הכספיים.

בקורות ונהלים לגבי הגילוי

הנהלת החברה, בשיתוף עם המנכ"ל ומנהל אגף הכספים, העריכו לתום תקופה המכוסה בדוח זה את האפקטיביות של הבקורות ונהלים לגבי הגילוי של הגוף המוסדי. על בסיס הערכה זו, מנכ"ל הגוף המוסדי וסמנכ"ל הכספים הסיקו כי לתום תקופה זו הבקורות ונהלים לגבי הגילוי של הגוף המוסדי הנן אפקטיביות על מנת לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על המידע שהגוף המוסדי נדרש לגלות בדוח הרבעוני בהתאם להוראות הדין והוראות הדיווח שקבעה הממונה ובמועד שנקבע בהוראות אלו.

בקרה פנימית על דיווח כספי

במהלך הרבעון המסתיים ביום 31 במרס 2018, לא אירע כל שינוי בבקרה הפנימית של הגוף המוסדי על דיווח כספי אשר השפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הגוף המוסדי על דיווח כספי.

9. אירועים לאחר תאריך מאזן

9.1 שינוי בהרכב ועדות הדירקטוריון

בחודש מאי 2018, סיימה ה"ה אורלי ירקוני את כהונתה כדירקטורית בחברה.

9.2 פרסום תשקיף מדף

בחודש מאי 2018, פרסמה מנורה מבטחים גיוס הון, חברה הבת של החברה, תשקיף מדף. לפרטים ראה דיווח מיידי של החברה הבת מיום 30 באפריל 2018 (אסמכתא: 2018-01-034239).

הדירקטוריון מביע תודתו להנהלת החברה, למנהליה ועובדיה על עבודתם ותרומתם להישגי החברה.

יהודה בן אסאייג
מנהל כללי

ארי קלמן
י"ר הדירקטוריון

רמת גן, 28 במאי, 2018

הצהרה (certification)

אני, יהודה בן אסאייג, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של **מנורה מבטחים ביטוח בע"מ** (להלן: "חברת הביטוח") לרבעון שהסתיים ביום 31.03.2018 (להלן: "הדוח").
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים הרבעוניים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים של חברת הביטוח למועדים ולתקופות המכוסים בדוח.
4. אני ואחרים בחברת הביטוח המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי¹ ולבקרה הפנימית על דיווח כספי¹ של חברת הביטוח; וכן-
(א) קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לחברת הביטוח, לרבות חברות מאוחדות שלה, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בחברת הביטוח ובאותן חברות, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
(ב) קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי, או פיקחנו על קביעת בקרה פנימית על דיווח כספי, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים ערוכים בהתאם לתקני דיווח בינלאומיים (IFRS) ולהוראות הממונה על רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון במשרד האוצר;
(ג) הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של חברת הביטוח והצגנו את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן-
(ד) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של חברת הביטוח על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של חברת הביטוח על דיווח כספי; וכן-
5. אני ואחרים בחברת הביטוח המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת המאזן של הדירקטוריון של חברת הביטוח, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
(א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתה של חברת הביטוח לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן-
(ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של חברת הביטוח על דיווח כספי.
אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

יהודה בן אסאייג
מנהל כללי

28 במאי, 2018

¹ כהגדרתם בהוראות חוזר גופים מוסדיים לעניין בקרה פנימית על דיווח כספי – הצהרות, דוחות וגילויים.

הצהרה (certification)

אני, **אילן שגב**, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של **מנורה מבטחים ביטוח בע"מ** (להלן: "חברת הביטוח") לרבעון שהסתיים ביום 31.03.2018 (להלן: "הדוח").
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים הרבעוניים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים של חברת הביטוח למועדים ולתקופות המכוסים בדוח.
4. אני ואחרים בחברת הביטוח המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי² ולבקרה הפנימית על דיווח כספי² של חברת הביטוח; וכן-
 - (א) קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לחברת הביטוח, לרבות חברות מאוחדות שלה, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בחברת הביטוח ובאותן חברות, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
 - (ב) קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי, או פיקחנו על קביעת בקרה פנימית על דיווח כספי, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים ערוכים בהתאם לתקני דיווח בינלאומיים (IFRS) ולהוראות הממונה על רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון במשרד האוצר;
 - (ג) הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של חברת הביטוח והצגנו את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן-
 - (ד) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של חברת הביטוח על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של חברת הביטוח על דיווח כספי; וכן-
5. אני ואחרים בחברת הביטוח המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת המאזן של הדירקטוריון של חברת הביטוח, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
 - (א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתה של חברת הביטוח לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן-
 - (ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של חברת הביטוח על דיווח כספי.אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

אילן שגב
משנה למנהל כללי
ומנהל אגף כספים

28 במאי, 2018

² כהגדרתם בהוראות חוזר גופים מוסדיים לעניין בקרה פנימית על דיווח כספי – הצהרות, דוחות וגילויים.

פרק ב': דוחות כספיים

מנורה מבטחים ביטוח בע"מ

דוחות כספיים ביניים מאוחדים

ליום 31 במרס, 2018

בלתי מבוקרים

מנורה מבטחים ביטוח בע"מ

דוחות כספיים ביניים מאוחדים

ליום 31 במרס, 2018

בלתי מבוקרים

תוכן העניינים

<u>עמוד</u>	
2	סקירת דוחות כספיים ביניים מאוחדים
3 - 4	דוחות מאוחדים על המצב הכספי
5	דוחות מאוחדים על רווח או הפסד
6	דוחות מאוחדים על הרווח הכולל
7 - 9	דוחות מאוחדים על השינויים בהון
10 - 13	דוחות מאוחדים על תזרימי המזומנים
14 - 62	באורים לדוחות הכספיים ביניים המאוחדים
63 - 66	נספח א' - תמצית נתונים המתייחסים לדוחות הנפרדים של החברה ("סולר")
67 - 71	נספח ב' - פירוט נכסים עבור חוזים תלויי תשואה והשקעות פיננסיות אחרות

דוח סקירה של רואה החשבון המבקר לבעלי המניות של מנורה מבטחים ביטוח בע"מ

מבוא

סקרנו את המידע הכספי המצורף של מנורה מבטחים ביטוח בע"מ וחברות הבנות שלה (להלן - הקבוצה), הכולל את הדוח התמציתי המאוחד על המצב הכספי ליום 31 במרס, 2018 ואת הדוחות התמציתיים המאוחדים על הרווח או הפסד, הרווח הכולל, השינויים בהון ותזרימי המזומנים לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה באותו תאריך. הדירקטוריון והנהלה אחראים לעריכת ולהצגה של מידע כספי לתקופת ביניים זו בהתאם לתקן חשבונאות בינלאומי IAS 34 - "דיווח כספי לתקופות ביניים" ובהתאם לדרישות הגילוי שנקבעו על-ידי הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון בהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981. אחריותנו היא להביע מסקנה על המידע הכספי לתקופת ביניים זו בהתבסס על סקירתנו.

היקף הסקירה

ערכנו את סקירתנו בהתאם לתקן סקירה 1 של לשכת רואי חשבון בישראל - "סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים הנערכת על-ידי רואה החשבון המבקר של הישות". סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים מורכבת מבירורים, בעיקר עם אנשים האחראים לעניינים הכספיים והחשבונאיים, ומיישום נהלי סקירה אנליטיים ואחרים. סקירה הינה מצומצמת בהיקפה במידה ניכרת מאשר ביקורת הנערכת בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל ולפיכך אינה מאפשרת לנו להשיג ביטחון שניודע לכל העניינים המשמעותיים שהיו יכולים להיות מזוהים בביקורת. בהתאם לכך, אין אנו מחוויים חוות דעת של ביקורת.

מסקנה

בהתבסס על סקירתנו, לא בא לתשומת ליבנו דבר הגורם לנו לסבור שהמידע הכספי הנ"ל אינו ערוך, מכל הבחינות המהותיות, בהתאם לתקן חשבונאות בינלאומי IAS 34 ובהתאם לדרישות הגילוי שנקבעו על-ידי הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון בהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981.

מבלי לסייג את מסקנתנו הנ"ל, הננו מפנים את תשומת הלב לאמור בבאור 6 לדוחות הכספיים ביניים המאוחדים בדבר חשיפה להתחייבויות תלויות.

קוסט פורר גבאי את קסירר
רואי חשבון

תל-אביב,
28 במאי, 2018

נכסים

ליום 31 בדצמבר 2017	ליום 31 במרס		
	2017	2018	
מבוקר	בלתי מבוקר		
	אלפי ש"ח		
398,595	360,490	410,662	נכסים בלתי מוחשיים
138	129	157	נכסי מסים נדחים
1,166,109	1,168,829	1,190,772	הוצאות רכישה נדחות
773,340	800,788	601,801	רכוש קבוע
140,372	189,436	141,431	השקעות בחברות כלולות
76,818	76,410	76,942	נדל"ן להשקעה עבור חוזים תלויי תשואה
303,353	136,450	474,548	נדל"ן להשקעה אחר
1,713,507	1,757,430	1,786,978	נכסי ביטוח משנה
32,677	52,548	50,767	נכסי מסים שוטפים
242,850	171,206	233,555	חייבים ויתרות חובה
614,585	760,213	803,936	פרמיות לגבייה
22,759,485	21,468,996	23,335,976	השקעות פיננסיות עבור חוזים תלויי תשואה
			השקעות פיננסיות אחרות:
3,189,446	3,342,544	3,466,116	נכסי חוב סחירים
6,661,747	5,867,317	6,624,300	נכסי חוב שאינם סחירים
282,552	184,452	310,899	מניות
1,146,061	944,310	1,263,070	אחרות
11,279,806	10,338,623	11,664,385	סך כל השקעות פיננסיות אחרות
2,332,089	1,888,251	2,246,073	מזומנים ושווי מזומנים עבור חוזים תלויי תשואה
318,797	489,743	297,921	מזומנים ושווי מזומנים אחרים
42,152,521	39,659,542	43,315,904	סך כל הנכסים
25,391,318	23,576,310	25,847,380	סך כל הנכסים עבור חוזים תלויי תשואה

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים המאוחדים.

הון והתחייבויות

ליום	ליום 31 במרס	
31 בדצמבר	2017	2018
מבוקר	בלתי מבוקר	
	אלפי ש"ח	

<u>הון</u>		
291,332	291,332	291,332
333,486	333,486	333,486
339,784	274,936	320,697
725,159	692,805	653,467
1,689,761	1,592,559	1,598,982
2,150	2,062	1,553
1,691,911	1,594,621	1,600,535
<u>התחייבויות</u>		
12,133,873	11,782,891	12,631,284
25,347,461	23,297,697	25,793,845
180,801	147,378	161,811
125,960	122,045	123,755
23	61	-
1,323,967	1,351,267	1,310,389
1,348,525	1,363,582	1,694,285
40,460,610	38,064,921	41,715,369
42,152,521	39,659,542	43,315,904

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים המאוחדים.

28 במאי, 2018			
תאריך אישור הדוחות הכספיים	ארי קלמן	יהודה בן אסאייג	אילן שגב
	י"ר הדירקטוריון	מנהל כללי	משנה למנהל כללי
			ומנהל אגף כספים

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	ל- 3 חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס		
2017	2017	2018	
מבוקר	בלתי מבוקר		
אלפי ש"ח [למעט נתוני רווח נקי (הפסד) למניה]			
6,154,567	1,499,559	1,790,813	פרמיות שהורווחו ברוטו
761,962	192,867	190,642	פרמיות שהורווחו על-ידי מבטחי משנה
5,392,605	1,306,692	1,600,171	פרמיות שהורווחו בשייר
2,223,196	362,685	162,151	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
313,025	66,475	59,557	הכנסות מדמי ניהול
141,325	37,992	36,281	הכנסות מעמלות
1,021	237	-	הכנסות אחרות
8,071,172	1,774,081	1,858,160	סך כל ההכנסות
7,018,684	1,496,790	1,657,641	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה ברוטו
(591,281)	(176,998)	(162,505)	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
6,427,403	1,319,792	1,495,136	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
1,061,333	257,121	278,199	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
371,906	91,605	91,212	הוצאות הנהלה וכלליות
4,673	-	69	הוצאות אחרות
69,090	14,147	13,702	הוצאות מימון
7,934,405	1,682,665	1,878,318	סך כל ההוצאות
(3,467)	(1,126)	(4,025)	חלק בהפסדי חברות כלולות
133,300	90,290	(24,183)	רווח (הפסד) לפני מסים על ההכנסה
47,851	37,850	(9,584)	מסים על ההכנסה (הטבת מס)
85,449	52,440	(14,599)	רווח נקי (הפסד)
מיוחס ל:			
84,055	52,134	(15,002)	בעלי המניות של החברה
1,394	306	403	זכויות שאינן מקנות שליטה
85,449	52,440	(14,599)	רווח נקי (הפסד)
0.36	0.23	(0.06)	רווח נקי (הפסד) למניה המיוחס לבעלי המניות של החברה בסיסי ומדולל (בש"ח)

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים המאוחדים.

לשנה			
שהסתיימה	ל- 3 חודשים שהסתיימו		
ביום	ביום 31 במרס		
31 בדצמבר	2017	2018	
מבוקר	בלתי מבוקר		
	אלפי ש"ח		
85,449	52,440	(14,599)	רווח נקי (הפסד)
			רווח (הפסד) כולל אחר:
			<u>פריטי רווח (הפסד) כולל אחר, שלאחר ההכרה לראשונה במסגרת הרווח הכולל, הועברו או יועברו לרווח והפסד</u>
(19,758)	(11,967)	5,648	התאמות הנובעות מתרגום דוחות כספיים של פעילויות חוץ
127,333	(15,774)	(320)	שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שנזקף לקרנות הון
(70,194)	(14,911)	(35,857)	רווחים והפסדים נטו ממימוש של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהועברו לדוחות רווח והפסד
5,874	234	3,572	הפסד מירידת ערך של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהועבר לדוחות רווח והפסד
43,255	(42,418)	(26,957)	סה"כ פריטי רווח (הפסד) כולל אחר, שלאחר ההכרה לראשונה במסגרת הרווח הכולל, הועברו או יועברו לרווח והפסד
20,796	(10,504)	(11,231)	מסים על ההכנסה (הטבת מס) המתייחסים לנכסים פיננסיים זמינים למכירה
(6,755)	(4,092)	1,931	מסים על ההכנסה (הטבת מס) המתייחסים לפריטים אחרים של הפסד כולל אחר
29,214	(27,822)	(17,657)	סה"כ פריטי רווח (הפסד) כולל אחר, נטו, שלאחר ההכרה לראשונה במסגרת הרווח הכולל, הועברו או יועברו לרווח והפסד
			<u>פריטי רווח (הפסד) כולל אחר, שלאחר ההכרה לראשונה במסגרת הרווח הכולל, לא יועברו לרווח והפסד</u>
10,145	-	-	הערכה מחדש בגין רכוש קבוע
263	(404)	2,856	רווח (הפסד) ממדידה מחדש בגין תוכניות להטבה מוגדרת
10,408	(404)	2,856	סה"כ פריטי רווח (הפסד) כולל אחר, שלאחר ההכרה לראשונה במסגרת הרווח הכולל, לא יועברו לרווח והפסד
2,425	(142)	976	מסים על ההכנסה (הטבת מס)
7,983	(262)	1,880	סה"כ פריטי רווח (הפסד) כולל אחר, נטו, שלאחר ההכרה לראשונה במסגרת הרווח הכולל, לא יועברו לרווח והפסד
37,197	(28,084)	(15,777)	רווח (הפסד) כולל אחר, נטו
122,646	24,356	(30,376)	סך-הכל רווח (הפסד) כולל
			מיוחס ל:
121,252	24,050	(30,779)	בעלי המניות של החברה
1,394	306	403	זכויות שאינן מקנות שליטה
122,646	24,356	(30,376)	

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים המאוחדים.

מיוחס לבעלי מניות החברה										
הון מניות	פרמיה על מניות	קרן הון בגין עסקת תשלום מבוסס מניות	קרן הון בגין נכסים פיננסיים זמינים למכירה	התאמות הנובעות מתרגום דוחות של פעילויות חוץ	קרן הון מהערכה מחדש	קרנות הון אחרות	יתרת עודפים	סה"כ	זכויות שאינן מקנות שליטה	סה"כ הון
בלתי מבוקר										
אלפי ש"ח										
291,332	333,486	40,085	186,909	(11,809)	117,565	7,034	725,159	1,689,761	2,150	1,691,911
-	-	-	-	-	-	-	(15,002)	(15,002)	403	(14,599)
-	-	-	-	-	(1,430)	-	1,430	-	-	-
-	-	-	-	5,648	-	-	-	5,648	-	5,648
-	-	-	(320)	-	-	-	-	(320)	-	(320)
-	-	-	(35,857)	-	-	-	-	(35,857)	-	(35,857)
-	-	-	3,572	-	-	-	-	3,572	-	3,572
-	-	-	-	-	-	-	2,856	2,856	-	2,856
-	-	-	11,231	(1,931)	-	-	(976)	8,324	-	8,324
-	-	-	(21,374)	3,717	(1,430)	-	3,310	(15,777)	-	(15,777)
-	-	-	(21,374)	3,717	(1,430)	-	(11,692)	(30,779)	403	(30,376)
-	-	-	-	-	-	-	(60,000)	(60,000)	-	(60,000)
-	-	-	-	-	-	-	-	-	(1,000)	(1,000)
291,332	333,486	40,085	165,535	(8,092)	116,135	7,034	653,467	1,598,982	1,553	1,600,535

יתרה ליום 1 בינואר, 2018 (מבוקר)
רווח נקי (הפסד)
העברה מקרן הערכה מחדש בגין מימוש רכוש קבוע
התאמות הנובעות מתרגום דוחות כספיים של פעילויות חוץ
שינוי נטו בשווי ההון של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שנזקק לקרנות הון
רווחים והפסדים נטו ממימוש של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהועברו לדוחות רווח והפסד
הפסד מירידת ערך של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהועבר לדוחות רווח והפסד
רווח ממדידה מחדש בגין תוכניות להטבה מוגדרת
הטבת מס (מסים על ההכנסה) המתייחסים לפריטים של רווח (הפסד) כולל אחר
סה"כ רווח (הפסד) כולל אחר
סה"כ הרווח (ההפסד) הכולל
דיבידנד שחולק
דיבידנד שהוכרז
יתרה ליום 31 במרס, 2018

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים המאוחדים.

מיוחס לבעלי מניות החברה										
הון מניות	פרמיה על מניות	קרן הון בגין עסקת תשלום מבוסס מניות	קרן הון בגין נכסים פיננסיים זמינים למכירה	התאמות הנובעות מתרגום דוחות של פעילויות חוץ	קרן הון מהערכה מחדש	קרנות הון אחרות	יתרת עודפים	סה"כ	זכויות שאינן מקנות שליטה	סה"כ הון
בלתי מבוקר										
אלפי ש"ח										
291,332	333,486	40,085	144,692	1,194	109,753	7,034	640,933	1,568,509	1,756	1,570,265
-	-	-	-	-	-	-	52,134	52,134	306	52,440
-	-	-	-	(11,967)	-	-	-	(11,967)	-	(11,967)
-	-	-	(15,774)	-	-	-	-	(15,774)	-	(15,774)
-	-	-	(14,911)	-	-	-	-	(14,911)	-	(14,911)
-	-	-	234	-	-	-	-	234	-	234
-	-	-	-	-	-	-	(404)	(404)	-	(404)
-	-	-	10,504	4,092	-	-	142	14,738	-	14,738
-	-	-	(19,947)	(7,875)	-	-	(262)	(28,084)	-	(28,084)
-	-	-	(19,947)	(7,875)	-	-	51,872	24,050	306	24,356
291,332	333,486	40,085	124,745	(6,681)	109,753	7,034	692,805	1,592,559	2,062	1,594,621

יתרה ליום 1 בינואר, 2017

רווח נקי

התאמות הנובעות מתרגום דוחות כספיים של פעילויות חוץ

שינוי נטו בשווי ההון של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שנזקף לקרנות הון

רווחים והפסדים נטו ממימוש של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהועברו לדוחות רווח והפסד

הפסד מירידת ערך של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהועבר לדוחות רווח והפסד

הפסד ממדידה מחדש בגין תוכניות להטבה מוגדרת

הטבת מס המתייחסת לפריטים של הפסד כולל אחר

סה"כ הפסד כולל אחר

סה"כ הרווח (ההפסד) הכולל

יתרה ליום 31 במרס, 2017

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים המאוחדים.

מיוחס לבעלי מניות החברה										
הון מניות	פרמיה על מניות	קרן הון בגין עסקת תשלום מבוסס מניות	קרן הון בגין נכסים פיננסיים זמינים למכירה	התאמות הנובעות מתרגום דוחות של פעילויות חוץ	קרן הון מהערכה מחדש	קרנות הון אחרות	יתרת עודפים	סה"כ	זכויות שאינן מקנות שליטה	סה"כ הון
מבוקר										
אלפי ש"ח										
291,332	333,486	40,085	144,692	1,194	109,753	7,034	640,933	1,568,509	1,756	1,570,265
-	-	-	-	-	-	-	84,055	84,055	1,394	85,449
-	-	-	-	(19,758)	-	-	-	(19,758)	-	(19,758)
-	-	-	127,333	-	-	-	-	127,333	-	127,333
-	-	-	(70,194)	-	-	-	-	(70,194)	-	(70,194)
-	-	-	5,874	-	-	-	-	5,874	-	5,874
-	-	-	-	-	10,145	-	-	10,145	-	10,145
-	-	-	-	-	-	-	263	263	-	263
-	-	-	(20,796)	6,755	(2,333)	-	(92)	(16,466)	-	(16,466)
-	-	-	42,217	(13,003)	7,812	-	171	37,197	-	37,197
-	-	-	42,217	(13,003)	7,812	-	84,226	121,252	1,394	122,646
-	-	-	-	-	-	-	-	-	(1,000)	(1,000)
291,332	333,486	40,085	186,909	(11,809)	117,565	7,034	725,159	1,689,761	2,150	1,691,911

יתרה ליום 1 בינואר, 2017

רווח נקי

התאמות הנובעות מתרגום דוחות כספיים של פעילויות חוץ

שינוי נטו בשווי ההון של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שנזקף לקרנות הון

רווחים והפסדים נטו ממימוש של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהועברו לדוחות רווח והפסד

הפסד מירידת ערך של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהועבר לדוחות רווח והפסד

הערכה מחדש בגין רכוש קבוע רווח ממדידה מחדש בגין תוכניות להטבה מוגדרת

הטבת מס (מסים על ההכנסה) המתייחסים לפריטים של רווח (הפסד) כולל אחר

סה"כ רווח (הפסד) כולל אחר

סה"כ הרווח (ההפסד) הכולל

דיבידנד שחולק

יתרה ליום 31 בדצמבר, 2017

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים המאוחדים.

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	ל- 3 חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס		נספח	
2017	2017	2018		
מבוקר	בלתי מבוקר			
אלפי ש"ח				
611,548	73,350	(269,002)	(א)	<u>תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת</u>
				<u>תזרימי מזומנים מפעילות השקעה</u>
18,741	-	344		החזר השקעות מחברות כלולות
20,270	84	222		דיבידנד שהתקבל מחברות כלולות
(171,151)	(31,631)	(11,449)		השקעה ברכוש קבוע
(135,928)	(30,804)	(31,256)		השקעה בנכסים בלתי מוחשיים
3,222	702	6,927		תמורה ממימוש רכוש קבוע
(264,846)	(61,649)	(35,212)		מזומנים נטו ששימשו לפעילות השקעה
				<u>תזרימי מזומנים מפעילות מימון</u>
-	-	250,334		קבלת התחייבויות פיננסיות (בניכוי הוצאות הנפקה)
(49,267)	(1,002)	-		פרעון התחייבויות פיננסיות
-	-	(60,000)		דיבידנד ששולם לבעלי מניות החברה
(1,000)	-	-		דיבידנד ששולם לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(50,267)	(1,002)	190,334		מזומנים נטו שנבעו מפעילות (שימשו לפעילות) מימון
(28,939)	(16,095)	6,988		הפרשי שער בגין יתרות מזומנים ושווי מזומנים
267,496	(5,396)	(106,892)		עליה (ירידה) במזומנים ושווי מזומנים
2,383,390	2,383,390	2,650,886	(ב)	יתרת מזומנים ושווי מזומנים לתחילת התקופה
2,650,886	2,377,994	2,543,994	(ג)	יתרת מזומנים ושווי מזומנים לסוף התקופה

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים המאוחדים.

לשנה שהסתיימה		
ל- 3 חודשים שהסתיימו		
ביום 31 בדצמבר	ביום 31 במרס	
2017	2017	2018
מבוקר	בלתי מבוקר	
אלפי ש"ח		

(א) תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת

85,449	52,440	(14,599)	רווח נקי (הפסד) לתקופה
			התאמות לסעיפי רווח והפסד:
3,467	1,126	4,025	חלק בהפסדי חברות כלולות
(1,765,011)	(285,859)	(54,403)	רווחים נטו מהשקעות פיננסיות עבור חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה
			רווחים נטו מהשקעות פיננסיות אחרות:
(80,799)	(2,578)	(21,451)	נכסי חוב סחירים
(290,154)	(37,478)	(42,387)	נכסי חוב שאינם סחירים
(22,003)	(10,249)	(3,515)	מניות
(53,708)	(39,619)	(16,107)	השקעות אחרות
(446,664)	(89,924)	(83,460)	
61,628	12,785	12,505	הוצאות מימון בגין התחייבויות פיננסיות
130	(108)	67	הפסד (רווח) ממימוש רכוש קבוע
(45)	-	-	עליה בשווי ההוגן של נדל"ן להשקעה עבור חוזים תלויי תשואה
(7,355)	-	-	עליה בשווי ההוגן של נדל"ן להשקעה אחר
4,534	-	-	ירידת ערך נכסים בלתי מוחשיים
			פחת והפחתות:
37,691	10,030	7,414	רכוש קבוע
84,886	22,400	19,188	נכסים בלתי מוחשיים

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים המאוחדים.

לשנה	ל- 3 חודשים שהסתיימו	
שהסתיימה	ביום 31 במרס	
ביום	2017	2018
31 בדצמבר	בלתי מבוקר	
2017	אלפי ש"ח	
מבוקר		

			(א) תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת (המשך)
2,479,934	430,170	446,384	שינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה
623,364	272,382	497,411	שינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה
(47,494)	(91,417)	(73,471)	שינוי בנכסי ביטוח משנה
(36,911)	(39,631)	(24,663)	שינוי בהוצאות רכישה נדחות
47,851	37,850	(9,584)	מסים על ההכנסה (הטבת מס)
			שינויים בסעיפים מאזניים אחרים:
			השקעות פיננסיות ונדל"ן להשקעה עבור חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה:
(562)	(199)	(124)	רכישות והשבחות נדל"ן להשקעה
(466,356)	(227,228)	(599,441)	רכישות נטו של השקעות פיננסיות
			השקעות פיננסיות ונדל"ן להשקעה אחר:
(12,951)	(99)	(2,615)	רכישות והשבחות נדל"ן להשקעה
(1,029,849)	(200,794)	(371,991)	רכישות נטו של השקעות פיננסיות
(20,047)	(165,675)	(189,351)	פרמיות לגבייה
(37,843)	33,801	9,295	חייבים ויתרות חובה
55,503	78,490	(14,015)	זכאים ויתרות זכות
4,241	(341)	651	התחייבויות בשל הטבות לעובדים
(467,859)	(202,241)	(426,178)	סך ההתאמות הדרושות להצגת תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת
			מזומנים ששולמו והתקבלו במהלך התקופה עבור:
(61,235)	(7,500)	(6,713)	ריבית ששולמה
809,404	177,781	140,877	ריבית שהתקבלה
(57,535)	(2,659)	(18,838)	מסים ששולמו
65,602	22	-	מסים שהתקבלו
237,722	55,507	56,449	דיבינדנד שהתקבל
993,958	223,151	171,775	
611,548	73,350	(269,002)	סך הכל תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים המאוחדים.

לשנה		
שהסתיימה		
ביום	ל- 3 חודשים שהסתיימו	
31 בדצמבר	ביום 31 במרס	
2017	2017	2018
מבוקר	בלתי מבוקר	
אלפי ש"ח		

			(ב) <u>מזומנים ושווי מזומנים לתחילת התקופה</u>
1,832,444	1,832,444	2,332,089	מזומנים ושווי מזומנים עבור חוזים תלויי תשואה
550,946	550,946	318,797	מזומנים ושווי מזומנים אחרים
<u>2,383,390</u>	<u>2,383,390</u>	<u>2,650,886</u>	יתרת מזומנים ושווי מזומנים לתחילת התקופה
			(ג) <u>מזומנים ושווי מזומנים לסוף התקופה</u>
2,332,089	1,888,251	2,246,073	מזומנים ושווי מזומנים עבור חוזים תלויי תשואה
318,797	489,743	297,921	מזומנים ושווי מזומנים אחרים
<u>2,650,886</u>	<u>2,377,994</u>	<u>2,543,994</u>	יתרת מזומנים ושווי מזומנים לסוף התקופה

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים המאוחדים.

באור 1: - כללי

תאור החברה

מנורה מבטחים ביטוח בע"מ (להלן - החברה) נשלטת על-ידי מנורה מבטחים החזקות בע"מ (להלן - החברה האם), שהינה חברה ציבורית הנסחרת בבורסה לניירות ערך בתל-אביב יפו, המחזיקה ב- 100% מהון המניות של החברה. החברה פועלת בכל ענפי הביטוח העיקריים ובכללם ביטוח כללי, ביטוח חיים וביטוח בריאות.

החברה הינה תושבת ישראל, אשר נתאגדה בישראל וכתובתה הרשמית הינה ז'בוטינסקי 23, רמת גן.

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית

א. מתכונת העריכה של הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים

דוחות כספיים ביניים אלה נערכו במתכונת מתומצתת ליום 31 במרס, 2018 ולתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה באותו תאריך (להלן - דוחות כספיים ביניים מאוחדים). יש לעיין בדוחות אלה בהקשר לדוחות הכספיים השנתיים ליום 31 בדצמבר, 2017 ולשנה שהסתיימה באותו תאריך ולבאורים אשר נלוו אליהם (להלן - הדוחות הכספיים השנתיים המאוחדים).

הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים ערוכים בהתאם לתקן חשבונאות בינלאומי 34 - "דיווח כספי לתקופות ביניים", ובהתאם לדרישות הגילוי שנקבעו על ידי הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון (להלן - הממונה) בהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981.

המדיניות החשבונאית אשר יושמה בעריכת הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים עקבית לזו שיושמה בעריכת הדוחות הכספיים השנתיים המאוחדים, למעט תקן חדש שנכנס לתוקף ב- 1 בינואר, 2018 כמפורט להלן:

IFRS 15 - הכרה בהכנסה מחוזים עם לקוחות

IFRS 15 (להלן - התקן) פורסם על ידי ה-IASB במאי, 2014.

התקן מחליף, בין היתר, את IAS 18 הכנסות. התקן איננו חל על הכרה בהכנסה מחוזי ביטוח אך חל על סוכנויות הביטוח ועל חוזים לניהול נכסים (קרנות פנסיה, קופות גמל וחוזי השקעה).

התקן מציג מודל בן חמישה שלבים שיחול על הכנסות הנובעות מחוזים עם לקוחות:

- שלב 1 - זיהוי החוזה עם הלקוח, לרבות התייחסות לקיבוץ חוזים וטיפול בשינויים (modifications) בחוזים.
- שלב 2 - זיהוי מספר מחויבויות ביצוע נפרדות (distinct) בחוזה.
- שלב 3 - קביעת מחיר העסקה, לרבות התייחסות לתמורה משתנה, רכיב מימון משמעותי, תמורות שאינן במזומן ותמורה שתשולם ללקוח.
- שלב 4 - הקצאת מחיר העסקה לכל מחויבות ביצוע נפרדת על בסיס מחיר המכירה היחסי הנפרד תוך שימוש במחירים נצפים אם הם זמינים, או באומדנים והערכות.
- שלב 5 - הכרה בהכנסה בעת עמידה במחויבות ביצוע, תוך הבחנה בין קיום מחויבות במועד מסוים לבין קיום מחויבות לאורך זמן.

התקן מיושם לראשונה בדוחות כספיים אלה. החברה בחרה ליישם את הוראות התקן, ככל שחלות עליה, למפרע עם הקלות מסוימות וללא הצגה מחדש של מספרי השוואה. גישת יישום למפרע חלקי דורשת הכרה בהשפעה המצטברת של יישום התקן על חוזים שטרם הושלמו ליום 1 בינואר 2018 באמצעות התאמה של יתרת הפתיחה של יתרת הרווח לאותו מועד ולא נדרשת הצגה מחדש של מספרי השוואה. לאמור לעיל, לא היתה השפעה על יתרת הפתיחה של יתרת הרווח בדוחותיה הכספיים של החברה.

השפעה בסוכנות הביטוח

בפוליסות בהן לא קיים שירות עוקב יכללו במחיר העסקה גם עמלות נפרעים בהתאם להוראות התקן לגבי תמורה משתנה ויוכרו במועד הפקת הפוליסה חלף הכרה על פני חיי הפוליסה. לשינוי זה אין השפעה ליום 1 בינואר, 2018 מכיוון שהחברה מיישמת את ההקלה לגבי חוזים שהושלמו.

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ב. שימוש באומדנים ושיקול דעת

בעריכת תמצית הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים בהתאם לתקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS), נדרשת הנהלת החברה להשתמש בשיקול דעת בהערכות, אומדנים והנחות אשר משפיעים על יישום המדיניות ועל הסכומים של נכסים והתחייבויות, הכנסות והוצאות. יובהר שהתוצאות בפועל עלולות להיות שונות מאומדנים אלה.

שיקול הדעת של ההנהלה, בעת יישום המדיניות החשבונאית של החברה וההנחות העיקריות ששימשו בהערכות הכרוכות באי וודאות, הינם עקביים עם אלו ששימשו בדוחות הכספיים השנתיים.

ג. פרטים על שיעורי השינוי שחלו במדד המחירים לצרכן ובשער חליפין היציג של הדולר של ארה"ב

שער חליפין יציג של הדולר ארה"ב	מדד המחירים לצרכן	
	מדד ידוע	מדד בגין
%	%	%

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום:

1.4	(0.3)	(0.1)	31 במרס, 2018
(5.5)	(0.2)	0.1	31 במרס, 2017
(9.8)	0.3	0.4	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2017

באור 3: - מגזרי פעילות

מגזרי הפעילות נקבעו בהתבסס על המידע הנבחן על ידי מקבל ההחלטות התפעוליות הראשי (CODM) לצורכי קבלת החלטות לגבי הקצאת משאבים והערכת ביצועים. בהתאם לזאת, למטרות ניהול, החברה פועלת במגזרי הפעילות הבאים:

1. מגזר ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח

מגזר ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח כולל את ענפי ביטוח חיים והוא מתמקד בעיקר בחסכון לטווח ארוך (במסגרת פוליסות ביטוח לסוגיהן) וכן בכיסויים ביטוחיים של סיכונים שונים כגון: מוות, נכות, אובדן כושר עבודה ועוד.

2. מגזר ביטוח בריאות

מגזר ביטוח בריאות כולל ביטוח סיעודי, ביטוח הוצאות רפואיות, מחלות קשות, ניתוחים והשתלות, ביטוח שיניים, עובדים זרים ועוד.

3. מגזר ביטוח כללי

מגזר ביטוח כללי כולל את ענפי החבויות והרכוש. בהתאם להוראות הממונה מפורט מגזר ביטוח כללי לפי ענפי רכב חובה, רכב רכוש, ענפי רכוש ואחרים וענפי חבויות אחרים.

● ענף רכב חובה

ענף רכב חובה מתמקד בכיסוי אשר רכישתו על-ידי בעל הרכב או הנוהג בו היא חובה על-פי דין ואשר מעניק כיסוי לנזק גוף (לנהג הרכב, לנוסעים ברכב או להולכי רגל) כתוצאה משימוש ברכב מנועי.

● ענף רכב רכוש

ענף רכב רכוש מתמקד בכיסוי נזקי רכוש לרכב המבוטח ונזקי רכוש שהרכב המבוטח יגרום לצד שלישי.

● ענפי רכוש ואחרים

יתר ענפי הרכוש שאינם רכב וחבויות וכן ענפי ביטוח אחרים.

● ענפי חבויות אחרים

ענפי החבויות מיועדים לכיסוי של חבויות המבוטח בגין נזק שייגרם לצד שלישי. ענפים אלו כוללים: אחריות כלפי צד ג', אחריות מעבידים, אחריות דירקטורים, אחריות מקצועית ואחריות המוצר וכן ענפים אחרים כגון כלי שיט, כלי טייס וערבות חוק המכר.

4. הפעילות שאינה מיוחסת למגזרי פעילות, כוללת פעילות של תיווך ביטוחי והכנסות מהשקעות והוצאות מימון שלא יוחסו למגזרי הפעילות האחרים.

עונתיות

1. ביטוח חיים ובריאות

ההכנסות מפרמיות בביטוח חיים ובביטוח בריאות אינן מתאפיינות בעונתיות. יחד עם זאת, עקב העובדה שההפקדות לביטוחי חיים נהנות מהטבות מס, חלק ניכר מהמכירות החדשות מתבצע בסוף השנה.

2. ביטוח כללי

מחזור ההכנסות מפרמיות ברוטו בביטוח כללי מתאפיין בעונתיות, הנובעת בעיקר מביטוחי כלי רכב של קבוצות עובדים שונות וציי רכבים של עסקים, אשר תאריכי חידושם הם בדרך כלל בחודש ינואר וכן מפוליסות שונות של בתי עסק, אשר תאריכי חידושן הם בדרך כלל בחודש ינואר או בחודש אפריל. השפעתה של עונתיות זו על הרווח המדווח מנוטרלת באמצעות ההפרשה לפרמיה שטרם הורווחה.

במרכיבי ההוצאות האחרים, כגון תביעות, ובמרכיבי ההכנסות האחרים, כגון הכנסות מהשקעות, לא קיימת עונתיות מובהקת, ולכן גם לא קיימת עונתיות מובהקת ברווח. עם זאת, ראוי לציין, כי עונת חורף קשה עלולה לגרום לעלייה בתביעות, בעיקר בענף רכב רכוש, ברבעונים הראשון והרביעי של השנה, וכתוצאה מכך לקיטון ברווח המדווח.

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

ל-3 החודשים שהסתיימו ביום 31 במרס, 2018					
סה"כ	התאמות וקיזוזים	לא מיוחס למגזרי פעילות	ביטוח כללי	ביטוח בראות	ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח
בלתי מבוקר					
אלפי ש"ח					
1,790,813	-	-	595,967	192,485	1,002,361
190,642	-	-	125,423	33,324	31,895
1,600,171	-	-	470,544	159,161	970,466
162,151	(2,310)	11,796	30,992	5,652	116,021
59,557	-	-	-	-	59,557
36,281	(1,278)	4,698	22,506	3,729	6,626
1,858,160	(3,588)	16,494	524,042	168,542	1,152,670
1,657,641	-	-	460,048	151,902	1,045,691
(162,505)	-	-	(102,245)	(33,093)	(27,167)
1,495,136	-	-	357,803	118,809	1,018,524
278,199	(1,278)	-	109,065	68,684	101,728
91,212	(2,310)	5,999	23,585	9,451	54,487
69	-	69	-	-	-
13,702	-	12,551	324	198	629
1,878,318	(3,588)	18,619	490,777	197,142	1,175,368
(4,025)	-	-	191	(587)	(3,629)
(24,183)	-	(2,125)	33,456	(29,187)	(26,327)
(24,101)	-	(21,517)	(8,555)	982	4,989
(48,284)	-	(23,642)	24,901	(28,205)	(21,338)
ליום 31 במרס, 2018					
בלתי מבוקר					
אלפי ש"ח					
12,631,284	-	-	5,158,476	1,247,559	6,225,249
25,793,845	-	-	-	63,799	25,730,046

פרמיות שהורווחו ברוטו

פרמיות שהורווחו על ידי מבטחי משנה

פרמיות שהורווחו בשייר

רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון

הכנסות מדמי ניהול

הכנסות מעמלות

סך כל ההכנסות

תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה ברוטו

חלקם של מבטחי משנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח

תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר

עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות

הוצאות הנהלה וכלליות

הוצאות אחרות

הוצאות מימון

סך כל ההוצאות

חלק ברווחי (הפסדי) חברות כלולות

רווח (הפסד) לפני מסים על ההכנסה

רווח (הפסד) כולל אחר לפני מסים על ההכנסה

סך כל הרווח (ההפסד) הכולל לפני מסים על ההכנסה

התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה

התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

ל-3 החודשים שהסתיימו ביום 31 במרס, 2017					
סה"כ	התאמות וקיזוזים	לא מיוחס למגזרי פעילות	ביטוח כללי	ביטוח בריאות	ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח
בלתי מבוקר					
אלפי ש"ח					
1,499,559	-	-	593,951	167,509	738,099
192,867	-	-	124,437	31,863	36,567
1,306,692	-	-	469,514	135,646	701,532
362,685	(4,548)	37,265	6,244	6,738	316,986
66,475	-	-	-	-	66,475
37,992	(1,813)	4,141	23,521	4,083	8,060
237	-	236	-	-	1
1,774,081	(6,361)	41,642	499,279	146,467	1,093,054
1,496,790	-	-	475,378	102,054	919,358
(176,998)	-	-	(121,915)	(30,215)	(24,868)
1,319,792	-	-	353,463	71,839	894,490
257,121	(1,813)	-	111,269	57,539	90,126
91,605	(4,548)	9,008	25,352	9,025	52,768
14,147	-	12,705	431	233	778
1,682,665	(6,361)	21,713	490,515	138,636	1,038,162
(1,126)	-	-	584	(206)	(1,504)
90,290	-	19,929	9,348	7,625	53,388
(42,822)	-	(21,473)	3,691	(3,050)	(21,990)
47,468	-	(1,544)	13,039	4,575	31,398
ליום 31 במרס, 2017					
בלתי מבוקר					
אלפי ש"ח					
11,782,891	-	-	5,014,746	1,101,838	5,666,307
23,297,697	-	-	-	61,592	23,236,105

פרמיות שהורווחו ברוטו
פרמיות שהורווחו על ידי מבטחי משנה
פרמיות שהורווחו בשייר
רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
הכנסות מדמי ניהול
הכנסות מעמלות
הכנסות אחרות
סך כל ההכנסות
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה
ברוטו
חלקם של מבטחי משנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין
חוזי ביטוח
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה
בשייר
עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
הוצאות הנהלה וכלליות
הוצאות מימון
סך כל ההוצאות
חלק ברווחי (הפסדי) חברות כלולות
רווח לפני מסים על ההכנסה
רווח (הפסד) כולל אחר לפני מסים על ההכנסה
סך כל הרווח (ההפסד) הכולל לפני מסים על ההכנסה

התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי
תשואה
התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2017					
סה"כ	התאמות וקיזוזים	לא מיוחס למגזרי פעילות	ביטוח כללי	ביטוח בריאות	ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח
מבוקר					
אלפי ש"ח					
6,154,567	-	-	2,435,754	704,656	3,014,157
761,962	-	-	506,085	128,160	127,717
5,392,605	-	-	1,929,669	576,496	2,886,440
2,223,196	(18,222)	106,549	92,920	33,576	2,008,373
313,025	-	-	-	-	313,025
141,325	(5,780)	17,481	92,443	13,619	23,562
1,021	-	1,015	-	-	6
8,071,172	(24,002)	125,045	2,115,032	623,691	5,231,406
7,018,684	-	-	1,898,943	454,683	4,665,058
(591,281)	-	-	(360,291)	(137,802)	(93,188)
6,427,403	-	-	1,538,652	316,881	4,571,870
1,061,333	(5,780)	-	466,205	237,535	363,373
371,906	(18,222)	37,906	99,656	37,844	214,722
4,673	-	4,673	-	-	-
69,090	-	61,486	1,525	1,529	4,550
7,934,405	(24,002)	104,065	2,106,038	593,789	5,154,515
(3,467)	-	-	5,738	(1,172)	(8,033)
133,300	-	20,980	14,732	28,730	68,858
53,663	-	27,076	32,882	(537)	(5,758)
186,963	-	48,056	47,614	28,193	63,100
ליום 31 בדצמבר, 2017					
מבוקר					
אלפי ש"ח					
12,133,873	-	-	4,960,147	1,179,442	5,994,284
25,347,461	-	-	-	63,831	25,283,630

פרמיות שהורווחו ברוטו
פרמיות שהורווחו על ידי מבטחי משנה
פרמיות שהורווחו בשייר
רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
הכנסות מדמי ניהול
הכנסות מעמלות
הכנסות אחרות
סך כל ההכנסות
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה ברוטו
חלקם של מבטחי משנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
הוצאות הנהלה וכלליות
הוצאות אחרות
הוצאות מימון
סך כל ההוצאות
חלק ברווחי (הפסדי) חברות כלולות
רווח לפני מסים על ההכנסה
רווח (הפסד) כולל אחר לפני מסים על ההכנסה
סך הכל הרווח הכולל לפני מסים על ההכנסה
התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה
התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

א. נתונים נוספים אודות מגזר ביטוח כללי

ל-3 החודשים שהסתיימו ביום 31 במרס, 2018					
רכב חובה	רכב רכוש	ענפי רכוש ואחרים (*)	חבויות אחרים (**)	ענפי סה"כ	
בלתי מבוקר					
אלפי ש"ח					
161,598	363,083	143,028	113,075	780,784	פרמיות ברוטו
5,243	26,339	89,572	49,002	170,156	פרמיות ביטוח משנה
156,355	336,744	53,456	64,073	610,628	פרמיות בשייר
(36,746)	(76,144)	(7,566)	(19,628)	(140,084)	שינוי ביתרת פרמיה שטרם הורווחה, בשייר
119,609	260,600	45,890	44,445	470,544	פרמיות שהורווחו בשייר
13,226	6,844	2,483	8,439	30,992	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
(4)	2,962	14,346	5,202	22,506	הכנסות מעמלות
132,831	270,406	62,719	58,086	524,042	סך כל ההכנסות
109,915	197,638	92,566	59,929	460,048	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו
1,598	(18,092)	(68,981)	(16,770)	(102,245)	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
111,513	179,546	23,585	43,159	357,803	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח בשייר
10,464	59,157	27,577	11,867	109,065	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
7,616	8,376	4,699	2,894	23,585	הוצאות הנהלה וכלליות
47	92	83	102	324	הוצאות מימון
129,640	247,171	55,944	58,022	490,777	סך כל ההוצאות
99	33	7	52	191	חלק ברווחי חברות כלולות
3,290	23,268	6,782	116	33,456	רווח לפני מסים על ההכנסה
(4,830)	(1,227)	21	(2,519)	(8,555)	רווח (הפסד) כולל אחר לפני מסים על ההכנסה
(1,540)	22,041	6,803	(2,403)	24,901	סך הכל הרווח (ההפסד) הכולל לפני מסים על ההכנסה
2,132,755	843,642	600,950	1,581,129	5,158,476	התחייבויות בגין חוזי ביטוח, ברוטו ליום 31 במרס, 2018 (בלתי מבוקר)
2,051,085	782,359	155,692	1,100,568	4,089,704	התחייבויות בגין חוזי ביטוח, בשייר ליום 31 במרס, 2018 (בלתי מבוקר)

(*) ענפי רכוש ואחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח אבדן רכוש, בתי עסק ודירות אשר הפעילות בגינם מהווה 75% מסך הפרמיות בענפים אלו.

(**) ענפי חבויות אחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח מעבידים, צד ג' ואחריות מקצועית אשר הפעילות בגינם מהווה 86% מסך הפרמיות בענפים אלו.

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

א. נתונים נוספים אודות מגזר ביטוח כללי (המשך)

ל-3 החודשים שהסתיימו ביום 31 במרס, 2017					
רכב חובה	רכב רכוש	ענפי רכוש	ענפי חבויות	סה"כ	
		(ואחרים *)	(אחרים **)		
בלתי מבוקר					
אלפי ש"ח					
165,479	361,335	139,057	114,591	780,462	פרמיות ברוטו
4,110	23,860	84,584	38,296	150,850	פרמיות ביטוח משנה
161,369	337,475	54,473	76,295	629,612	פרמיות בשייר
(44,730)	(84,993)	(9,007)	(21,368)	(160,098)	שינוי ביתרת פרמיה שטרם הורווחה, בשייר
116,639	252,482	45,466	54,927	469,514	פרמיות שהורווחו בשייר
310	2,736	1,525	1,673	6,244	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
3	3,067	17,772	2,679	23,521	הכנסות מעמלות
116,952	258,285	64,763	59,279	499,279	סך כל ההכנסות
115,610	186,234	118,299	55,235	475,378	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו
(4,984)	(14,013)	(100,477)	(2,441)	(121,915)	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
110,626	172,221	17,822	52,794	353,463	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח בשייר
9,050	57,793	29,980	14,446	111,269	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
6,890	9,760	4,624	4,078	25,352	הוצאות הנהלה וכלליות
65	79	176	111	431	הוצאות מימון
126,631	239,853	52,602	71,429	490,515	סך כל ההוצאות
302	105	21	156	584	חלק ברווחי חברות כלולות
(9,377)	18,537	12,182	(11,994)	9,348	רווח (הפסד) לפני מסים על ההכנסה
1,964	629	97	1,001	3,691	רווח כולל אחר לפני מסים על ההכנסה
(7,413)	19,166	12,279	(10,993)	13,039	סך הכל הרווח (ההפסד) הכולל לפני מסים על ההכנסה
2,048,111	848,753	603,758	1,514,124	5,014,746	התחייבויות בגין חוזי ביטוח, ברוטו ליום 31 במרס, 2017 (בלתי מבוקר)
1,956,146	789,882	152,200	1,029,439	3,927,667	התחייבויות בגין חוזי ביטוח, בשייר ליום 31 במרס, 2017 (בלתי מבוקר)

(*) ענפי רכוש ואחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח אבדן רכוש, בתי עסק ודירות אשר הפעילות בגינם מהווה 74% מסך הפרמיות בענפים אלו.

(**) ענפי חבויות אחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח מעבידים, צד ג' ואחריות מקצועית אשר הפעילות בגינם מהווה 86% מסך הפרמיות בענפים אלו.

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

א. נתונים נוספים אודות מגזר ביטוח כללי (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2017

רכב חובה	רכב רכוש	ענפי רכוש	ענפי חבויות	סה"כ
		(ואחרים *)	(אחרים **)	
		מבוקר		
		אלפי ש"ח		
פרמיות ברוטו	500,361	1,133,239	494,242	2,433,677
פרמיות ביטוח משנה	13,000	60,978	311,084	502,361
פרמיות בשייר	487,361	1,072,261	183,158	1,931,316
שינוי ביתרת פרמיה שטרם הורווחה, בשייר	(1,281)	(20,924)	1,483	(1,647)
פרמיות שהורווחו בשייר	486,080	1,051,337	184,641	1,929,669
רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון	35,648	22,461	10,045	92,920
הכנסות מעמלות	767	4,584	75,309	92,443
סך כל ההכנסות	522,495	1,078,382	269,995	2,115,032
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו	527,147	775,746	337,754	1,898,943
חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח	(9,825)	(50,928)	(264,749)	(360,291)
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח בשייר	517,322	724,818	73,005	1,538,652
עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות	43,038	242,083	122,044	466,205
הוצאות הנהלה וכלליות	27,981	37,294	19,920	99,656
הוצאות מימון	243	295	569	1,525
סך כל ההוצאות	588,584	1,004,490	215,538	2,106,038
חלק ברווחי חברות כלולות	2,967	1,019	232	5,738
רווח (הפסד) לפני מסים על ההכנסה	(63,122)	74,911	54,689	14,732
רווח כולל אחר לפני מסים על ההכנסה	16,970	5,858	1,353	32,882
סך הכל הרווח (ההפסד) הכולל לפני מסים על ההכנסה	(46,152)	80,769	56,042	47,614
התחייבויות בגין חוזי ביטוח, ברוטו ליום 31 בדצמבר, 2017 (מבוקר)	2,105,705	771,237	562,730	4,960,147
התחייבויות בגין חוזי ביטוח, בשייר ליום 31 בדצמבר, 2017 (מבוקר)	2,022,540	721,553	144,190	3,955,580

(*) ענפי רכוש ואחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח אבדן רכוש, בתי עסק ודירות אשר הפעילות בגינם מהווה 77% מסך הפרמיות בענפים אלו.

(**) ענפי חבויות אחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח מעבידים, צד ג' ואחריות מקצועית אשר הפעילות בגינם מהווה 83% מסך הפרמיות בענפים אלו.

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

ב. נתונים נוספים אודות מגזר ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח

נתונים לשלושה חודשים שהסתיימו
ביום 31 במרץ, 2018

פוליסות ללא מרכיב חסכון			פוליסות הכוללות מרכיב חסכון (לרבות נספחים) לפי מועד הנפקת הפוליסה			
סיכון הנמכר כפוליסה בודדת			משנת 2004			
			שאינו תלוי		עד שנת	עד שנת
			תלוי	תשואה	2003	1990 (1)
			תשואה	תשואה		
			בלתי מבוקר	תשואה		
			אלפי ש"ח	תשואה		
סה"כ	קבוצתי	פרט				
1,002,361	8,278	120,312	505,692	218,829	134,980	14,270
284,824	-	-	284,819	-	5	-
74,952	-	-	32,738	6,327	26,820	9,067
1,036,454	2,724	52,151	506,446	222,754	188,367	64,012
9,237	-	-	9,178	28	6	25

פרמיות ברוטו
תקבולים בגין חוזי השקעה שנזקפו
ישירות לעתודות ביטוח
מרווח פיננסי כולל דמי ניהול (2)
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי השקעה

(1) המוצרים שהונפקו עד לשנת 1990 (לרבות הגדלות בגינם) היו בעיקרם מבטיחי תשואה והם מגובים בעיקרם באגרות חוב מיועדות.

(2) המרווח הפיננסי אינו כולל הכנסות נוספות של החברה הנגבות כשיעור מהפרמיה והוא מחושב לפני ניכוי הוצאות לניהול ההשקעות. המרווח הפיננסי בפוליסות עם תשואה מובטחת מבוסס על ההכנסות מהשקעות בפועל (לרבות רווח כולל אחר) לתקופת הדוח בניכוי מכפלה של שיעור התשואה המובטחת לתקופה, כשהוא מוכפל בעתודה הממוצעת לתקופה בקרנות הביטוח השונות. בחוזים תלויי תשואה, המרווח הפיננסי הינו סך דמי הניהול הקבועים והמשתנים, המחושבים על בסיס התשואה והיתרה הממוצעת של עתודות הביטוח.

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

ב. נתונים נוספים אודות מגזר ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח (המשך)

פוליסות ללא מרכיב חסכון			פוליסות הכוללות מרכיב חסכון (לרבות נספחים) לפי מועד הנפקת הפוליסה				נתונים לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס, 2017
סיכון הנמכר כפוליסה בודדת			משנת 2004		עד שנת 2003	עד שנת 1990 (1)	
סה"כ	קבוצתי	פרט	תלוי תשואה בלתי מבוקר אלפי ש"ח	שאינו תלוי תשואה			
738,099	7,430	108,871	465,484	14,490	125,694	16,130	פרמיות ברוטו
279,449	-	-	279,440	-	9	-	תקבולים בגין חוזי השקעה שנוקפו ישירות לעתודות ביטוח
66,021	-	-	29,080	1,186	37,177	(1,422)	מרווח פיננסי כולל דמי ניהול (2)
880,425	5,479	69,888	516,947	14,408	253,795	19,908	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו
38,933	-	-	38,836	(4)	66	35	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי השקעה

(1) המוצרים שהונפקו עד לשנת 1990 (לרבות הגדלות בגינם) היו בעיקרם מבטיחי תשואה והם מגובים בעיקרם באגרות חוב מיועדות.

(2) המרווח הפיננסי אינו כולל הכנסות נוספות של החברה הנגבות כשיעור מהפרמיה והוא מחושב לפני ניכוי הוצאות לניהול ההשקעות. המרווח הפיננסי בפוליסות עם תשואה מובטחת מבוסס על ההכנסות מהשקעות בפועל (לרבות רווח כולל אחר) לתקופת הדוח בניכוי מכפלה של שיעור התשואה המובטחת לתקופה, כשהוא מוכפל בעתודה הממוצעת לתקופה בקרנות הביטוח השונות. בחוזים תלויי תשואה, המרווח הפיננסי הינו סך דמי הניהול הקבועים והמשתנים, המחושבים על בסיס התשואה והיתרה הממוצעת של עתודות הביטוח.

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

ב. נתונים נוספים אודות מגזר ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח (המשך)

פוליסות ללא מרכיב חסכון		פוליסות הכוללות מרכיב חסכון (לרבות נספחים) לפי מועד הנפקת הפוליסה		נתונים לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2017	
סיכון הנמכר כפוליסה בודדת		משנת 2004			
סה"כ	קבוצתי	פרט	תלוי תשואה מבוקר אלפי ש"ח	שאינו תלוי תשואה	עד שנת 1990 (1)
עד שנת 2003					
3,014,157	30,395	451,881	1,740,244	187,248	541,925
62,464					
1,010,581	-	-	1,010,557	-	23
1					
364,337	-	-	121,896	21,958	191,128
29,355					
4,383,280	32,456	243,604	2,237,843	215,513	1,407,433
246,431					
281,778	-	-	281,443	39	149
147					

פרמיות ברוטו
תקבולים בגין חוזי השקעה שנוקפו
ישירות לעתודות ביטוח
מרווח פיננסי כולל דמי ניהול (2)
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי השקעה

(1) המוצרים שהונפקו עד לשנת 1990 (לרבות הגדלות בגינם) היו בעיקרם מבטיחי תשואה והם מגובים בעיקרם באגרות חוב מיועדות.

(2) המרווח הפיננסי אינו כולל הכנסות נוספות של החברה הנגבות כשיעור מהפרמיה והוא מחושב לפני ניכוי הוצאות לניהול ההשקעות. המרווח הפיננסי בפוליסות עם תשואה מובטחת מבוסס על ההכנסות מהשקעות בפועל (לרבות רווח כולל אחר) לתקופת הדוח בניכוי מכפלה של שיעור התשואה המובטחת לתקופה, כשהוא מוכפל בעתודה הממוצעת לתקופה בקרנות הביטוח השונות. בחוזים תלויי תשואה, המרווח הפיננסי הינו סך דמי הניהול הקבועים והמשתנים, המחושבים על בסיס התשואה והיתרה הממוצעת של עתודות הביטוח.

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

ג. נתונים נוספים אודות מגזר ביטוח בריאות

נתונים לשלושה חודשים שהסתיימו

ביום 31 במרס, 2018

סה"כ	אחר (**)		סיעודי	
	זמן קצר	זמן ארוך	קבוצתי	פרט
	בלתי מבוקר			
	אלפי ש"ח			
210,302	(*) 34,691	(*) 155,162	(11)	20,460
151,902	14,235	77,352	443	59,872

פרמיות ברוטו

תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי

ביטוח ברוטו

- (*) מתוכם, לזמן ארוך פרמיות פרט בסך של 131,454 אלפי ש"ח ופרמיות קולקטיב בסך של 23,708 אלפי ש"ח ולזמן קצר כל הפרמיות הינן פרמיות פרט.
- (**) הכיסוי המהותי ביותר הכלול בביטוח בריאות אחר לזמן ארוך הינו הוצאות רפואיות, ולזמן קצר הינו עובדים זרים.

נתונים לשלושה חודשים שהסתיימו

ביום 31 במרס, 2017

סה"כ	אחר (**)		סיעודי	
	זמן קצר	זמן ארוך	קבוצתי	פרט
	בלתי מבוקר			
	אלפי ש"ח			
182,787	(*) 30,448	(*) 133,114	213	19,012
102,054	13,257	72,362	(137)	16,572

פרמיות ברוטו

תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי

ביטוח ברוטו

- (*) מתוכם, לזמן ארוך פרמיות פרט בסך של 117,470 אלפי ש"ח ופרמיות קולקטיב בסך של 15,644 אלפי ש"ח ולזמן קצר כל הפרמיות הינן פרמיות פרט.
- (**) הכיסוי המהותי ביותר הכלול בביטוח בריאות אחר לזמן ארוך הינו הוצאות רפואיות, ולזמן קצר הינו עובדים זרים.

נתונים לשנה שהסתיימה

ביום 31 בדצמבר, 2017

סה"כ	אחר (**)		סיעודי	
	זמן קצר	זמן ארוך	קבוצתי	פרט
	מבוקר			
	אלפי ש"ח			
707,707	(*) 70,677	(*) 558,973	945	77,112
454,683	50,770	322,547	706	80,660

פרמיות ברוטו

תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי

ביטוח ברוטו

- (*) מתוכם, לזמן ארוך פרמיות פרט בסך של 488,587 אלפי ש"ח ופרמיות קולקטיב בסך של 70,386 אלפי ש"ח ולזמן קצר כל הפרמיות הינן פרמיות פרט.
- (**) הכיסוי המהותי ביותר הכלול בביטוח בריאות אחר לזמן ארוך הינו הוצאות רפואיות, ולזמן קצר הינו עובדים זרים.

באור 4: - מכשירים פיננסיים

א. נכסים עבור חוזים תלויי תשואה

1. להלן פירוט הנכסים המוחזקים כנגד חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה:

ליום 31 בדצמבר 2017	ליום 31 במרס 2017	ליום 31 במרס 2018	
מבוקר	בלתי מבוקר	אלפי ש"ח	
76,818	76,410	76,942	נדל"ן להשקעה
			השקעות פיננסיות:
7,683,089	7,067,083	7,927,509	נכסי חוב סחירים
4,236,327	4,137,143	4,173,554	נכסי חוב שאינם סחירים (*)
5,352,575	4,698,093	5,603,748	מניות
5,487,494	5,566,677	5,631,165	השקעות פיננסיות אחרות (**)
22,759,485	21,468,996	23,335,976	סך הכל השקעות פיננסיות
2,332,089	1,888,251	2,246,073	מזומנים ושווי מזומנים
222,926	142,653	188,389	אחר
25,391,318	23,576,310	25,847,380	סך הכל נכסים עבור חוזים תלויי תשואה

498,066	478,822	504,390	(*) כולל נכסים שנמדדו לפי עלות מופחתת
568,072	538,353	570,071	השווי ההוגן של הנכסים כאמור

(**) השקעות פיננסיות אחרות כוללות בעיקר השקעות בתעודות סל, תעודות השתתפות בקרנות נאמנות, קרנות השקעה, נגזרים פיננסיים, חוזים עתידיים, אופציות ומוצרים מובנים.

2. שווי הוגן של נכסים פיננסיים בחלוקה לרמות

הטבלה שלהלן מציגה ניתוח של הנכסים הפיננסיים המוצגים בשווי הוגן. הרמות השונות הוגדרו באופן הבא:

- רמה 1- שווי הוגן הנמדד על ידי שימוש במחירים מצוטטים (לא מתואמים) בשוק פעיל למכשירים זהים.
- רמה 2- שווי הוגן הנמדד על ידי שימוש בנתונים נצפים, ישירים או בלתי ישירים, שאינם כלולים ברמה 1 לעיל.
- רמה 3- שווי הוגן הנמדד על ידי שימוש בנתונים שאינם מבוססים על נתוני שוק נצפים.

עבור מכשירים פיננסיים אשר נמדדים בשווי הוגן באופן עיתי, החברה מעריכה בסוף כל תקופת דיווח האם נעשו העברות בין הרמות השונות של מדרג השווי ההוגן.

באור 4: - מכשירים פיננסיים (המשך)

א. נכסים עבור חוזים תלויי תשואה (המשך)

2. שווי הוגן של נכסים פיננסיים בחלוקה לרמות (המשך)

ליום 31 במרס, 2018			
סה"כ	רמה 3	רמה 2	רמה 1
בלתי מבוקר			
אלפי ש"ח			

7,927,509	-	1,267,463	6,660,046
3,669,164	20,655	3,648,509	-
5,603,748	39,094	21,598	5,543,056
5,631,165	1,409,524	1,536,877	2,684,764
22,831,586	1,469,273	6,474,447	14,887,866

השקעות פיננסיות:

נכסי חוב סחירים

נכסי חוב שאינם סחירים

מניות

השקעות פיננסיות אחרות

סה"כ

ליום 31 במרס, 2017			
סה"כ	רמה 3	רמה 2	רמה 1
בלתי מבוקר			
אלפי ש"ח			

7,067,083	-	936,668	6,130,415
3,658,321	21,294	3,637,027	-
4,698,093	30,338	9,555	4,658,200
5,566,677	1,255,256	1,623,864	2,687,557
20,990,174	1,306,888	6,207,114	13,476,172

השקעות פיננסיות:

נכסי חוב סחירים

נכסי חוב שאינם סחירים

מניות

השקעות פיננסיות אחרות

סה"כ

ליום 31 בדצמבר, 2017			
סה"כ	רמה 3	רמה 2	רמה 1
מבוקר			
אלפי ש"ח			

7,683,089	-	1,037,496	6,645,593
3,738,261	24,147	3,714,114	-
5,352,575	36,768	29,758	5,286,049
5,487,494	1,314,927	1,395,001	2,777,566
22,261,419	1,375,842	6,176,369	14,709,208

השקעות פיננסיות:

נכסי חוב סחירים

נכסי חוב שאינם סחירים

מניות

השקעות פיננסיות אחרות

סה"כ

באור 4: - מכשירים פיננסיים (המשך)

א. נכסים עבור חוזים תלויי תשואה (המשך)

3. נכסים הנמדדים בשווי הוגן ברמה 3

מדידת שווי הוגן במועד הדיווח				
נכסים פיננסיים בשווי הוגן דרך רווח והפסד				
בלתי מבוקר				
אלפי ש"ח				
סה"כ	השקעות פיננסיות אחרות	מניות	נכסי חוב שאינם סחירים	
1,375,842	1,314,927	36,768	24,147	יתרה ליום 1 בינואר, 2018 (מבוקר)
46,321	42,266	2,375	1,680	סך הרווחים שהוכרו ברווח והפסד
93,965	93,814	151	-	רכישות
(42,643)	(40,424)	-	(2,219)	מכירות
(4,212)	(1,059)	(200)	(2,953)	פדיונות
1,469,273	1,409,524	39,094	20,655	יתרה ליום 31 במרס, 2018
				סך הרווחים לתקופה שלא מומשו
				ושהוכרו ברווח והפסד בגין נכסים
				המוחזקים נכון
59,483	55,947	2,404	1,132	ליום 31 במרס, 2018

בתקופת הדוח לא היו מעברים מהותיים בין רמה 1 ובין רמה 2.

מדידת שווי הוגן במועד הדיווח				
נכסים פיננסיים בשווי הוגן דרך רווח והפסד				
בלתי מבוקר				
אלפי ש"ח				
סה"כ	השקעות פיננסיות אחרות	מניות	נכסי חוב שאינם סחירים	
1,326,464	1,273,287	29,526	23,651	יתרה ליום 1 בינואר, 2017 (מבוקר)
(38,123)	(39,023)	812	88	סך הרווחים (הפסדים) שהוכרו
72,934	44,982	-	27,952	ברווח והפסד
(53,413)	(23,990)	-	(29,423)	רכישות
(974)	-	-	(974)	מכירות
				העברות מתוך רמה 3
1,306,888	1,255,256	30,338	21,294	יתרה ליום 31 במרס, 2017
				סך הרווחים (הפסדים) לתקופה
				שלא מומשו ושהוכרו ברווח והפסד
				בגין נכסים המוחזקים נכון
(35,636)	(36,319)	812	(129)	ליום 31 במרס, 2017

העברות מתוך רמה 3 נובעות משינויים בטכניקות ההערכה של ניירות ערך.

באור 4: - מכשירים פיננסיים (המשך)

א. נכסים עבור חוזים תלויי תשואה (המשך)

3. נכסים הנמדדים בשווי הוגן ברמה 3 (המשך)

מדידת שווי הוגן במועד הדיווח				
נכסים פיננסיים בשווי הוגן דרך רווח והפסד				
מבוקר				
אלפי ש"ח				
סה"כ	השקעות פיננסיות אחרות	מניות	נכסי חוב שאינם סחירים	
1,326,464	1,273,287	29,526	23,651	יתרה ליום 1 בינואר, 2017
(39,156)	(46,181)	3,144	3,881	סך הרווחים (הפסדים) שהוכרו ברווח והפסד
370,531	359,787	10,559	185	רכישות
(214,174)	(206,377)	(6,461)	(1,336)	מכירות
(2,184)	-	-	(2,184)	פדיונות
3,675	2,751	-	924	העברות אל רמה 3
(69,314)	(68,340)	-	(974)	העברות מתוך רמה 3
1,375,842	1,314,927	36,768	24,147	יתרה ליום 31 בדצמבר, 2017
(14,316)	(17,183)	52	2,815	סך הרווחים (הפסדים) לתקופה שלא מומשו ושהוכרו ברווח והפסד בגין נכסים המוחזקים נכון ליום 31 בדצמבר, 2017

העברות אל רמה 3 ומתוך רמה 3 נובעות משינויים בטכניקות ההערכה של ניירות ערך.

באור 4: - מכשירים פיננסיים (המשך)

ב. השקעות פיננסיות אחרות

1. נכסי חוב שאינם סחירים

ההרכב:

ליום 31 במרס, 2018	
ערך בספרים	שווי הוגן
בלתי מבוקר	
אלפי ש"ח	

2,741,775	3,551,363
3,882,525	4,174,622
6,624,300	7,725,985

אגרות חוב ממשלתיות

אג"ח מיועדות

נכסי חוב אחרים:

שאינם ניתנים להמרה

סך הכל נכסי חוב שאינם סחירים

ליום 31 במרס, 2017	
ערך בספרים	שווי הוגן
בלתי מבוקר	
אלפי ש"ח	

2,557,015	3,262,121
3,310,302	3,575,535
5,867,317	6,837,656

אגרות חוב ממשלתיות

אג"ח מיועדות

נכסי חוב אחרים:

שאינם ניתנים להמרה

סך הכל נכסי חוב שאינם סחירים

ליום 31 בדצמבר, 2017	
ערך בספרים	שווי הוגן
מבוקר	
אלפי ש"ח	

2,675,236	3,507,539
3,986,511	4,299,907
6,661,747	7,807,446

אגרות חוב ממשלתיות

אג"ח מיועדות

נכסי חוב אחרים:

שאינם ניתנים להמרה

סך הכל נכסי חוב שאינם סחירים

באור 4: - מכשירים פיננסיים (המשך)

ב. השקעות פיננסיות אחרות (המשך)

2. שווי הוגן של נכסים פיננסיים בחלוקה לרמות

הטבלה שלהלן מציגה ניתוח של הנכסים הפיננסיים המוצגים בשווי הוגן. הרמות השונות תוגדרו בסעיף א.2. לעיל.

עבור מכשירים פיננסיים אשר מוכרים בשווי הוגן באופן עיתי, מתבצעת הערכה בסוף כל תקופת דיווח האם נעשו העברות בין הרמות השונות של מדרג השווי ההוגן.

ליום 31 במרס, 2018			
רמה 1	רמה 2	רמה 3	סה"כ
בלתי מבוקר			
אלפי ש"ח			
3,061,274	404,842	-	3,466,116
294,016	1,632	15,251	310,899
570,534	453,892	238,644	1,263,070
3,925,824	860,366	253,895	5,040,085

נכסי חוב סחירים
מניות
השקעות פיננסיות אחרות
סה"כ

ליום 31 במרס, 2017			
רמה 1	רמה 2	רמה 3	סה"כ
בלתי מבוקר			
אלפי ש"ח			
3,029,279	313,265	-	3,342,544
174,775	-	9,677	184,452
288,991	462,821	192,498	944,310
3,493,045	776,086	202,175	4,471,306

נכסי חוב סחירים	
מניות	
השקעות פיננסיות אחרות	
סה"כ	

ליום 31 בדצמבר, 2017				
רמה 1	רמה 2	רמה 3	סה"כ	
מבוקר				
אלפי ש"ח				
2,822,580	366,866	-	3,189,446	נכסי חוב סחירים
267,965	122	14,465	282,552	מניות
532,135	399,014	214,912	1,146,061	אחרות
3,622,680	766,002	229,377	4,618,059	סה"כ

באור 4: - מכשירים פיננסיים (המשך)

ב. השקעות פיננסיות אחרות (המשך)

3. נכסים הנמדדים בשווי הוגן ברמה 3

מדידת שווי הוגן במועד הדיווח
נכסים פיננסיים בשווי הוגן דרך רווח
והפסד ונכסים פיננסיים זמינים למכירה

מניות	אחרות	סה"כ
בלתי מבוקר		
אלפי ש"ח		
14,465	214,912	229,377
1	(1,577)	(1,576)
825	6,645	7,470
-	22,405	22,405
-	(2,894)	(2,894)
(67)	(847)	(914)
27	-	27
15,251	238,644	253,895

יתרה ליום 1 בינואר, 2018 (מבוקר)
סך הרווחים (הפסדים) שהוכרו ברווח והפסד
סך הרווחים שהוכרו ברווח כולל אחר
רכישות
מכירות
פדיונות
העברות אל רמה 3
יתרה ליום 31 במרס, 2018

מניות	אחרות	סה"כ
בלתי מבוקר		
אלפי ש"ח		
11	794	805

סך הרווחים לתקופה שלא מומשו ושהוכרו
ברווח והפסד בגין נכסים המוחזקים נכון ליום
31 במרס, 2018

בתקופת הדוח לא היו מעברים מהותיים בין רמה 1 ובין רמה 2.

העברות אל רמה 3 נובעות משינויים בטכניקות ההערכה של ניירות ערך.

מדידת שווי הוגן במועד הדיווח
נכסים פיננסיים בשווי הוגן דרך רווח
והפסד ונכסים פיננסיים זמינים למכירה

מניות	אחרות	סה"כ
בלתי מבוקר		
אלפי ש"ח		
9,521	193,495	203,016
-	(466)	(466)
156	(5,028)	(4,872)
-	7,815	7,815
-	(3,318)	(3,318)
9,677	192,498	202,175

יתרה ליום 1 בינואר, 2017 (מבוקר)
סך ההפסדים שהוכרו ברווח והפסד
סך הרווחים (הפסדים) שהוכרו ברווח כולל
אחר
רכישות
מכירות
יתרה ליום 31 במרס, 2017

מניות	אחרות	סה"כ
בלתי מבוקר		
אלפי ש"ח		
-	71	71

סך הרווחים לתקופה שלא מומשו ושהוכרו
ברווח והפסד בגין נכסים המוחזקים נכון ליום
31 במרס, 2017

באור 4: - מכשירים פיננסיים (המשך)

ב. השקעות פיננסיות אחרות (המשך)

3. נכסים הנמדדים בשווי הוגן ברמה 3 (המשך)

מדידת שווי הוגן במועד הדיווח		
נכסים פיננסיים בשווי הוגן דרך רווח		
והפסד ונכסים פיננסיים זמינים למכירה		
מניות	אחרות	סה"כ
	מבוקר	
	אלפי ש"ח	
9,521	193,495	203,016
2,127	1,731	3,858
(1,421)	1,483	62
5,729	61,061	66,790
(1,348)	(31,173)	(32,521)
(143)	-	(143)
-	1,320	1,320
-	(13,005)	(13,005)
14,465	214,912	229,377
1,115	8,763	9,878

יתרה ליום 1 בינואר, 2017

סך הרווחים שהוכרו ברווח והפסד

סך הרווחים (הפסדים) שהוכרו ברווח כולל אחר

רכישות

מכירות

פדיונות

העברות אל רמה 3

העברות מתוך רמה 3

יתרה ליום 31 בדצמבר, 2017

סך הרווחים לתקופה שלא מומשו ושהוכרו

ברווח והפסד בגין נכסים המוחזקים נכון ליום

31 בדצמבר, 2017

העברות אל רמה 3 ומתוך רמה 3 נובעות משינויים בטכניקות ההערכה של ניירות ערך.

באור 4: - מכשירים פיננסיים (המשך)

ג. התחייבויות פיננסיות

1. פירוט התחייבויות פיננסיות

ליום		ליום		ליום	
31 בדצמבר	ליום 31 במרס		31 בדצמבר	ליום 31 במרס	
2017	2017	2018	2017	2017	2018
	שווי הוגן			ערך בספרים	
מבוקר	בלתי מבוקר		מבוקר	בלתי מבוקר	
אלפי ש"ח					
1,172,420	1,184,754	1,430,114	1,036,039	1,080,363	1,290,109
298,921	303,805	304,061	275,130	277,437	277,749
-	5,850	-	-	2,507	-
1,471,341	1,494,409	1,734,175	1,311,169	1,360,307	1,567,858
35,455	2,188	105,167	35,455	2,188	105,167
1,901	1,087	21,260	1,901	1,087	21,260
37,356	3,275	126,427	37,356	3,275	126,427
1,508,697	1,497,684	1,860,602	1,348,525	1,363,582	1,694,285
1,075,591	1,087,881	1,332,987	933,915	974,812	1,183,460

1. התחייבויות פיננסיות המוצגות בעלות מופחתת:

כתבי התחייבויות נדחים (*)

שטרי הון שהונפקו לחברה האם
פיקדון צובר ריבית

2. התחייבויות פיננסיות המוצגות בשווי הוגן דרך רווח והפסד:

נגזרים המוחזקים עבור חוזים תלויי תשואה

נגזרים המוחזקים עבור חוזים שאינם תלויי תשואה

סך התחייבויות פיננסיות
מזה כתבי התחייבות נדחים
המוכרים לצורך עמידה בדרישות
ההון (*)

באור 4: - מכשירים פיננסיים (המשך)

ג. התחייבויות פיננסיות (המשך)

2. שווי הוגן של התחייבויות פיננסיות בחלוקה לרמות

הטבלה שלהלן מציגה ניתוח התחייבויות פיננסיות המוצגות בשווי הוגן. הרמות השונות הוגדרו בסעיף א.2. לעיל.

עבור התחייבויות פיננסיות אשר מוכרות בשווי ההוגן באופן עיתי, מתבצעת הערכה בסוף כל תקופת דיווח האם נעשו העברות בין הרמות השונות של מדרג השווי ההוגן.

31 במרס, 2018				נגזרים
רמה 1	רמה 2	רמה 3	סה"כ	
בלתי מבוקר				
אלפי ש"ח				
734	125,693	-	126,427	

31 במרס, 2017				נגזרים
רמה 1	רמה 2	רמה 3	סה"כ	
בלתי מבוקר				
אלפי ש"ח				
147	3,128	-	3,275	

31 בדצמבר, 2017				נגזרים
רמה 1	רמה 2	רמה 3	סה"כ	
מבוקר				
אלפי ש"ח				
80	37,276	-	37,356	

3. גיוס כתבי התחייבות נדחים

ביום 15 בפברואר, 2018, בהמשך לפרסום דוח דירוג של כתבי ההתחייבות הנדחים (סדרה ה') אשר דורגו על ידי מדרוג בע"מ בדירוג A1 (באופק יציב), ולאחר פרסום דוח הצעת מדף, השלימה חברת בת מנורה מבטחים גיוס הון בע"מ (להלן - מנורה גיוס הון) גיוס בהיקף של 253,880,000 ש"ח, באמצעות הקצאה לציבור של כתבי התחייבות נדחים (סדרה ה') בסך של 253,880,000 ש"ח בני 1 ש"ח ע.ג. כל אחד של מנורה גיוס הון.

קרן כתבי ההתחייבות הנדחים (סדרה ה') תיפרע בתשלום אחד, בשנת 2032. היתרה הבלתי מסולקת של הקרן תישא ריבית שנתית, קבועה, בשיעור של 3.43%, אשר תשולם בשני תשלומים חצי שנתיים בימים 30 ביוני ו- 31 בדצמבר של כל שנה קלנדרית, החל משנת 2018 ועד לשנת 2032 (כולל). לחברה אפשרות לפדיון מוקדם בכל מועד תשלום ריבית, כאשר המועד הראשון לפדיון מוקדם יהיה ביום 30 ביוני, 2029, ראה דיווח מיידי מיום 14 בפברואר 2018, (אסמכתא: 2018-01-012504) (להלן: "דוח הצעת המדף"). ככל שמנורה גיוס הון לא תנצל את זכותה לפדיון מוקדם, תשולם תוספת ריבית למחזיקי כתבי ההתחייבות הנדחים על הריבית אותה נושאים כתבי התחייבות הנדחים באותה עת, בגין יתרת התקופה (ממועד הפדיון המוקדם שלא נוצל כאמור ועד למועד הפרעון בפועל), שתהא בשיעור של 50% ממרווח הסיכון המקורי שנקבע בהנפקה. תוספת הריבית כאמור תעמוד על שיעור של 0.681%.

באור 4: - מכשירים פיננסיים (המשך)

ג. התחייבויות פיננסיות (המשך)

3. גיוס כתבי התחייבות נדחים (המשך)

כמו כן, בגין כתבי ההתחייבות הנדחים (סדרה ה'), יידחו תשלומי קרן, אשר במועד הקובע לתשלומם יתקיימו "נסיבות משהות", כהגדרתן בחוזר הסולבנסי ועמדת הממונה.

תמורת הנפקת כתבי ההתחייבות הנדחים הופקדה בחברה כהון רובד 2, לשימושה, על פי שיקוליה ועל אחריותה. החברה התחייבה לשאת בתשלום מלוא הסכומים שיהיו דרושים לפרעון כתבי ההתחייבות הנדחים למחזיקים בהם. התחייבות החברה לשאת בתשלום מלוא הסכומים כאמור הינה בעלת המאפיינים הבאים: (1) קודמת להתחייבויות החברה כלפי זכויותיהם של נושים על פי רכיבים ומכשירים הכלולים בהון רובד 1 (הון ראשוני מורכב) ובהון רובד 2 שלה (הון משני מורכב וכן הון משני נחות) (כהגדרתם בחוזר הסולבנסי ועמדת הממונה); (2) בעלות מעמד שווה לכתבי התחייבות נדחים שהנפיקה החברה מסוג הון משני מורכב ולכתבי התחייבות נדחים שתנפיק החברה מסוג הון רובד 2; ו- (3) נדחית ליתר התחייבויותיה של החברה כלפי נושיה. לפרטים נוספים בדבר תנאי ההנפקה ראה דוח הצעת המדף. שירותי הייעוץ בגין ההנפקה האמורה בוצעו בתנאי שוק על ידי חברה קשורה מנורה מבטחים חיתום וניהול בע"מ.

באור 5: - הון ודרישות הון

מדיניות ודרישות הון

יש לעיין בבאור זה בהקשר לדוחות הכספיים השנתיים המאוחדים ליום 31 בדצמבר, 2017.

1. מדיניות ההנהלה היא להחזיק בסיס הון איתן במטרה לשמר את יכולת החברה להמשיך את פעילותה על מנת שתוכל להניב תשואה לבעלי מניותיה, וכן על מנת לתמוך בפעילות עסקית עתידית. החברה כפופה לדרישות הון הנקבעות על-ידי הממונה.

כחלק מתהליך יישום משטר סולבנסי, נדרשת החברה לבצע תהליך הערכה עצמית של הסיכונים להם היא חשופה. החברה נדרשת לקבוע הון יעד שישקף יחס כושר פירעון ראוי לדעתה לצורך חלוקת דיבידנד.

ביום 5 בפברואר, 2018 החליט דירקטוריון החברה על קביעת הון יעד לצורך חלוקת דיבידנד בהתאם לסעיף 1(א)(2) למכתב למנהלי חברות הביטוח, שפורסם ביום 1 באוקטובר 2017, על ידי הממונה, ואשר מטרתו יצירת כרית ביטחון כתנאי לחלוקת דיבידנד כאמור.

הון היעד שנקבע על ידי דירקטוריון החברה, הינו בשיעור של 10% מעל להון הנדרש, נכון ל-31 בדצמבר, 2017, בהתאם להוראות הסולבנסי החלות על חברות הביטוח, ללא התחשבות בהוראות המעבר אשר פורסמו על ידי הממונה לעניין זה (להלן: "הוראות המעבר").

יצוין, כי בהתאם להחלטה הנ"ל, הון היעד לצורך חלוקת דיבידנד, ייבנה בהדרגה (בתוספת גידול שנתי בשיעור של כ- 0.7%) כך שמתום תקופת ההתאמה של הוראות הסולבנסי (בשנת 2024) ואילך, יעמוד על שיעור של 15% מעל להון הנדרש. מובהר כי אין ודאות כי החברה תעמוד ביחס כושר פירעון זה בכל נקודת זמן.

2. משטר ההון החל על החברה - כללי

בחודש יוני 2017 פורסמו הוראות חוזר סולבנסי, לפיהן חברת ביטוח תקיים משטר כושר פירעון חדש לחברות ביטוח בישראל, זאת בהתבסס על הוראות דירקטיבה המכונה Solvency II (להלן - "הדירקטיבה"), אשר אומצה על ידי האיחוד האירופי ומיושמת החל מינואר 2016 בכל המדינות החברות בו.

הדירקטיבה כוללת בחינה מקיפה של סיכונים להם חשופות חברות ביטוח וסטנדרטים לניהולם ומדידתם, ומבוססת על שלושה נדבכים: נדבך ראשון כמותי שעניינו יחס כושר פירעון מבוסס סיכון, נדבך שני איכותי, הנוגע לתהליכי בקרה פנימיים, לניהול סיכונים, לממשל תאגידי ולתהליך הערכה עצמי של סיכונים וכושר פירעון (ORSA) ונדבך שלישי הנוגע לקידום משמעת שוק, גילוי ודיווח.

חוזר הסולבנסי מבוסס על הנדבך הכמותי לפי הדירקטיבה והוראותיה הנלוות, תוך התאמה לשוק בישראל והוא מיושם בישראל החל מיום 30 ביוני, 2017 על נתוני 31 בדצמבר, 2016.

בחוזר שפורסם בחודש דצמבר 2017, (להלן - "חוזר הגילוי") נכללו הוראות בקשר למבנה דוח יחס כושר פירעון כלכלי, אישורו על ידי האורגנים המתאימים בחברה, ביקורתו על ידי רואה החשבון המבקר של החברה ודרישות הגילוי לגביו. בהתאם לחוזר הגילוי, חברה שקיבלה את אישור הממונה בנוגע לביקורת על דוח יחס כושר פירעון כלכלי בגין נתוני דצמבר 2016, תפרסם דוח יחס כושר פירעון כלכלי בגין נתוני 31 בדצמבר, 2016 באתר האינטרנט שלה במועד פרסום הדוח התקופתי העוקב למתן האישור, דהיינו, במועד פרסום הדוחות הכספיים לשנת 2017.

בחודש דצמבר 2017 קיבלה החברה את אישור הממונה כי ביצעה ביקורת רואה חשבון מבקר על יישום הוראות משטר סולבנסי בהתאם להוראות חוזר גילוי סולבנסי וכפועל יוצא מכך, לאחר כניסתו לתוקף של ביטול תקנות ההון הישנות על ידי ועדת הכספים ופרסומו ברשומות, תקנות ההון הישנות לעניין הון עצמי מינימלי נדרש לא יחולו על החברה.

באור 5: - הון ודרישות הון (המשך)

מדיניות ודרישות הון (המשך)

2. משטר ההון החל על החברה - כללי (המשך)

הרכב הון עצמי

על פי חישוב שביצעה החברה על בסיס הנתונים ליום 31 בדצמבר, 2016, נכון ליום 31 במרס, 2018 קיים לחברה עודף הון משמעותי בהתחשב בהוראות המעבר.

החברה החליטה לפרסם את דוח יחס כושר פרעון כלכלי גם כחלק מהדוחות התקופתיים לשנת 2017.

למודל, במתכונתו הנוכחית, רגישות גבוהה מאוד לשינויים במשתני שוק ואחרים, ולפיכך מצב ההון המשתקף ממנו עשוי להיות תנודתי מאוד.

חישובי ההון הכלכלי הקיים וההון הנדרש ("חישוב ההון") מבוססים על תחזיות והנחות הנשענות, בעיקרן על ניסיון העבר, כפי שעולה ממחקרים אקטואריים הנערכים מעת לעת. נוכח הרפורמות בשוק ההון, הביטוח והחיסכון והשינויים בסביבה הכלכלית, נתוני העבר אינם משקפים בהכרח את התוצאות העתידיות.

כמו כן, קיימים גורמים המשפיעים מהותית על תוצאות הדיווח, שהטיפול בהם טרם נקבע סופית ונמצא בדיון בין הממונה לבין חברות הביטוח בישראל, כגון: אופן חישוב ריבית ההיוון, פעולות הנהלה בעת תרחיש קיצון וגורמים נוספים.

בהתאם לכל האמור לעיל, התוצאות יכולות להיות שונות באופן מהותי.

3. דיבידנד

בהתאם למכתב שפרסמה הממונה, בחודש אוקטובר 2017 (להלן - המכתב), חברת ביטוח לא רשאית לחלק דיבידנד אלא אם לאחר ביצוע החלוקה יש לחברה יחס כושר פירעון בשיעור של 115% לפחות לפי תקנות ההון הישנות ויחס כושר פירעון לפי חוזר סולבנסי בשיעור של לפחות 100% לאחר ביצוע החלוקה, כשהוא מחושב ללא הוראות המעבר ובכפוף להון יעד שקבע דירקטוריון החברה.

בהתאם למכתב, לאחר קבלת אישור הממונה בדבר ביצוע ביקורת רואה חשבון מבקר על יישום הוראות חוזר סולבנסי, חברת ביטוח תהיה רשאית לחלק דיבידנד אם עמדה ביחס כושר פירעון לפי חוזר סולבנסי כאמור לעיל.

ביום 26 במרס, 2018, הכריז דירקטוריון החברה, על חלוקת דיבידנד בסך של 60 מיליוני ש"ח, המהווים 0.26 ש"ח לכל מניה בת 1 ש"ח ע.ג. אשר שולם בחודש מרס 2018. ההחלטה התקבלה לאחר בחינת יחס כושר הפרעון של החברה והעמידה ביעד ההון שהוגדר על ידי דירקטוריון החברה.

א. תובענות ייצוגיות ובקשות לאישור תובענות כייצוגיות

בשנים האחרונות ניכר גידול משמעותי בהיקף הבקשות לאישור תובענות ייצוגיות המוגשות נגד הקבוצה ובכמות התובענות שהוכרו כייצוגיות. זאת, כחלק מגידול כללי של בקשות לאישור תובענות כייצוגיות בכלל, לרבות כנגד חברות העוסקות בתחומי העיסוק של הקבוצה, אשר נובע בעיקרו מחקיקת חוק תובענות ייצוגיות, תשס"ו-2006 ("חוק תובענות ייצוגיות"). מגמה זו מגדילה באופן מהותי את פוטנציאל החשיפה של הקבוצה להפסדים במקרה של אישור תביעה כייצוגית כנגדה.

בקשה לאישור תובענה כייצוגית ניתן להגיש בתביעה מהסוג כמפורט בחוק האמור או בעניין שנקבע בהוראת חוק מפורשת אחרת כי ניתן להגיש בגינה תובענה ייצוגית. יצוין, כי החל משנת 2006, ההגדרה של תביעה שבגינה ניתן להגיש בקשה לאישורה כייצוגית כלפי חברות הקבוצה, הינה הגדרה רחבה הכוללת כל עניין שבין חברה ללקוח, בין אם הצדדים התקשרו בעסקה ובין אם לאו. על מנת שבקשה לאישור תובענה ייצוגית תאושר על התובע הייצוגי להוכיח, בין היתר: (1) קיומה של עילת תביעה אישית (2) כי העילה מבוססת דיה כדי כך שמתקיים סיכוי לכאורה לזכיית התובע בתביעתו (3) כי עילת התביעה מעוררת שאלה מהותית של עובדה או משפט המשותפות לכלל חברי הקבוצה המיוצגת וקיימת אפשרות סבירה שהשאלות המשותפות יוכרעו לטובת הקבוצה (4) התובענה הייצוגית היא הדרך היעילה וההוגנת לבירור המחלוקת (5) התאמת התובע ובא כוחו לייצג את הקבוצה המיוצגת.

בקשות לאישור תובענות כייצוגיות מוגשות באמצעות המנגנון הדיוני הקבוע בחוק תובענות ייצוגיות. ההליך הדיוני בבקשות לאישור תובענות כייצוגיות נחלק לשני שלבים עיקריים: ראשית, שלב הדיון בבקשה לאישור התובענה כייצוגית ("בקשת האישור" ו- "שלב האישור", בהתאמה). במידה ובקשת האישור נדחת באופן חלוט - תם שלב הדיון ברמה הייצוגית. על החלטה בשלב האישור ניתן להגיש בקשת רשות ערעור לערכאות הערעור. בשלב השני, במידה ובקשת האישור מתקבלת, תתברר התובענה הייצוגית לגופה ("שלב התובענה כייצוגית"). על פסק דין בשלב התובענה כייצוגית ניתן להגיש ערעור לערכאות הערעור.

במסגרת המנגנון לפי חוק תובענות ייצוגיות קיימים, בין היתר, גם הסדרים ספציפיים לעניין הסכמי פשרה, הן בשלב האישור והן בשלב התובענה כייצוגית, וכן הסדרים לעניין הסתלקות התובע מבקשת האישור או מהתובענה הייצוגית.

בבקשות לאישור תובענות כייצוגיות אשר בהם, להערכת ההנהלה, המתבססת בין היתר על חוות דעת משפטיות שקיבלה, יותר סביר מאשר לא ("more likely than not") כי טענות ההגנה של החברה ו/או חברות מאוחדות תתקבלנה וההליך ידחה (לגופו או, במקרה של תובענה ייצוגית, ידחה בית המשפט את אישורה כייצוגית), לא נכללה הפרשה בדוחות הכספיים. בהליכים אשר בהם, יותר סביר מאשר לא ("more likely than not") כי טענות ההגנה של החברה ו/או חברות מאוחדות, כולן או חלקן ידחו, נכללו בדוחות הכספיים הפרשות לכיסוי החשיפה המוערכת על ידי החברה ו/או החברות המאוחדות. בהליכים אשר מצויים בשלב ראשוני ולא ניתן להעריך את סיכויי ההליך, לא נכללה הפרשה בדוחות הכספיים (ראה סעיף ב' ס"ק 6-13, סעיף ג' ס"ק 10-1 וסעיף ד' ס"ק 1 להלן). במקרה בו, במי מההליכים יש לחברה ו/או לחברות מאוחדות נכונות לפשרה, נכללה הפרשה בגובה הנכונות לפשרה, וזאת אף אם יותר סביר מאשר לא ("more likely than not") כי טענות ההגנה של החברה ו/או חברות מאוחדות תתקבלנה או שההליך מצוי בשלב ראשוני שבו לא ניתן להעריך את סיכויי ההליך.

בבקשות לאישור תובענות כייצוגיות המתוארות בסעיף ב' ס"ק 5-1, להלן, אשר אושרו כייצוגיות על ידי בית המשפט המחוזי, נכללו בדוחות הכספיים הפרשות לכיסוי החשיפה המוערכת על ידי החברה ו/או חברות המאוחדות, אלא אם להערכת ההנהלה, המתבססת בין היתר על חוות דעת משפטיות שקיבלה, יותר סביר מאשר לא ("more likely than not") כי טענות ההגנה של החברה ו/או חברות מאוחדות בתביעה לגופה תתקבלנה והתובענה, אף אם תנוהל כתובענה ייצוגית, תידחה.

יצוין, כי לעניין באור זה, תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית תיחשב כמהותית אם הסכום הנתבע בה, עולה על סך של 15 מיליוני ש"ח.

באור 6: - התחייבויות תלויות (המשך)

ב. להלן פירוט הבקשות בגין תובענות מהותיות ובקשות לאישורן כייצוגיות:

מס"ד	תאריך וערכאה (1)	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים	הקבוצה המיוצגת (2)	פרטים	סכום התביעה (3)
1.	01/2008 מחוזי - ת"א	מבוטחים בביטוח חיים נ' החברה וחברות ביטוח נוספות.	הטענה הינה גבייה ביתר ושלא כדין לכאורה של מרכיב תשלום בפוליסות המכונה "תת שנתיות". עילות תביעה: הפרת הוראות הדין הרלבנטיות, חוסר תום לב ועשיית עושר ולא במשפט. סעדים מבוקשים: החזר סכום התת שנתיות שנגבה שלא כדין, וכן צו עשה המורה לנתבעות לשנות את דרך פעולתן.	כל מבוטח אשר נגבה ממנו בגין מרכיב תשלום בפוליסות המכונה "תת שנתיות", בנסיבות ובסכום החורגים מהוראות הדין.	ביום 19 ביולי 2016, החליט בית המשפט המחוזי לאשר את התובענה כתובענה ייצוגית. עילת התביעה העיקרית שאושרה היא עשיית עושר ולא במשפט, תוך דחיית עילות נטענות נוספות. הסעד המבוקש הינו החזר הסכומים שנגבו שלא כדין בשבע השנים שקדמו להגשת התובענה וצו עשה המורה לנתבעת לתקן את התנהלותה. ביום 26 בספטמבר 2016, הגיש התובע ערעור לבית המשפט העליון בדבר דחיית הטענה הפרטנית כנגד חלק מהמשיבות (ובכללן החברה), שעניינה גביית "תת שנתיות" בשיעור העולה (לפי הטענה) על המותר בדין. הערעור, כאמור, מצוי בשלב הסיכומים. ביום 3 בנובמבר 2016, הגיש המבקש כתב תביעה מתוקן. ביום 15 בדצמבר 2016, הגישה החברה בקשת רשות ערעור על ההחלטה לאשר את התובענה כייצוגית. ביום 8 בינואר 2017, הגישו המשיבות כתב הגנה. ביום 29 במרס, 2017 ובהמשך לבקשת עיכוב ביצוע שהגישה החברה, קבע בית המשפט העליון כי הדיון בערכאה הדיונית יעוכב עד להכרעה בבר"ע ובערעור.	כ- 2.3 מיליארד ש"ח, בגין תקופה של 7 השנים האחרונות. מתוכם יוחסו לחברה 229 מיליון ש"ח.

(1) תאריך הגשת התובענות והבקשות הינו התאריך המקורי בו הוגשו. הערכאה המצוינת הינה הערכאה בה הוגש ההליך במקור.

(2) מבוסס על הקבוצה אותה ביקש התובע לייצג לפי כתב התביעה, המהווה בסיס לאומדן סכום התובענה.

(3) סכום התביעה המפורט לעיל הינו הסכום שהוערך ע"י התובע בעת הגשת התובענה. הסכומים הנקובים בתובענות מוערכים ע"י התובע בהתאם לאומדנים של הקבוצה אותה הוא מבקש לייצג. ישנן תובענות בהן התובע לא נקב בסכום תביעה, ועל כן לא צוין. ככל וצוין על ידי התובע סכום שיוחס לחברה, קיימת התייחסות מפורשת.

ב. להלן פירוט הבקשות בגין תובענות מהותיות ובקשות לאישורן כייצוגיות: (המשך)

מס"ד	תאריך וערכאה (1)	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים	הקבוצה המיוצגת (2)	פרטים	סכום התביעה (3)
2.	04/2008 בי"ד אזורי לעבודה י-ם	מבוטחות בביטוח חיים נ' החברה וחברות ביטוח נוספות.	הפליה לרעה לכאורה של נשים במסגרת פוליסות "ביטוחי מנהלים" וזאת על ידי הענקת גמלא חודשית נמוכה לנשים מבוטחות, בהגיען לגיל פרישה, מזו שמקבל מבוטח זכר בעל נתונים זהים, בנימוק כי תוחלת החיים של נשים גבוהה יותר אך גביית פרמיית "ריסק" בשיעור זהה לזה שנגבה מהגברים, על אף ששיעורי התמותה הנמוכים יותר של נשים. עילות תביעה: הפליה אסורה מאחר והנתבעת מבחינה בין המגדרים כאשר ההבחנה פועלת לטובתה. סעדים מבוקשים: קביעה כי: (א) ההפליה בה נהגת הנתבעת, לפי הטענה, מנוגדת לדין, וכל הוראה בפוליסה ו/או כל פעולה מכוחה של הפליה זו - בטלות ומבוטלות; (ב) (1) השוואת מקדמי הגמלא למבוטחת אישה לאלה הנוהגים למבוטח גבר באותו גיל. או (2) הפחתה של סכומי הריסק שנגבו מהתובעת בפוליסה נשוא התובענה כאשר הסכומים שיופחתו יצורפו לסכומי הצבירה לחיסכון של חברי הקבוצה המיוצגת. כמו כן, התובעת מבקשת מבית הדין להתיר פיצול סעדים כך שניתן יהיה לתבוע בנפרד את הפיצוי ללא הוכחת נזק קבוע בחוק איסור הפליה.	כלל הנשים העובדות שיש להן פוליסות ביטוח אצל הנתבעת, ואשר בחישוב פרמיית הריסק שלהן לא נעשתה אבחנה בין תעריפי נשים לתעריפי גברים.	ביום 17 באוגוסט, 2014, החליט ביה"ד האזורי לעבודה לאשר את התובענה כייצוגית ואת הקבוצה, תוך החלטה גם על נשים שאינן עובדות אך ברשותן פוליסת ביטוח בתקופה הרלוונטית. ביום 3 בדצמבר 2014, הוגשה בקשת רשות ערעור על ההחלטה לבית הדין הארצי לעבודה אשר קבע כי הערעור מצריך תשובה מצד המשיבות, ובתוך כך הורה לתובעת להגיש תשובה. ביום 16 באפריל 2015, קבע בית הדין הארצי, כי יש מקום ליתן רשות ערעור ולקיים דיון בפני מותב. ביום 23 בפברואר, 2016, החליט ביה"ד לבקש עמדת הפיקוח בנוגע לתובענה. ביום 22 בדצמבר 2016, ניתנה עמדת הממונה, לפיה הוא מתנגד לבקשת האישור ובעד קבלת הערעור.	מאות מיליוני ש"ח.

באור 6: - התחייבויות תלויות (המשך)

ב. להלן פירוט הבקשות בגין תובענות מהותיות ובקשות לאישורן כייצוגיות: (המשך)

מס"ד	תאריך וערכאה (1)	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים	הקבוצה המיוצגת (2)	פרטים	סכום התביעה (3)
3.	04/2009 מחוזי - מרכז	מבוטח בביטוח בראות נ' החברה.	הטענה בתובענה היא שבפוליסות ביטוח בריאות בהן המבוטח בחר שלא לתבוע את הפוליסה ולקבל את מחצית ערכו של "טופס 17" הנתבעת עורכת חישוב של תגמולי הביטוח, באופן המפחית את סכום התגמולים המגיע לתובעת ולחברי הקבוצה. עילות התביעה: הטעיה והפרת חוזה הביטוח בניגוד לדין. סעדים מבוקשים: השבת תגמולי ביטוח לחברי הקבוצה וצו המחייב את הנתבעת לפעול מעתה ואילך בהתאם לפרשנות התובעת את הפוליסה.	כלל המבוטחים בביטוח בריאות שעברו ניתוח אלקטיבי שבעלויותיו נשאה קופת החולים בה הם חברים, ולא הנתבעת.	ביום 16 באוגוסט, 2012 אישר בית המשפט את הבקשה לאישור התובענה כייצוגית בעילה של הפרת חוזה. ביום 4 בפברואר, 2013 החליט ביהמ"ש העליון לדחות את בקשת רשות הערעור שהגישה החברה תוך קביעה כי שמורות לה כל טענותיה, היה ויוגש ערעור על פסק הדין הסופי. ביום 4 באפריל, 2013, הוגש כתב תביעה מתוקן ע"י התובעת, בהמשך לכך, הגישה החברה כתב הגנה. ביום 8 במאי, 2016 ניתן פסק דין הדוחה את התובענה. ביום 23 ביוני, 2016, הגישה התובעת ערעור לבית המשפט העליון על החלטת בית המשפט המחוזי לדחות את התובענה. ביום 19 ביולי, 2017, קבע בית המשפט העליון, כי בהסכמת הצדדים (שהתקבלה בעקבות המלצת בית המשפט), תתקבל בקשת החברה לצירוף ראייה נוספת בערעור, ומשכך הוחזר הדיון בקשר עם הראיה הנוספת לבית המשפט המחוזי לצורך מתן פסק דין משלים. כן נקבע כי זכויות הצדדים שמורות להם בהתייחס לפסק דינו המשלים של בית המשפט המחוזי.	סכום העולה על 10 מיליון ש"ח.

ב. להלן פירוט הבקשות בגין תובענות מהותיות ובקשות לאישורן כייצוגיות: (המשך)

מס"ד	תאריך וערכאה (1)	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים	הקבוצה המיוצגת (2)	פרטים	סכום התביעה (3)
4.	04/2010 מחוזי - מרכז	מבוטחים בביטוח חיים ובראות נ' החברה וחברות ביטוח נוספות.	הטענה העיקרית בתובענה הינה שבעת ביטול הביטוח, מכל סיבה שהיא, המשיבות גובות פרמיות עודפות שלא כדין ממבוטחים. כמו כן, לפי הטענה בעת ביצוע החזר פרמיה של החלק היחסי שנגבה ביתר, ההחזר מבוצע בערכים נומינליים. עילות תביעה: הפרות חוק הפיקוח וחוק חוזה הביטוח, חוסר תום לב, הטעיה, מצג שווא, ועשיית עושר ולא במשפט. סעדים מבוקשים: החזר סכום הפרמיות העודפות שנגבו שלא כדין ו/או שלא הוחזרו שלא כדין ו/או של הפרשי שערך שלא שולמו לכאורה לחברי הקבוצה, וכן צו עשה המורה לנתבעות לשנות את דרך פעולתן כמתואר בתובענה.	כל מי שהוא ו/או שהיה מבוטח אצל מי מבין המשיבות בפוליסת ביטוח כלשהיא (למעט פוליסת ביטוח רכוש) או יורשו של מבוטח כאמור ופוליסת הביטוח הופסקה מסיבה כלשהיא בין אם עקב ביטולה על ידי המבוטח ובין אם עקב קרות אירוע ביטוח.	ביום 23 ביוני, 2015, אישר בית המשפט את הבקשה לאישור התובענה כייצוגית לגבי חלק מהעילות והסעדים שנתבקשו. ביום 29 בספטמבר 2016, הגישו הצדדים לבית המשפט בקשה לאישור הסכם פשרה. ביום 14 ביוני 2017, ניתנה החלטת בית המשפט, במסגרתה הורה בית המשפט על מינוי בודק (ר"ח) לבדיקת הסכם הפשרה.	כ-225 מיליון ש"ח לכלל המשיבות.

ב. להלן פירוט הבקשות בגין תובענות מהותיות ובקשות לאישורן כייצוגיות: (המשך)

מס"ד	תאריך וערכאה (1)	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים	הקבוצה המיוצגת (2)	פרטים	סכום התביעה (3)
5.	04/2011 מחוזי - מרכז	מבוטח בביטוח חיים נ' החברה וחברות ביטוח נוספות.	גביית כספים, ללא כל עיגון בהסכם בין הצדדים, המהווים לטענת התובעים שיעור נכבד מן הפרמיה המשולמת על ידי המבוטח והמכונים "גורם פוליסה" ו/או "דמי ניהול אחרים". עילות תביעה: הטעיית לקוחות הן בשלב הטרם חוזי והן בשלב החוזי; הפרה של הוראות הדין ובפרט של חוק הפיקוח והתקנות מכוחו; חוסר תום לב; התעשרות שלא כדין; הפרת הסכם; הפרת חובת חקוקה; תנאי מקפח בחוזה אחיד. סעדים מבוקשים: תשלום סכום פיצוי/השבה השווה לסכום גורם הפוליסה שנגבה מחברי הקבוצה המיוצגת בפועל, בצירוף 85% מהתשואה שנמנעה מהם ביחס לסכום זה בשל כך שנוכה מן הפרמיה ולא הושקע בעבורם ולאור זכאותה של חברת הביטוח ל- 15% מהתשואה; מתן צו עשה המורה לנתבעות לשנות את הדרך בה הן נוהגות בכל הקשור בגביית "דמי ניהול אחרים" ו/או "גורם פוליסה".	כל מי שהוא מבוטח של המשיבות בפוליסות ביטוח חיים משולבות חיסכון שנערכו בין השנים 1982 – 2003, ושגבה ממנו סכום כלשהו כ"גורם פוליסה" ו/או כ"דמי ניהול אחרים".	ביום 10 ביוני, 2015, הוגש הסדר פשרה על ידי הצדדים, לאישור בית המשפט ("הסדר הפשרה"). ביום 11 ביוני, 2015 הורה בית המשפט על מינוי בודק להסדר הפשרה ועל קבלת התייחסות היועץ המשפטי לממשלה להגשת חוות דעת הבודק והתנגדות שהוגשה להסדר הפשרה, התקיים דיון בו הביע בית המשפט עמדתו הראשונית לפיה נטייתו הברורה הינה שלא לאשר את ההסדר כפי שהוגש ותוך שהוא ממליץ לצדדים לשפר את תנאי ההסדר באופן משמעותי, בית המשפט ציין כי לאחר קבלת עמדת הנתבעות ועמדת בא כח היועץ המשפטי לממשלה, תינתן החלטה ביחס להסדר הפשרה וככל שיידחה ביחס לבקשות האישור. ביום 25 בפברואר, 2016, הוגשה עמדת היועץ המשפטי לממשלה. ביום 21 באפריל, 2016 הגישו הנתבעות תגובתן לעמדת היועץ המשפטי לממשלה ולהצעת בית המשפט. ביום 21 בנובמבר, 2016, דחה בית המשפט את הסדר הפשרה וכן אישר באופן חלקי את התובענה כייצוגית. ביום 12 בינואר, 2017, הגישו המבקשים כתב תביעה בתובענה הייצוגית. ביום 16 במאי 2017, הגישו המשיבות לבית המשפט העליון בקשת רשות ערעור על החלטת האישור ועל דחיית הסדר הפשרה. ביום 12 ביוני 2017, ניתנה החלטת בית המשפט העליון בבקשה לעיכוב ביצוע, לפיה ההליך המתנהל בבית המשפט המחוזי יותלה עד להחלטה אחרת.	סך של כ- 254 מיליוני ש"ח מתוך סך כולל של כ- 2.3 מיליארד המיוחס לכלל המשיבות.

ב. להלן פירוט הבקשות בגין תובענות מהותיות ובקשות לאישורן כייצוגיות: (המשך)

מס"ד	תאריך וערכאה (1)	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים	הקבוצה המיוצגת (2)	פרטים	סכום התביעה (3)
6.	04/2014 מחוזי - מרכז	מבוטח בביטוח אלמנטרי נ' החברה.	גביית דמי ביטוח ביתר ושלא כדין בגין הצמדה לא סימטרית של דמי הביטוח למדד, רק בעליית המדד ולא כאשר המדד יורד מתחת למדד הבסיס. עוד נטען, כי המשיבה נוקבת במדד בסיס נמוך ממדד הבסיס שאמור להיות וכי ערכי מדד הבסיס שבפירוט החיובים שונים מאלו שבהם נוקבת מנורה ביטוח בפוליסות. עילות תביעה: הפרת הסכם לפי חוק החוזים (חלק כללי), תשל"ג-1973, הפרת החובה לנהוג בדרך מקובלת ובתום לב לפי סעיפים 12 ו- 39 לחוק החוזים, עשיית עושר ולא במשפט, הפרת הוראות חוק חוזה הביטוח, התשמ"א-1981, הפרת הוראות הממונה, הטעיה לפי סעיף 55 לחוק הפיקוח והפרת סעיף 58 לחוק זה, הפרת תקנות הפיקוח על עסקי ביטוח (איסור גביית תוספת לדמי הביטוח), התשמ"ג-1983 והפרת חובה חקוקה. סעדים מבוקשים: (1) להורות לנתבעת להשיב לכל תובע הנמנה על הקבוצה המיוצגת, את הכספים שנגבו מהם ביתר, בתוספת הפרשי הצמדה למדד ובתוספת ריבית מיוחדת ולחילופין ריבית כדין; (2) לפסוק פיצוי לקבוצה או לציבור בגין הפירות שנצברו לטובת המשיבה על הכספים שנגבו ביתר שלא כדין; (3) להורות לנתבעת לחדול לאלתר מחיובי יתר בגין הצמדת דמי הביטוח למדד וליישם את הוראות הדין המורות על הצמדה סימטרית של דמי הביטוח; (4) להורות לנתבעת לחדול לאלתר מחישוב הפרשי הצמדה על פי מדד בסיס שאיננו המדד הידוע במועד תחילת תקופת הביטוח ו/או תחילת תקופת השינוי שגרר תשלום של דמי ביטוח נוספים.	כל בעלי הפוליסות ו/או המוטבים ו/או המבוטחים שבוטחו על ידי החברה בפוליסות ביטוח ו/או תוספות לפוליסות, בענפי הביטוח הכללי, אשר שילמו לחברה בשבע השנים שקדמו לתובענה, הפרשי הצמדה בגין דמי ביטוח, מבלי שהחברה הפחיתה את תשלום דמי הביטוח עקב מדדים שליליים, כאשר המדד היה נמוך ממדד הבסיס בפוליסה.	התובענה מצויה בשלב הבקשה לאישור כתובענה ייצוגית. החברה הגישה תגובתה לבקשה. בית המשפט מינה מומחה מטעמו בתיק. ביום 7 בדצמבר 2016, הוגשה לבית המשפט חוות דעת המומחה. ביום 8 במרס 2017, הגיש המומחה חוות דעת משלימה. בהתבסס על חוות דעת המומחה ובהמלצת בית המשפט, הגישו הצדדים לבית המשפט, ביום 26 ביולי 2017, בקשה לאישור הסדר הפשרה.	כ- 31 מיליון ש"ח.

ב. להלן פירוט הבקשות בגין תובענות מהותיות ובקשות לאישורן כייצוגיות: (המשך)

מס"ד	תאריך וערכאה (1)	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים	הקבוצה המיוצגת (2)	פרטים	סכום התביעה (3)
7.	09/2015 מחוזי - ת"א	מבוטח בפוליסות ביטוח נ' החברה	התעלמותה (לפי הטענה) של הנתבעת במודע ובמכוון, כמדיניות, מחובתה על פי דין ומכוח ההלכה הפסוקה, כאשר היא משלמת תגמולי ביטוח ללא ריבית כדין. עילות תביעה: עשיית עושר ולא במשפט, הפרת חוזה, קיפוח, הפרת הוראות הממונה והפרת חובה חקוקה. הסעדים מבוקשים: להצהיר ולקבוע כי הנתבעת מפרת את חובתה לצרף ריבית והצמדה כדין לתגמולי ביטוח המשולמים על ידה ולהורות לה לתקן את מדיניותה באופן מידי מכאן ואילך; לחייב את הנתבעת לשלם לחברי הקבוצה ריבית צמודה כדין כהגדרתה בסעיף 1 לחוק פסיקת ריבית והצמדה, תשכ"א-1961 או בהתאם לשיעור הריבית ההסכמית שנקבעה בפוליסה (הגבוה מביניהם), בגין התקופה שתחילתה במועד קרות מקרה הביטוח ועד תשלום תגמולי הביטוח בפועל, או לחילופין, בגין התקופה שתחילתה 30 יום מיום מסירת תביעת הביטוח לנתבעת ועד למועד תשלום תגמולי הביטוח בפועל; לחייב את הנתבעת לשלם לחברי הקבוצה הפרשי הצמדה וריבית בגין תשלום חסר שבוצע על ידה, ממועד תשלום תגמולי הביטוח בחסר ועד למועד בו תשלם הנתבעת לחברי הקבוצה את הריבית הצמודה; בנוסף ו/או לחילופין, היה ובית המשפט יקבע כי פיצוי לחברי הקבוצה אינו מעשי, להורות על מתן פיצוי לטובת הציבור.	כל מי שקיבל במהלך 7 השנים שקדמו להגשת התובענה ו/או יקבל עד למתן פסק הדין בתובענה, תגמולי ביטוח מן המשיבה, מבלי שצורפה לתגמולי הביטוח ריבית כדין.	התובענה מצויה בשלב הבקשה לאישור כתובענה ייצוגית. החברה הגישה תגובתה לבקשה. יצוין, כי על פי הנטען בבקשה, תובענות בגין אותה עילה וכן בקשות לאישורן כתביעות ייצוגיות הוגשו כנגד חברות ביטוח נוספות ואושרו כייצוגיות ובשלן הוגשה בקשת רשות ערעור לבית המשפט העליון. ביום 3 באוגוסט 2016, התקיים דיון בפני בית המשפט העליון בו הסכימו החברות הנוספות על מחיקת בקשת רשות הערעור תוך שמירה על זכויותיהן. בהמשך לאמור, הגישו המבקשות ביום 21 במרס 2017, בקשה לאישור התובענה כייצוגית ללא צורך בחקירות וסיכומים. החברה הגישה התנגדות לבקשה. התובענה מצויה בשלב הסיכומים.	כ-50 מיליוני ש"ח לכל הפחות.

ב. להלן פירוט הבקשות בגין תובענות מהותיות ובקשות לאישורן כייצוגיות: (המשך)

מס"ד	תאריך וערכאה (1)	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים	הקבוצה המיוצגת (2)	פרטים	סכום התביעה (3)
8.	09/2015 מחוזי - ת"א	מבוטח בפוליסות ביטוח נ' החברה וכנגד 4 חברות מנהלות נוספות	גביית דמי ניהול גבוהים בהרבה מן הראוי, בשל כך שהנתבעות חולקות את דמי הניהול עם הסוכנים וכשהן משלמות לסוכנים שיעור מדמי הניהול הנגבים על ידן, ובכך לפי הטענה, הן גורמות לסוכנים להימצא בניגוד עניינים, תוך הפרת חובת הנאמנות שלהן כלפי חברי הקבוצה. עילות התביעה: הפרת חובת הנאמנות שהן חבות מכוח חוק הגמל; פעולה בניגוד אינטרסים מול הסוכנים; הפרת תקנון הקרן; רשלנות וגזל לפי פקודת הנזיקין; עשיית עושר ולא במשפט וחוסר תום לב בקיום חוזה. סעדים מבוקשים: סעד הצהרתי לפיו הנתבעות חייבות לשנות את הסדר התגמול עם הסוכנים ולהתאימו לחוק; קביעת דמי הניהול הנכונים ואת העמלה הראויה שיש לשלם לסוכנים וחייב הנתבעות בהחזרת דמי הניהול שנגבו על ידן ביתר.	עמיתי קופות הגמל המנוהלות על ידי הנתבעות שנגבו מהם דמי ניהול תוך מתן עמלה לסוכנים הנגזרת מגובה דמי הניהול.	התובענה מצויה בשלב הבקשה לאישור כתובענה ייצוגית. מנורה מבטחים פנסיה וגמל הגישה בקשה לסילוק על הסף בשל העדר יריבות. ב"כ התובעים הודיע כי "מתוך פליטת קולמוס וטעות סופר" הוגשה הבקשה כנגד מבטחים פנסיה וגמל ולא כנגד החברה. מנורה הגישה תגובתה לבקשה. ביום 3 באפריל 2017 קבע בית המשפט כי התביעה נגד מנורה מבטחים פנסיה וגמל תמחק ובמקומה תבוא מנורה מבטחים ביטוח.	לפי הערכה כ- 2 מיליארד ש"ח לכלל הנתבעות.

ב. להלן פירוט הבקשות בגין תובענות מהותיות ובקשות לאישורן כייצוגיות: (המשך)

מס"ד	תאריך וערכאה (1)	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים	הקבוצה המיוצגת (2)	פרטים	סכום התביעה (3)
9.	09/2015 מחוזי - מרכז	מבוטחים בביטוח רכב (מקיף) נ' החברה וכנגד חברות ביטוח נוספות	גביית דמי הביטוח ביתר בגין ביטוח רכב מקיף, המחושבים לפי שווי רכב גבוה משווי הרכב בפועל כפי שהוא משוקלל על ידי הנתבעת בעת מקרה ביטוח של אובדן גמור, במצבים שונים בהם מופחת שווי הרכב בגין "משתנים מיוחדים", ובפרט כאשר הרכב נרכש מחברת השכרה או חברת ליסינג. עילות תביעה: עשיית עושר ולא במשפט, הפרת חוק חוזה הביטוח, היות החוזה פסול ולא חוקי ונוגד את תקנות הציבור, חוסר תום לב, גזל לפי דיני הנזיקין ועוד. סעדים מבוקשים: לחייב את המשיבות להשיב את הסכומים שנגבו ביתר בניגוד לדין מהמבוטחים, בצירוף ריבית כדין; להצהיר כי המשיבות אינן רשאיות לגבות פרמיה לפי ערך רכב שאינו כולל את הפחתת ה"רכיב המיוחד" מערך הרכב; ליתן צו מניעה האוסר על המשיבות להמשיך בפרקטיקה של הגבייה ביתר כאמור וכן כל סעד הנראה לבית המשפט נכון וצודק בנסיבות העניין.	כל בעלי הפוליסות אשר רכשו, בשבע השנים האחרונות, ביטוח מקיף מאת המשיבות בעבור רכב אשר לגביו מתקיימים משתנים מיוחדים לפי הפוליסה, שבפוליסת הביטוח נכתב כי בעת מקרה ביטוח מסוג אובדן גמור או אובדן גמור להלכה יופחת מערך הרכב שיעור מסוים, בלא להפחית את דמי הביטוח (הפרמיה) בהתאם.	התובענה מצויה בשלב הבקשה לאישור כתובענה ייצוגית. החברה הגישה תגובתה לבקשה. ביום 27 בדצמבר 2017, ניתן פסק-דין בו דחה בית המשפט את בקשת האישור. בהמשך לאמור, ביום 8 בפברואר 2018, הגיש התובע הייצוגי ערעור לבית המשפט העליון על דחיית בקשת האישור.	כ- 550 מיליון ש"ח לכל הנתבעות.

ב. להלן פירוט הבקשות בגין תובענות מהותיות ובקשות לאישורן כייצוגיות: (המשך)

מס'ד	תאריך וערכאה (1)	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים	הקבוצה המיוצגת (2)	פרטים	סכום התביעה (3)
10.	03/2016 מחוזי - מרכז	מבוטחים בפוליסת ביטוח רכב נ' החברה.	הפחתה מתגמולי הביטוח סכומי מע"מ ו/או פיצוי בגין ירידת ערך וביצוע תשלום מופחת של שכר טרחת שמאי, לכאורה, בניגוד לדין. עילות התביעה: הפרת חובה חקוקה, עשיית עושר ולא במשפט, תרמית, הפרת חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) התשמ"א-1981, הפרת תקנות הפיקוח על עסקי הביטוח (תנאי חוזה לביטוח רכב) התשמ"ו-1986 ותקנות הפיקוח על עסקי ביטוח (תנאי חוזה לביטוח דירות ותכולתן), התשמ"ו-1986, הפרת חוזה והפרת חובת תום הלב. סעדים מבוקשים: חיוב המשיבה להשיב את סכומי המע"מ, סכומי ירידת הערך שלא שולמו לחברי הקבוצה וכן את סכומים שלא שולמו בהחזר שכר טרחת שמאי, בערכים ריאליים כשהם כוללים הפרשי הצמדה וריבית כדין; ולקבוע כי שיטת ההפחתה לפיה פועלת המשיבה מנוגדת לדין ולהורות למשיבה לחדול מין השימוש בה.	כל מבוטח, מוטב או צד שלישי אשר לא תיקן את הנזק שנגרם לרכוש המבוטח עובר להגשת תביעה לקבלת תגמולי ביטוח, ושולמו לו פיצויים, תגמולי ביטוח ו/או שיפוי ו/או החזר שכר טרחת שמאי, שלפי הטענה, הופחתו מהם סכומים בניגוד לדין, ובכלל זה סכום המע"מ ו/או ירידת הערך, או חלקם.	התובענה מצויה בשלב הבקשה לאישור כתובענה ייצוגית. החברה הגישה תגובתה לבקשה.	לא כומת. הוערך בכ- 60 מיליון ש"ח בשנה.
11.	09/2016 מחוזי - מרכז	מבוטח בפוליסת "טופ פייננס" נ' החברה.	גביית רכיב "הוצאות ניהול השקעות" ("הוצאות ישירות") וזאת מעבר לדמי הניהול, בהיעדר, לכאורה, הוראה בפוליסה המאפשרת לגבות. עילות התביעה: גביית ההוצאות הישירות בהיעדר זכות חוזית לביצועה תוך הפרת הפוליסה, תוך הטעיה, אי גילוי, חוסר תום לב והפרת חובת הנאמנות. סעדים עיקריים מבוקשים: (א) השבה של ההוצאות הישירות שנגבו על ידי החברה; (ב) צו האוסר על החברה לגבות מחברי הקבוצה הוצאות ישירות; (ג) פסיקת גמול לתובע המייצג ושכר טרחה לבאי כוחו.	כל בעלי פוליסת "טופ פייננס" של הנתבעת, בעבר ובהווה ובשבע השנים שקדמו למועד הגשת התובענה.	התובענה מצויה בשלב הבקשה לאישור כתובענה ייצוגית. החברה הגישה תגובתה לבקשה. התובענה מצויה בשלב הסיכומים.	כ- 23.6 מיליוני ש"ח.

ב. להלן פירוט הבקשות בגין תובענות מהותיות ובקשות לאישורן כייצוגיות: (המשך)

מס"ד	תאריך וערכאה (1)	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים	הקבוצה המיוצגת (2)	פרטים	סכום התביעה (3)
12.	09/2016 מחוזי - ת"א	מבוטח בפוליסת ביטוח בריאות נ' החברה וחברות ביטוח נוספות.	גביית פרמיות, לכאורה, מן המבוטחים בביטוח בריאות, בגין כיסויים מיותרים שהמבוטחים אינם זקוקים להם, וכן מכירה, לכאורה, במודע ובמכוון, פוליסות ביטוח בריאות הכוללות כיסויים אשר למבוטח אין כל צורך בהם, שכן הוא מחזיק בביטוח בריאות משלים מטעם קופת החולים אליה הוא משתייך. עילות התביעה: הטעייה, התעשרות שלא כדין ועשיית עושר ולא במשפט, הפרת חובת תום הלב, הפרת חובה חקוקה, הפרה של הוראות הדין לרבות חוק חוזה ביטוח, התשמ"א-1981, וחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981, הפרה של הוראות חוזר הממונה מס' 6-1-2007 וכן תניה מקפחת בחוזה אחיד בניגוד לחוק החוזים האחידים, התשמ"ג-1982. סעדים עיקריים מבוקשים: (א) החזר של סכומי הפרמיות העודפים שנגבו לכאורה שלא כדין; (ב) צו עשה המורה למשיבות לשנות את דרך פעולתן כפי המתואר בתובענה; (ג) תשלום גמול למבקשים ושכר טרחה לבא כוחם בשיעור יחסי לשווי הסעד ממנו יהנו חברי הקבוצה; (ד) כל סעד נוסף כפי שבית המשפט ימצא לנכון בנסיבות העניין.	כלל מבוטחי הנתבעת בשבע השנים האחרונות, בפוליסת בריאות הכוללת כיסויים חופפים באופן מלא או חלקי.	התובענה מצויה בשלב הבקשה לאישור כתובענה ייצוגית. החברה הגישה תגובתה לבקשה. התובענה מצויה בשלב הסיכומים.	כ-4.45 מיליארד ש"ח לכלל הנתבעות; חלקה היחסי של החברה הוערך בכ- 314 מיליון ש"ח.

באור 6: - התחייבויות תלויות (המשך)

ב. להלן פירוט הבקשות בגין תובענות מהותיות ובקשות לאישורן כייצוגיות: (המשך)

מס"ד	תאריך וערכאה (1)	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים	הקבוצה המיוצגת (2)	פרטים	סכום התביעה (3)
13.	01/2017 בית דין אזורי לעבודה ת"א	מבוטח בביטוח מנהלים נ' החברה.	גביית רכיב "הוצאות ניהול השקעות" ("הוצאות ישירות"), בפוליסות ביטוחי מנהלים המשווקות על ידי הנתבעת, וזאת, לפי הטענה, מעבר לדמי הניהול ו/או דמי הביטוח ובהיעדר הוראה בפוליסה המאפשרת לגבות. עילות התביעה: הפרת הוראות הפוליסה, הפרת חובת האמון, הפרת חובת הגילוי והפרת חובת תום הלב במשא ומתן, מסירת תיאור מטעה תוך הפרת חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה-2005, וחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981. סעדים עיקריים מבוקשים: (א) פיצוי של חברי הקבוצה בגין הנזקים שנגרמו להם לכאורה תוך השבת כלל הסכומים שנגבו לכאורה בניגוד לפוליסה כנטען לעיל, והעברתם ישירות ליתרת הכספים הצבורה בפוליסה; (ב) צו האוסר על הנתבעת לגבות מחברי הקבוצה הוצאות ישירות כאמור; (ג) פסיקת גמול לתובע המייצג ושכ"ט לבאי כוחו.	כל המבוטחים בביטוחי המנהלים ששווקו על ידי הנתבעת (משתתף ברווחים, "מרב", "סטטוס" וכיו"ב), אשר נגבו מהם הוצאות ניהול השקעות כאשר הפוליסה לא כללה הוראה המאפשרת לגבות הוצאות אלו.	התובענה מצויה בשלב הבקשה לאישור כתובענה ייצוגית. החברה הגישה תגובתה לבקשה.	כ-185 מיליון ש"ח.

באור 6: - התחייבויות תלויות (המשך)

ג. תובענות נגזרות ומהותיות אחרות:

בנוסף לתובענות המהותיות ולבקשות לאישורן כייצוגיות, המתוארות לעיל, שאושרו או שטרם אושרו, קיימות תובענות ובקשות לאישורן כייצוגיות כאמור, אשר סכום התביעה בכל אחת מהן אינו מהותי ולפיכך לא נכלל לגביהן תיאור מפורט בדוחות הכספיים:

מס"ד	תאריך וערכאה	הצדדים	טענות מרכזיות	פרטים	סכום התביעה
1.	11/2015 מחוזי - ת"א	מבוטחים בביטוח אלמנטרי נ' החברה וחברות ביטוח נוספות.	הפחתת סכומי הנזק הנתבעים על ידי צד ג', בטענה ל"רשלנות תורמת" מצדו של צד ג', ללא הנמקה. וזאת, בניגוד להוראות הדין וחוזרי הממונה.	התובענה מצויה בשלב הבקשה לאישור כתובענה ייצוגית. החברה הגישה תגובתה לבקשה. ביום 29 במרס 2018, הגישו הצדדים בקשה משותפת לאישור הסדר פשרה.	לפחות 3 מיליון ש"ח.
2.	03/2016 מחוזי - ת"א	מבוטחים בביטוח אלמנטרי נ' החברה.	חיוב בפרמיה מוגדלת (בגין הגדלת סכום הביטוח) למן ה- 1 לחודש בו הוגדל סכום הביטוח בפוליסות ביטוח מבנה, גם באותם מקרים שבהם בפועל הורחבה הפוליסה (כלומר, סכום הביטוח הוגדל) לאחר ה- 1 לחודש.	התובענה מצויה בשלב הבקשה לאישור כתובענה ייצוגית. החברה הגישה תגובתה לבקשה. ביום 13 במרס 2017, הוגש על ידי הצדדים הסדר פשרה ("ההסדר") לאישור בית המשפט. ביום 25 בדצמבר, 2017 הוגשה התנגדות להסכם הפשרה.	כ- 14 מיליון ש"ח.
3.	01/2017 מחוזי - מרכז	מבוטח בביטוח אלמנטרי נ' החברה וחברה נוספת.	גביית יתר על ידי הנתבעות, תוך הימנעות מלנהוג כלפי המבוטחים על פי פרקטיקה נוהגת, לפי הטענה, של הפחתה בדמי הביטוח בעת חציית מדרגת גיל ו/או ותק נהיגה המזכה בהפחתה בפרמיית הביטוח.	התובענה מצויה בשלב הבקשה לאישור כתובענה ייצוגית. החברה הגישה תגובתה לבקשה. הדיון בתובענה אוחד עם הדיון בתובענה הנזכרת בסעיף ג(5) להלן.	חלקה היחסי של החברה הוערך בכ- 12.25 מיליון ש"ח.

מס"ד	תאריך וערכאה	הצדדים	טענות מרכזיות	פרטים	סכום התביעה
4.	06/2017 מחוזי - מרכז	מעסיקים/מעבידים נ' החברה (תביעת שיבוב)	השבתם של דמי הפגיעה ששילמו מעסיקים/מעבידים למוסד לביטוח לאומי (להלן: "דמי הפגיעה" ו-"המל"ל", בהתאמה) בגין תקופת הזכאות לדמי פגיעה כמשמעותה בסעיף 94 לחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], תשנ"ה-1995 בעקבות תאונות דרכים שנגרמו לעובדיהם ואשר הוכרו גם כתאונות עבודה על ידי המל"ל.	התובענה מצויה בשלב האישור כתובענה ייצוגית. החברה הגישה תגובתה לבקשה.	כ - 14.5 מיליון ש"ח.
5.	9/2017 מחוזי - ירושלים	מבוטח בביטוח אלמנטרי נ' החברה	עניינה של התובענה, בטענה לפיה הנתבעות מפרות את הוראות סעיף 5(ב) לחוק פסיקת ריבית והצמדה, תשכ"א-1961 (להלן: "החוק"), בכך שאינן מוסיפות לסכומי הכסף ששילמו למבקשים וחברי הקבוצה הנטענת כפי שנפסקו על ידי רשות שיפוטית, הפרשי הצמדה ו/או ריבית ו/או ריבית צמודה, במקרים בהם הן שילמו סכומים כאמור במועד המאוחר למועד הפירעון (כהגדרתו בחוק).	התובענה מצויה בשלב האישור כתובענה ייצוגית. החברה הגישה תגובתה לבקשה.	מוערך על ידי התובעים בעשרות מיליוני ש"ח.
6.	9/2017 מחוזי - חיפה	מבוטח בביטוח אלמנטרי נ' החברה	עניינה של התובענה, בטענה לפיה הנתבעת גובה הוצאות גביה, לכאורה שלא כדין, במסגרת גביית חובות מלקוחותיה החייבים לה כספים. על פי הטענה, הנתבעת התעשרה ומתעשרת לכאורה שלא כדין על חשבון המבוטחים הצרכנים, ללא ידיעתם וללא הסכמתם, בכך שאלה נדרשו לשלם ו/או שילמו לנתבעת הוצאות בגין מכתבי התראה שנשלחו אליהם, לרבות שכר טרחת באי כוחה והוצאות מסירה.	התובענה מצויה בשלב האישור כתובענה ייצוגית. החברה הגישה תגובתה לבקשה.	5 מיליוני ש"ח (על דרך האומדן).

מס"ד	תאריך וערכאה	הצדדים	טענות מרכזיות	פרטים	סכום התביעה
7.	11/2017 מחוזי - מרכז	ויצו נ' החברה	עניינה של הבקשה בטענה כי הנתבעות גובות פרמיות ביטוח, הכוללות "תוספת סיכון" הנובעת מאופי עבודתם של המבוטחים, וזאת למרות העובדה שמבוטחים אלו כלל אינם עובדים במועד שבו נרכש הכיסוי הביטוחי או הפסיקו לעבוד בעבודה אשר הצדיקה את גבית תוספת הסיכון.	התובענה מצויה בשלב האישור כתובענה ייצוגית. החברה טרם הגישה תגובתה לבקשה.	מיליוני ש"ח (על דרך האומדן).
8.	12/2017 מחוזי - ת"א	מבוטח בביטוח אחריות נ' החברה	עניינה של הבקשה בטענה, כי בקרות אירוע ביטוח אחריות, החברה מתפשרת או מגיעה להסכמות עם הצד שכנגד, בשם המבוטח, מבלי לקבל את אישורו או הסכמתו של המבוטח ומבלי למסור למבוטח הודעה בהתאם להוראות סעיף 68 לחוק חוזה ביטוח, תשמ"א-1981 ("חוק חוזה הביטוח").	התובענה מצויה בשלב האישור כתובענה ייצוגית. החברה טרם הגישה תגובתה לבקשה.	6.3 מיליוני ש"ח.
9.	12/2017 מחוזי - ת"א	נפגע צד ג' בביטוח רכב נ' החברה	עניינה של הבקשה בטענה כי במקרים בהם צדדי ג' פונים לחברה בטענה שנגרמו להם נזקים בשל רשלנותו של המבוטח, החברה מפחיתה מסכומי הנזק סכום שרירותי בגין רשלנות תורמת.	התובענה מצויה בשלב האישור כתובענה ייצוגית. החברה הגישה בקשה למחיקת בקשת האישור.	לפחות 2.8 מיליוני ש"ח.
10.	02/2018 מחוזי - ת"א	מבוטח בפוליסות ביטוח חיים נ' החברה ואח'	עניינה של הבקשה בטענה כי הנתבעות גבו וגובות ממבוטחים אשר נטלו מהן הלוואה דמי טיפול/דמי גביה/דמי תפעול/עמלה בקשר עם העמדה הלוואה ו/או עריכת מסמכי ההלוואה ו/או גביית תשלומי פירעון ההלוואה ו/או ניהולה של ההלוואה, ומשלשלות כספים אלה לכיסן הפרטי במקום להעבירן לקופת המבוטחים.	התובענה מצויה בשלב האישור כתובענה ייצוגית. החברה טרם הגישה תגובתה לבקשה. התובענה מצויה בהליך גישור.	כ- 5 מיליוני ש"ח .

באור 6: - התחייבויות תלויות (המשך)

ד. תובענות נגזרות ומהותיות אחרות:

מס"ד	תאריך וערכאה	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים	פרטים	סכום התביעה
1.	06/2016 מחוזי - מרכז	סוכן נ' החברה	לטענת הסוכן (התובע) בשל הפרת ההסכם בינו לבין החברה ובשל הפרת חובת הזהירות שלה כלפיו, בוטלו פוליסות ביטוח שתווכו על ידו בשיעורים ניכרים וסוכנות הביטוח שבבעלותו קרסה. במקביל מתנהל הליך בהוצאה לפועל אגב בקשה לביצוע שטר שהוגשה על ידי החברה.	ביום 19 ביוני 2016, הגיש הסוכן תביעה כנגד החברה. ביום 1 בספטמבר 2016, הגישה החברה כתב הגנה. ביום 6 באפריל 2017, קיבל בית המשפט העליון את בקשת הצדדים לאיחוד הליך התובענה של הסוכן עם ההליך לביצוע שטר שהוגש על ידי החברה.	כ- 35 מיליון ש"ח.

מס"ד	תאריך וערכאה	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים	פרטים	סכום התביעה
1.	06/2011 מחוזי - מרכז	מבוטח נ' החברה וחברות ביטוח נוספות.	עיכוב תשלום תגמולי ביטוח, בשל עיקול או צווי כינוס או זכויות אחרות כלשהן של צדדים שלישיים, בערכים נומינליים ללא שיערוך וללא שהן משיבות למבוטחים הזכאים לתגמולי ביטוח את הפירות שנצמחו על אותם כספים. עילות תביעה: עשיית עושר ולא במשפט. סעד מבוקש: תשלום הפרשי הצמדה וריבית בגין תקופת העיכוב.	ביום 12 בדצמבר, 2012, אישר בית המשפט את הבקשה כתובענה ייצוגית. ביום 13 באוקטובר 2016, הגישו הצדדים הסכם פשרה לאישור בית המשפט. ביום 29 במרץ 2018 ניתן פסק דין המאשר את הסכם הפשרה, ובכך באה התובענה לידי סיום.	כ- 43 מיליון ש"ח מתוך סך כולל של כ- 350 מיליון ש"ח, המיוחס לכלל הנתבעות.
2.	01/2015 מחוזי - מרכז	מבוטח תאונות וביטוח חיים נ' החברה.	אי תשלום תגמולי ביטוח למבוטחים, בפוליסות תאונות אישיות ובפוליסות ביטוח חיים הכוללות נספח "נכות מתאונה", מקום בו נגרמה למבוטחים נכות צמיתה כתוצאה מתאונה, לרבות ובמיוחד מסוג צלקת אסתטית ואשר המשיבה מוצאת אותה כנכות בלתי תפקודית. עילות תביעה: הפרת חוזי הביטוח והפוליסות, הפרת הוראות חוק חוזה הביטוח, התשמ"א-1981, הפרת חוק הפיקוח והטעיה. סעדים מבוקשים: קביעה כי יש לשלם לחברי הקבוצה תגמולי ביטוח, בהתאם לאחוז הנכות שנקבע להם על ידי המוסד לביטוח לאומי, גם בגין פגיעות אסתטיות כאמור.	ביום 27 במרץ 2018, ניתן פסק דין הדוחה את תביעת המבקשים ואת הבקשה לאישור התביעה הייצוגית, ובכך באה התובענה לידי סיום.	לא כומת. מוערך במיליוני ש"ח.

באור 6: - התחייבויות תלויות (המשך)

ה. תובענות שהסתיימו: (המשך)

מס"ד	תאריך וערכאה	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים	פרטים	סכום התביעה
3.	11/2016 מחוזי - מרכז	מבוטח בפוליסת ביטוח חיים נ' החברה וחברות נוספות.	אי תשלום על ידי הנתבעות למבוטחים בפוליסות ביטוח חיים, אגב הלוואה לדיר, בהן מסלול ההלוואה הינו כזה שבו קרן ההלוואה מוחזרת בסוף התקופה (הלוואות גישור), בעת קרות מקרה הביטוח את מלוא יתרת סכום ההלוואה הרשומה בספרי הבנק המוטב וזאת תוך הטעיה בוטה, לכאורה, בכיסוי הביטוחי הניתן. עילות התביעה: עילות בהתאם לחוק הגנת הצרכן, התשמ"א-1981 כגון - הטעיה, הפרת חובת הגילוי, הפרת הוראות חוק חוזה ביטוח, התשמ"א-1981, הפרת חובה חקוקה, רשלנות מכח פקודת הנזיקין, חוסר תום לב והפרת הוראות הפוליסה. סעדים עיקריים מבוקשים: (א) להורות לנתבעות לשנות את התנהלותן ביחס לכיסוי הביטוחי כך שבכל מקרה ביטוחי תשלום מלוא יתרת ההלוואה הרשומה בספרי הבנק, בלי קשר למסלול שבו נטל הלקוח את ההלוואה וכן להורות לנתבעות לבצע אבחנה בין סוגי ההלוואות כבר במעמד מילוי טופס ההצעה; (ב) פיצוי בסך מלוא יתרת ההלוואה שהופיעה בספרי הבנק במועד קרות מקרה ביטוח בשבע השנים האחרונות על דרך אומדן הנתונים ששולמו לאורך השנים על ידי הנתבעות או באמצעות מינוי מומחה; (ג) פסיקת גמול לתובעים המייצגים ושכר טרחה לבאי כוחם.	ביום 17 באוקטובר 2017, הוגשה בקשה מוסכמת להסתלקות. ביום 6 במאי 2018, אישר בית המשפט את בקשת ההסתלקות, הורה על מחיקת התובענה והבקשה, תוך דחיית תביעתם האישית של המבקשים.	כ- 75 מיליון ש"ח לכלל הנתבעות; חלקה היחסי של החברה הוערך בכ- 15 מיליון ש"ח.
4.	12/2016 מחוזי - מרכז	מבוטחת בפוליסת ביטוח חיים נ' החברה.	פירעון חלקי של יתרת חוב הלוואת דיר הנותר למבוטח בבנק במסגרת הלוואת משכנתא ואיננה כוללת בתגמולי הביטוח המשולמים את עמלת הפירעון המוקדם, העולים על סכום הביטוח בפוליסה. עילות התביעה: הפרת הוראות הפוליסה; הטעיית המבוטחים והפרת חובת הגילוי על-פי סעיפים 55 ו-58 לחוק הפיקוח על עסקי ביטוח, תשמ"א-1981; הפרת סעיף 3 לחוק חוזה ביטוח, תשמ"א-1981; רשלנות והפרת חובה חקוקה על-פי פקודת הנזיקין [נוסח חדש]. סעדים עיקריים מבוקשים: (א) להורות לנתבעת להשיב את מלוא הפער בין הסכום ששולם לחלק מחברי הקבוצה לבין יתרת החוב של אותם חברים בספרי הבנק; (ב) להורות לנתבעת לחדול מהתנהלותה המתוארת בתובענה כלפי חלק מחברי הקבוצה ולפצותם בגין נזק לא ממוני כמפורט לעיל; (ג) לפסוק גמול לתובע המייצג ושכ"ט לבאי כוחו.	ביום 21 במאי 2018, אישר בית המשפט את בקשת ההסתלקות תוך מחיקת בקשת האישור ומחיקת התביעה האישית של המבקשת ללא צו להוצאות, תוך תשלום סכום לא מהותי לצורך יישוב המחלוקת האישית בין המבקשת לנתבעת. בכך באה התובענה הייצוגית דנן לידי סיום.	כ-53.85 מיליון ש"ח.

באור 6: - התחייבויות תלויות (המשך)

תובענות ייצוגיות ובקשות לאישור תובענות כייצוגיות (המשך)

טבלה מסכמת:

להלן טבלה מסכמת של הסכומים הנתבעים במסגרת בקשות תלויות לאישור תובענות כייצוגיות, תובענות שאושרו כתביעה ייצוגית ותביעות מהותיות אחרות כנגד הקבוצה, כפי שצויינו על ידי התובעים בכתבי הטענות אשר הוגשו מטעמם. מובהר כי הסכום הנתבע אינו מהווה בהכרח כימות של סכום החשיפה המוערכת על ידי הקבוצה, שכן המדובר בהערכות מטעם התובעים אשר דינן להתברר במסגרת ההליך המשפטי. עוד מובהר כי הטבלה להלן אינה כוללת הליכים שהסתיימו, לרבות בהליכים שהסתיימו לאחר שאושר בהן הסכם פשרה.

הסכום הנתבע אלפי ש"ח	כמות תביעות	תובענות שאושרו כתביעה ייצוגית:
493,000	3	צוין סכום המתייחס לחברה
		התביעה מתייחסת למספר חברות ולא יוחס
225,000	1	סכום ספציפי לחברה
-	1	לא צוין סכום התביעה
		בקשות תלויות לאישור תובענות כייצוגיות:
666,450	13	צוין סכום המתייחס לחברה
		התביעה מתייחסת למספר חברות ולא יוחס
2,550,000	2	סכום ספציפי לחברה
-	3	לא צוין סכום התביעה
35,000	1	תביעות מהותיות אחרות (*)

לתאריך הדיווח, סכום ההפרשה המצטבר בגין התביעות שהוגשו כנגד החברה כמפורט לעיל, מסתכם בכ- 24 מיליוני ש"ח (ליום 31 בדצמבר, 2017 כ- 24 מיליוני ש"ח).

(*) ראה סעיף ד' לעיל

הממונה, מפרסם מעת לעת, ניירות עמדה, עקרונות לניסוח תוכניות ביטוח, מסמכי נהגים ראויים ולא ראויים וכיוצא באלה מסמכים או טיוטות מסמכים הרלבנטיים לתחומי פעילותה של החברה, אשר יכול ויש להם השפעה על זכויות מבוטחים ו/או עמיתים ויכול ויש בהם ליצור חשיפה לחברה במקרים מסוימים הן ביחס לתקופת פעילותה קודם לכניסת אותם מסמכים לתוקף והן ביחס לעתיד.

לא ניתן לצפות מראש האם ובאיזו מידה חשופה החברה לטענות בקשר ו/או בעקבות הוראות אלו אשר אפשר שיעלו בין היתר, באמצעות המנגנון הדיוני הקבוע בחוק תובענות ייצוגיות. לעיתים יכולה להיות השלכה מסוג זה גם לחוזרים שהממונה מפרסם ואשר תחולתם עתידית. כנגד החברה מוגשות, מעת לעת, תלונות, לרבות תלונות לממונה ביחס לזכויות מבוטחים על פי תוכניות ביטוח ו/או הדין. תלונות אלו מטופלות באופן שוטף על ידי אגף תלונות הציבור בחברה. לעיתים הכרעות (או טיוטות הכרעה) של הממונה בתלונות אלו, ניתנות באופן רחבי ביחס לקבוצת מבוטחים.

כמו כן, עורך הממונה, מעת לעת, לרבות בעקבות תלונות מבוטחים, ביקורות מטעמו בחברה ו/או מעביר אליה בקשות לקבלת נתונים, בנושאים שונים של ניהול החברה, ניהול זכויות מבוטחים בה וכן ביקורות ליישום הוראות הרגולציה ו/או הטמעת לקחי ביקורות קודמים, בהן בין היתר, מתקבלות דרישות להכנסת שינויים במוצרים השונים, מתן הנחיות לביצוע החזרים ו/או הנחיות ו/או הוראות בקשר לתיקון ליקויים או ביצוע פעולות המבוצעות על-ידי החברה, לרבות החזר כספים למבוטחים. בהתאם לממצאי ביקורות או נתונים המועברים, לעיתים מטיל הממונה עיצומים כספיים בהתאם לחוק סמכויות האכיפה.

באור 6: - התחייבויות תלויות (המשך)

תובענות ייצוגיות ובקשות לאישור תובענות כייצוגיות (המשך)

קיימת חשיפה כללית אשר לא ניתן להעריכה ו/או לכמתה, הנובעת, בין היתר, ממורכבותם של השירותים הניתנים על ידי החברה למבוטחיה. מורכבות הסדרים אלו צופנת בחובה, בין היתר, פוטנציאל לטענות פרשנות ואחרות, עקב פערי מידע בין החברה לבין הצדדים השלישיים לחוזי הביטוח, הנוגעות לשורה ארוכה של תנאים מסחריים ורגולטורים. חשיפה זו באה לידי ביטוי בעיקר ביחס למוצרי החסכון הפנסיוני והביטוח ארוך טווח, לרבות ביטוח בריאות, בהם פועלת החברה, בהיותם מאופיינים באורח חיים ממושך ובמורכבות גבוהה, במיוחד לאור ההסדרים התחיקתיים השונים הן בתחום ניהול המוצרים והן בתחום המיסוי, לרבות בנושאי תשלומי הפקדות על-ידי מעסיקים ומבוטחים, פיצולם ושיוכם לרכיבי הפוליסות השונים, ניהול ההשקעות, מעמדו התעסוקתי של המבוטח, תשלומי ההפקדות שלו ועוד. מוצרים אלו מנוהלים על פני שנים בהם מתרחשים שינויים במדיניות, ברגולציה ובמגמות הדין, לרבות בפסיקת בתי המשפט. שינויים אלו מיושמים על ידי מערכות מיכוניות העוברות שינויים והתאמות באופן תדיר. מורכבות שינויים אלו והחלת השינויים לגבי מספר רב של שנים, יוצרת חשיפה תפעולית מוגברת. קבלת פרשנות חדשה לאמור בפוליסות ביטוח ובמוצרים פנסיונים ארוכי טווח יש לעיתים בכדי להשפיע על הרווחיות העתידית של החברה בגין התיק הקיים, זאת בנוסף לחשיפה הגלומה בדרישות לפיצוי ללקוחות בגין פעילות העבר. לא ניתן לצפות מראש את סוגי הטענות שיועלו בתחום זה ואת החשיפה הנובעת מטענות אלו ואחרות בקשר עם חוזה הביטוח המועלות, בין היתר, באמצעות המנגנון הדיוני הקבוע בחוק תובענות ייצוגיות.

כמו כן, תחום הביטוח בו עוסקת החברה הינו עתיר פרטים ונסיבות, ואשר קיים בו סיכון אינהרנטי שלא ניתן לכימות להתרחשות של טעות או שורה של טעויות מיכוניות או טעויות אנוש, הן בתהליכי עבודה מובנים והן במסגרת טיפול פרטני בלקוח, ואשר עלולות להיות להן תוצאות רחבות היקף הן ביחס להיקף התחולה למספר רב של לקוחות או מקרים והן ביחס להיקף הכספי הרלבנטי בהתייחס ללקוח בודד. החברה מטפלת, באופן שוטף, בטיוב זכויות מבוטחים, בכל הקשור לניהול המוצרים בחברה, בהתאם לפערים המתגלים מעת לעת.

החברה חשופה לתביעות וטענות במישור דיני החוזים וקיום התחייבויות ביטוחיות במסגרת הפוליסה, ייעוץ לקוי, הפרת חובת נאמנות, ניגוד עניינים, חובת זהירות, רשלנות במסגרת אחריות מקצועית של הגופים המקצועיים בחברה לרבות סוכנות הביטוח המאוחדת וכיוצ"ב טענות הקשורות בשירותים הניתנים על ידי החברה וכן מעת לעת מתקיימים נסיבות ואירועים המעלים חשש לטענות מסוג האמור. החברה רוכשת פוליסות לכיסוי אחריות מקצועית, לרבות כנדרש על פי ההסדר התחיקתי, ובעת הצורך היא מדווחת לפוליסה או פוליסות אלו לצורך כיסוי חבות שמקורה באחריות מקצועית וניתנת להגנה ברכישת ביטוח. סכומי החשיפה האפשרית עולים על סכומי הכיסוי ואין וודאות בדבר קבלת כיסוי בפועל בעת קרות מקרה ביטוח.

באור 7: - אירועים מהותיים בתקופת הדיווח ולאחריו

א. שינויים בריבית

הקבוצה מחשבת את עתודות ביטוח חיים לתשלום קצבה, את נאותות העתודה בביטוח בריאות ואת ההתחייבויות הביטוחיות בביטוח כללי, בהתבסס על ריבית חסרת סיכון בתוספת פרמיית אי נזילות. להלן מפורטים השינויים כתוצאה משינוי בריבית חסרת סיכון:

לשנה			
שהסתיימה			
ל- 3 חודשים שהסתיימו	ביום 31 במרס	ביום 31 בדצמבר	
2018	2017	2017	
בלתי מבוקר	מבוקר	מבוקר	
אלפי ש"ח			
(10,527)	17,938	(53,546)	עדכון העתודה המשלימה לגמלאות בעקבות השינוי בשיעור ריבית ההיוון המשמש לחישובה
עדכון בעקבות בחינת נאותות העתודות:			
(12,922)	4,801	(10,376)	בביטוח חיים
(32,602)	3,348	3,348	בביטוח בריאות
(45,524)	8,149	(7,028)	סך הכל השפעה בעקבות בחינת נאותות העתודות
(12,039)	(5,208)	(29,341)	שינוי בהתחייבויות ביטוחיות בביטוח כללי
(68,090)	20,879	(89,915)	סך הכל לפני מס

ב. הוצאות ישירות כנגד ביצוע השקעות

בהמשך לאמור בביאור 40' לדוחות הכספיים לשנת 2017, יצוין כי בחודש מאי 2018 האריכה וועדת הכספים של הכנסת בשנתיים את התקנות לעניין לגביית 'הוצאות ישירות' על עסקאות, המגבילות את גובה ההוצאות הישירות הנגבות מעבר לעמלות דמי הניהול במסגרת השקעות שונות, ומעמידות אותן על 0.25 אחוז לכל היותר.

ג. התפתחויות בשוקי ההון לאחר תאריך הדיווח

בתקופה שלאחר מועד הדיווח חלה עלייה בעקום הריבית חסרת הסיכון. בהמשך לאמור בביאור 36(6) בדוחות הכספיים השנתיים, עלייה בשיעור הריבית עשויה לגרום לקיטון בהתחייבויות הביטוחיות בביטוח כללי, ביטוח בריאות וביטוח חיים. בשלב זה לא ניתן להעריך את היקפה של ההקטנה האמורה.

לכבוד בעלי המניות של מנורה מבטחים ביטוח בע"מ

הנדון: דוח מיוחד של רואה החשבון המבקר על מידע כספי ביניים נפרד לפי דרישת הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון בהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981

מבוא

סקרנו את המידע הכספי הביניים הנפרד המובא לפי דרישת הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון בהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981 של מנורה מבטחים ביטוח בע"מ (להלן - החברה) ליום 31 במרס, 2018 ולתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה באותו תאריך. המידע הכספי הביניים הנפרד הינו באחריות הדירקטוריון והנהלה של החברה. אחריותנו היא להביע מסקנה על המידע הכספי הביניים הנפרד לתקופת ביניים זו בהתבסס על סקירתנו.

היקף הסקירה

ערכנו את סקירתנו בהתאם לתקן סקירה 1 של לשכת רואי חשבון בישראל "סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים הנערכת על ידי רואה החשבון המבקר של היישות". סקירה של מידע כספי ביניים נפרד מורכבת מבידורים, בעיקר עם אנשים האחראים לעניינים הכספיים והחשבונאיים, ומיישום של נוהלי סקירה אנליטיים ואחרים. סקירה הינה מצומצמת בהיקפה במידה ניכרת מאשר ביקורת הנערכת בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל ולפיכך אינה מאפשרת לנו להשיג ביטחון שניוודע לכל העניינים המשמעותיים שהיו יכולים להיות מזהים בביקורת. בהתאם לכך, אין אנו מחוויים חוות דעת של ביקורת.

מסקנה

בהתבסס על סקירתנו, לא בא לתשומת ליבנו דבר הגורם לנו לסבור שהמידע הכספי הביניים הנפרד הנ"ל אינו ערוך, מכל הבחינות המהותיות, בהתאם לדרישות הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון כפי שנקבעו בחוזר ביטוח 2015-1-15.

קוסט פורר גבאי את קסירר
רואי חשבון

תל-אביב,
28 במאי, 2018

תמצית נתונים המתייחסים לדוחות הכספיים הנפרדים של החברה ("סולו")

להלן נתונים כספיים תמציתיים על בסיס הדוחות הכספיים הנפרדים של החברה (להלן - דוחות סולו), הערוכים לפי תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) למעט העניינים הבאים:

1. בדיקת ירידת ערך בחברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני, נעשית לפי הוראות תקן חשבונאות בינלאומי IAS 36 - ירידת ערך נכסים ולא לפי הוראות תקן חשבונאות בינלאומי IAS28 - השקעות בחברות כלולות.

2. זכויות במקרקעין כוללות גם זכויות במקרקעין של חברה מוחזקת שהחזקת זכויות אלה היא עיסוקה היחיד.

דוחות על המצב הכספי

ליום	ליום 31 במרס		
31 בדצמבר	2017	2018	
מבוקר	בלתי מבוקר		
	אלפי ש"ח		
נכסים בלתי מוחשיים	398,523	360,423	410,597
הוצאות רכישה נדחות	1,166,109	1,168,829	1,190,772
רכוש קבוע	773,260	800,701	601,728
השקעות בחברות מוחזקות	146,907	195,519	145,538
נדל"ן להשקעה עבור חוזים תלויי תשואה	76,818	76,410	76,942
נדל"ן להשקעה אחר	303,353	136,450	474,548
נכסי ביטוח משנה	1,713,507	1,757,430	1,786,978
נכסי מסים שוטפים	32,677	52,548	50,555
חייבים ויתרות חובה	264,506	209,545	321,453
פרמיות לגבייה	614,585	760,213	803,936
השקעות פיננסיות עבור חוזים תלויי תשואה	22,759,485	21,468,996	23,335,976
השקעות פיננסיות אחרות:			
נכסי חוב סחירים	3,189,446	3,342,544	3,466,116
נכסי חוב שאינם סחירים	6,661,747	5,867,317	6,624,300
מניות	282,552	184,452	310,899
אחרות	1,146,061	944,310	1,263,070
סה"כ השקעות פיננסיות אחרות	11,279,806	10,338,623	11,664,385
מזומנים ושווי מזומנים עבור חוזים תלויי תשואה	2,320,304	1,867,551	2,195,895
מזומנים ושווי מזומנים אחרים	298,662	459,583	252,591
סך כל הנכסים	42,148,502	39,652,821	43,311,894
סך כל הנכסים עבור חוזים תלויי תשואה	25,391,318	23,576,310	25,847,380

תמצית נתונים המתייחסים לדוחות הכספיים הנפרדים של החברה ("סולר") (המשך)

דוחות על המצב הכספי (המשך)

ליום	ליום 31 במרס	
31 בדצמבר	2017	2018
מבוקר	בלתי מבוקר	
	אלפי ש"ח	

הון:

291,332	291,332	291,332	הון מניות
333,486	333,486	333,486	פרמיה על מניות
339,784	274,936	320,697	קרנות הון
725,159	692,805	653,467	עודפים
1,689,761	1,592,559	1,598,982	סה"כ הון

התחייבויות:

12,133,873	11,782,891	12,631,284	התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה
25,347,461	23,297,697	25,793,845	התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה
180,801	147,378	161,811	התחייבויות בגין מסים נדחים
125,507	121,653	123,264	התחייבויות בשל הטבות לעובדים
1,322,574	1,350,411	1,308,423	זכאים ויתרות זכות
1,348,525	1,360,232	1,694,285	התחייבויות פיננסיות
40,458,741	38,060,262	41,712,912	סך כל ההתחייבויות
42,148,502	39,652,821	43,311,894	סך כל ההון וההתחייבויות

28 במאי, 2018

תאריך אישור הדוחות הכספיים

ארי קלמן
יו"ר הדירקטוריוןיהודה בן אסאייג
מנהל כלליאילן שגב
משנה למנהל כללי
ומנהל אגף כספים

תמצית נתונים המתייחסים לדוחות הכספיים הנפרדים של החברה ("סולר") (המשך)

דוחות רווח או הפסד

לשנה שהסתיימה	ל- 3 חודשים שהסתיימו		
ביום	ביום 31 במרס		
31 בדצמבר	2017	2018	
מבוקר	בלתי מבוקר		
	אלפי ש"ח		
6,154,567	1,499,559	1,790,813	פרמיות שהורווחו ברוטו
761,962	192,867	190,642	פרמיות שהורווחו על ידי מבטחי משנה
5,392,605	1,306,692	1,600,171	פרמיות שהורווחו בשייר
2,222,953	362,558	162,175	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
313,025	66,475	59,557	הכנסות מדמי ניהול
129,624	35,664	32,861	הכנסות מעמלות
1,021	237	-	הכנסות אחרות
8,059,228	1,771,626	1,854,764	סך כל ההכנסות
7,018,684	1,496,790	1,657,641	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה ברוטו
(591,281)	(176,998)	(162,505)	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
6,427,403	1,319,792	1,495,136	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
1,067,113	258,934	279,477	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
363,476	89,393	89,116	הוצאות הנהלה וכלליות
4,673	-	69	הוצאות אחרות
69,083	14,147	13,702	הוצאות מימון
7,931,748	1,682,266	1,877,500	סך כל ההוצאות
2,243	134	(2,452)	חלק בתוצאות חברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני
129,723	89,494	(25,188)	רווח (הפסד) לפני מסים על ההכנסה
45,668	37,360	(10,186)	מסים על ההכנסה (הטבת מס)
84,055	52,134	(15,002)	רווח נקי (הפסד)

תמצית נתונים המתייחסים לדוחות הכספיים הנפרדים של החברה ("סולר") (המשך)

דוחות על הרווח הכולל

לשנה שהסתיימה	ל- 3 חודשים שהסתיימו		
ביום	ביום 31 במרס		
31 בדצמבר	2017	2018	
מבוקר	בלתי מבוקר		
	אלפי ש"ח		
84,055	52,134	(15,002)	רווח נקי (הפסד)
			רווח (הפסד) כולל אחר:
			<u>פריטי רווח (הפסד) כולל אחר, שלאחר ההכרה לראשונה במסגרת</u>
			<u>הרווח הכולל, הועברו או יועברו לרווח והפסד</u>
(19,758)	(11,967)	5,648	התאמות הנובעות מתרגום דוחות כספיים של פעילויות חוץ
127,333	(15,774)	(320)	שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שנזקף לקרנות הון
(70,194)	(14,911)	(35,857)	רווחים והפסדים נטו ממימוש של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהועברו לדוחות רווח והפסד
5,874	234	3,572	הפסד מירידת ערך של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהועבר לדוחות רווח והפסד
43,255	(42,418)	(26,957)	סה"כ פריטי רווח (הפסד) כולל אחר, שלאחר ההכרה לראשונה במסגרת הרווח הכולל, הועברו או יועברו לרווח והפסד
20,796	(10,504)	(11,231)	מסים על ההכנסה (הטבת מס) המתייחסים לנכסים פיננסיים זמינים למכירה
(6,755)	(4,092)	1,931	מסים על ההכנסה (הטבת מס) המתייחסים לפריטים אחרים של הפסד כולל אחר
29,214	(27,822)	(17,657)	סה"כ פריטי רווח (הפסד) כולל אחר, נטו, שלאחר ההכרה לראשונה במסגרת הרווח הכולל, הועברו או יועברו לרווח והפסד
			<u>פריטי רווח (הפסד) כולל אחר, שלאחר ההכרה לראשונה במסגרת</u>
			<u>הרווח הכולל, לא יועברו לרווח והפסד</u>
10,145	-	-	הערכה מחדש בגין רכוש קבוע
263	(404)	2,856	רווח (הפסד) ממדידה מחדש בגין תוכניות להטבה מוגדרת
10,408	(404)	2,856	סה"כ פריטי רווח (הפסד) כולל אחר, שלאחר ההכרה לראשונה במסגרת הרווח הכולל, לא יועברו לרווח והפסד
2,425	(142)	976	מסים על ההכנסה (הטבת מס)
7,983	(262)	1,880	סה"כ פריטי רווח (הפסד) כולל אחר, נטו, שלאחר ההכרה לראשונה במסגרת הרווח הכולל, לא יועברו לרווח והפסד
37,197	(28,084)	(15,777)	רווח (הפסד) כולל אחר, נטו
121,252	24,050	(30,779)	סך-הכל רווח (הפסד) כולל

מידע נוסף אודות השקעות פיננסיות אחרות

א. השקעות פיננסיות אחרות

ליום 31 במרס, 2018						
נמדדים בשווי הוגן דרך רווח והפסד	זמינים למכירה	הלוואות וחייבים	סה"כ			
בלתי מבוקר				פירוט בסעיף		
אלפי ש"ח						
15,226	3,450,890	-	3,466,116	ב	נכסי חוב סחירים	
-	-	6,624,300	6,624,300	ג	נכסי חוב שאינם סחירים	
12,347	298,552	-	310,899	ד	מניות	
59,829	1,203,241	-	1,263,070	ה	אחרות	
87,402	4,952,683	6,624,300	11,664,385		סה"כ	
ליום 31 במרס, 2017						
נמדדים בשווי הוגן דרך רווח והפסד	זמינים למכירה	הלוואות וחייבים	סה"כ			
בלתי מבוקר				פירוט בסעיף		
אלפי ש"ח						
9,891	3,332,653	-	3,342,544	ב	נכסי חוב סחירים	
-	-	5,867,317	5,867,317	ג	נכסי חוב שאינם סחירים	
15,941	168,511	-	184,452	ד	מניות	
137,492	806,818	-	944,310	ה	אחרות	
163,324	4,307,982	5,867,317	10,338,623		סה"כ	
ליום 31 בדצמבר, 2017						
נמדדים בשווי הוגן דרך רווח והפסד	זמינים למכירה	הלוואות וחייבים	סה"כ			
מבוקר				פירוט בסעיף		
אלפי ש"ח						
16,541	3,172,905	-	3,189,446	ב	נכסי חוב סחירים	
-	-	6,661,747	6,661,747	ג	נכסי חוב שאינם סחירים	
16,746	265,806	-	282,552	ד	מניות	
77,669	1,068,392	-	1,146,061	ה	אחרות	
110,956	4,507,103	6,661,747	11,279,806		סה"כ	

מידע נוסף אודות השקעות פיננסיות אחרות (המשך)

ב. נכסי חוב סחירים

ליום 31 במרס, 2018	
הערך בספרים	עלות מופחתת
בלתי מבוקר	אלפי ש"ח
1,890,665	1,824,927
1,564,572	1,528,170
10,879	10,983
3,466,116	3,364,080
5,343	

אגרות חוב ממשלתיות

נכסי חוב אחרים:

נכסי חוב אחרים שאינם ניתנים להמרה

נכסי חוב אחרים הניתנים להמרה

סך הכל נכסי חוב סחירים

ירידות ערך קבועות שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)

ליום 31 במרס, 2017	
הערך בספרים	עלות מופחתת
בלתי מבוקר	אלפי ש"ח
2,208,968	2,157,271
1,133,540	1,104,067
36	26
3,342,544	3,261,364
7,378	

אגרות חוב ממשלתיות

נכסי חוב אחרים:

נכסי חוב אחרים שאינם ניתנים להמרה

נכסי חוב אחרים הניתנים להמרה

סך הכל נכסי חוב סחירים

ירידות ערך קבועות שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)

ליום 31 בדצמבר, 2017	
הערך בספרים	עלות מופחתת
מבוקר	אלפי ש"ח
1,872,614	1,811,785
1,305,511	1,239,985
11,321	10,852
3,189,446	3,062,622
3,382	

אגרות חוב ממשלתיות

נכסי חוב אחרים:

נכסי חוב אחרים שאינם ניתנים להמרה

נכסי חוב אחרים הניתנים להמרה

סך הכל נכסי חוב סחירים

ירידות ערך קבועות שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)

מידע נוסף אודות השקעות פיננסיות אחרות (המשך)

ג. נכסי חוב שאינם סחירים

ליום 31 במרס, 2018	
שווי הוגן	ערך בספרים
בלתי מבוקר	
אלפי ש"ח	
3,551,363	2,741,775
4,174,622	3,882,525
7,725,985	6,624,300
	97,451

אגרות חוב ממשלתיות

אג"ח מיועדות

נכסי חוב אחרים:

שאינם ניתנים להמרה

סך הכל נכסי חוב שאינם סחירים

ירידות ערך קבועות שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)

ליום 31 במרס, 2017	
שווי הוגן	ערך בספרים
בלתי מבוקר	
אלפי ש"ח	
3,262,121	2,557,015
3,575,535	3,310,302
6,837,656	5,867,317
	90,702

אגרות חוב ממשלתיות

אג"ח מיועדות

נכסי חוב אחרים:

שאינם ניתנים להמרה

סך הכל נכסי חוב שאינם סחירים

ירידות ערך קבועות שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)

ליום 31 בדצמבר, 2017	
שווי הוגן	ערך בספרים
מבוקר	
אלפי ש"ח	
3,507,539	2,675,236
4,299,907	3,986,511
7,807,446	6,661,747
	97,730

אגרות חוב ממשלתיות

אג"ח מיועדות

נכסי חוב אחרים:

שאינם ניתנים להמרה

סך הכל נכסי חוב שאינם סחירים

ירידות ערך קבועות שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)

מידע נוסף אודות השקעות פיננסיות אחרות (המשך)

ד. מניות

ליום 31 במרס, 2018		
הערך בספרים	עלות	
בלתי מבוקר		
אלפי ש"ח		
295,648	261,547	מניות סחירות
15,251	17,264	מניות שאינן סחירות
310,899	278,811	סך הכל מניות
28,649		ירידות ערך קבועות שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)
ליום 31 במרס, 2017		
הערך בספרים	עלות	
בלתי מבוקר		
אלפי ש"ח		
174,775	155,718	מניות סחירות
9,677	13,411	מניות שאינן סחירות
184,452	169,129	סך הכל מניות
38,323		ירידות ערך קבועות שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)
ליום 31 בדצמבר, 2017		
הערך בספרים	עלות	
מבוקר		
אלפי ש"ח		
268,087	221,793	מניות סחירות
14,465	16,899	מניות שאינן סחירות
282,552	238,692	סך הכל מניות
26,683		ירידות ערך קבועות שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)

מידע נוסף אודות השקעות פיננסיות אחרות (המשך)

ה. השקעות פיננסיות אחרות

ליום 31 במרס, 2018		
הערך בספרים	עלות	
בלתי מבוקר		
אלפי ש"ח		
965,520	891,813	השקעות פיננסיות אחרות סחירות
297,550	264,881	השקעות פיננסיות אחרות שאינן סחירות
1,263,070	1,156,694	סך הכל השקעות פיננסיות אחרות
38,734		ירידות ערך קבועות שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)
ליום 31 במרס, 2017		
הערך בספרים	עלות	
בלתי מבוקר		
אלפי ש"ח		
626,328	562,785	השקעות פיננסיות אחרות סחירות
317,982	288,254	השקעות פיננסיות אחרות שאינן סחירות
944,310	851,039	סך הכל השקעות פיננסיות אחרות
38,969		ירידות ערך קבועות שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)
ליום 31 בדצמבר, 2017		
הערך בספרים	עלות	
מבוקר		
אלפי ש"ח		
863,999	764,031	השקעות פיננסיות אחרות סחירות
282,062	243,231	השקעות פיננסיות אחרות שאינן סחירות
1,146,061	1,007,262	סך הכל השקעות פיננסיות אחרות
38,266		ירידות ערך קבועות שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)

השקעות פיננסיות אחרות כוללות בעיקר השקעות בתעודות סל, תעודות השתתפות בקרנות נאמנות, קרנות השקעה, נגזרים פיננסיים, חוזים עתידיים, אופציות ומוצרים מובנים.
